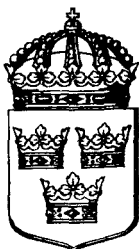

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

FOLKMÄNGDEN OCH DESS FÖRÄNDRINGAR

FOLKRÄKNINGEN

DEN 31 DECEMBER 1950

II

URVALSUNDERSÖKNINGAR

STATISTIKEN ÖVER ÅLDER, KÖN, CIVILSTÅND,

YRKE OCH FAMILJER

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1953

INLEDNING TILL

Folk- och bostadsräkningarna 1860-1990

Folkräkningar utfördes under perioden 1860-1900 vart tionde år och publicerades i ”Bidrag till Sveriges officiella statistik. A, Befolkningsstatistik (BiSOS A)”. Dessa är digitaliserade och finns på adressen:
<http://www.scb.se/BiSOS>

Därefter har resultaten från räkningarna ingått i serien Sveriges officiella statistik (SOS).

1910 till 1930 genomfördes räkningen vart tionde år och därefter vart femte år med undantag för 1955. Publikationerna har t o m 1960 benämnts Folkräkningen.

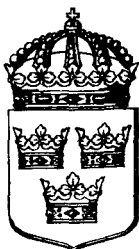
De allmänna bostadsräkningarna utfördes 1912-1914, 1920, 1933, 1945 och 1960. År 1945 bar titeln ”Bostäder och hushåll”.

1965 till 1990 ägde Folk- och bostadsräkningen rum vart femte år.

Folkräkningen den 31 december 1950. II,
Urvalsundersökningar: Statistiken över ålder, kön, civilstånd och familjer = Census of the population in 1950. II, sample surveys: statistics of age, sex, marital status, occupation and families.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2009.
urn:nbn:se:scb-fob-1950_2

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

FOLKMÄNGDEN OCH DESS FÖRÄNDRINGAR

FOLKRÄKNINGEN

DEN 31 DECEMBER 1950

II

URVALSUNDERSÖKNINGAR

STATISTIKEN ÖVER ÅLDER, KÖN, CIVILSTÅND,

YRKE OCH FAMILJER

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1953

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
POPULATION AND VITAL STATISTICS

CENSUS
OF THE POPULATION IN 1950

II

SAMPLE SURVEYS

STATISTICS OF AGE, SEX, MARITAL STATUS,
OCCUPATION AND FAMILIES

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS

STOCKHOLM 1953

KUNGL. BOKTRYCKERIET P. A. NORSTEDT & SÖNER

Till KONUNGEN.

Statistiska centralbyrån får härmed överlämna andra delen av redogörelsen för 1950 års folkräkning. Utarbetandet av texten till det avsnitt av redogörelsen, som behandlar statistiken över familjerna, har omhänderhaft av förste aktuarien Folke Lublin.

Stockholm den 15 april 1953.

Underdånigst

KARIN KOCK

IVAR UHNBOM

Ture Widstam

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Text	Sid.		Sid.
I. Inledning	1	Tab. I. De bestående äktenskapens relativa fördelning efter antal hemmavarande barn under 16 år samt antal dylika barn per 1 000 äktenskap .	48
II. Urvalets representativitet	3	Tab. J. Relativ fördelning av barn under 16 år efter familjetyp och ålder ..	50
III. Ålder, kön och civilstånd	6	Tab. K. »Övriga familjer» samt antal hemmavarande barn i dessa	53
Ålder	6		
Kön och civilstånd	10		
IV. Yrke	14		
Förvärsarbetande och ej förvärsarbetande befolkning	17		
Näringsgren (huvudgrupper och undergrupper)	22		
Yrkesställning	26		
Individualyrke	30		
Yrke och ålder	33		
Den förvärsarbetande befolkningen inom jordbruksnäringen	37		
Förekomsten av förvärsarbete bland gifta kvinnor	40		
V. Familjer	45		
Bestående äktenskap	45		
Övriga familjer	51		
Tabeller			
		Tab. 1. Folkmängden efter ålder i ettårs-klasser samt efter kön inom landsbygden, städerna och hela riket den 31 december 1950 enligt indelningen den 1 januari 1952	57
		Tab. 2. Folkmängden efter ålder i femårs-klasser samt efter kön och civilstånd inom jordbruksbefolkning, övrig landsbygdsbefolkning och stadsbefolkning den 31 december 1950 enligt indelningen den 1 januari 1952	58
Tab. A. Urvalets representativitet i avseende på regional fördelning	3	Tab. 3. Folkmängden efter ålder i femårs-klasser samt efter kön och civilstånd inom tätbebyggelse och glesbebyggelse den 31 december 1950	60
Tab. B. Urvalets representativitet i avseende på kön och civilstånd	4	Tab. 4. Folkmängden efter näringsgren (huvudgrupper), yrkesställning och familjeställning den 31 december 1950	61
Tab. C. Ökning eller minskning av åldersklasserna 15—50 år inom jordbruksbefolkning och övrig befolkning åren 1941/45 och 1946/50 i absoluta och relativa tal	9	Tab. 5. Förvärsarbetande befolkning efter näringsgren (huvudgrupper och undergrupper) samt yrkesställning den 31 december 1950	62
Tab. D. Förvärsarbetande och ej förvärsarbetande befolkning efter kön och ålder	21	Tab. 6. Folkmängden efter näringsgren (huvudgrupper) samt efter ålder, kön och civilstånd den 31 december 1950	64
Tab. E. Förvärsarbetande befolkning efter näringsgren (huvudgrupper och undergrupper) åren 1945 och 1950 ..	24	Tab. 7. Förvärsarbetande befolkning efter näringsgren (huvudgrupper och undergrupper) samt efter yrkesställning, ålder och kön den 31 december 1950	68
Tab. F. Förvärsarbetande befolkning efter individualyrken och yrkesställning	32	Tab. 8. Förvärsarbetande befolkning efter yrkesställning (i detalj) den 31 december 1950	74
Tab. G. Den förvärsarbetande befolkningens relativa fördelning efter yrkesställning, näringsgren (huvudgrupper) och ålder, åren 1945 och 1950	36		
Tab. H. Relativ fördelning av förvärsarbetande gifta kvinnor efter yrkesställning, levnadsålder och vigselår ...	43		

	Sid.		Sid.
Tab. 9. Förfärvsarbetande befolkning inom jordbruk och boskapsskötsel (i hushålligt arbete inom jordbruket inräknade) efter yrkesställning och näringsgren (detaljgrupper) den 31 december 1950	75	Tab. 13. Bestående äktenskap inom olika befolkningsgrupper efter vigselår och hustruns ålder den 31 december 1950	80
Tab. 10. Förfärvsarbetande gifta kvinnor efter näringsgren (huvudgrupper) och yrkesställning i kombination med vigselår och levnadsår den 31 december 1950	76	Tab. 14. Familjer efter familjeföreståndarens kön och civilstånd, vigselår (för gifta samboende) och antal hemmavarande barn under 16 år den 31 december 1950	81
Tab. 11. Förfärvsarbetande gifta kvinnor (samboende) efter dels eget, dels makens yrke den 31 december 1950	77	Tab. 15. I familjer ingående barn under 16 år efter ålder och familjeföreståndarens civilstånd den 31 december 1950	82
Tab. 12. Bestående äktenskap inom olika befolkningsgrupper efter makarnas ålder den 31 december 1950	78	Bilaga	
		Schema över fördelningen efter näringsgren .	83

CONTENTS

Text	Page		Page
I. Introduction	1	Tab. I. Relative distribution of marriages, by children under 16 years at home and number of such children per 1 000 marriages	48
II. Representativity of sampling	3	Tab. J. Relative distribution of children under 16 years, by age and type of family	50
III. Age, sex and marital status	6	Tab. K. "Other families" and their number of children at home	53
Age	6		
Sex and marital status	10		
IV. Occupation	14		
Economically active and inactive population	17		
Industry (major and sub-groups)	22		
Occupational status	26		
Individual occupation	30		
Occupation and age	33		
Economically active agricultural population	37		
Economical activity among married women	40		
V. Families	45		
Marriages	45		
Other families	51		
		Tables	
		Tab. 1. Population in rural and urban districts and in the whole country, by age and sex	57
		Tab. 2. Agricultural population, other rural population and urban population, by age, sex and marital status ..	58
		Tab. 3. Concentrated and dispersed population, by age, sex and marital status	60
		Tab. 4. Population by industry (major groups), occupational status and position in the family	61
		Tab. 5. Economically active population by industry (major and sub-groups) and occupational status	62
		Tab. 6. Population by industry (major groups), age, sex and marital status	64
		Tab. 7. Economically active population by industry (major and sub-groups), occupational status, age and sex ..	68
		Tab. 8. Economically active population by occupational status (specified groups)	74
		Tab. 9. Economically active agricultural population (including domestic service) by occupational status and industry (specified groups)	75
		Tab. 10. Economically active married women by industry (major groups), occupational status, year of marriage and age	76
		Tab. 11. Economically active married women by occupation of wife and husband	77
Tables in text			
Tab. A. Representativity of sampling, by regional distribution	3		
Tab. B. Representativity of sampling, by sex and marital status	4		
Tab. C. Increase or decrease of the age groups: 15—50 years of agricultural population and other population for the periods 1941/45 and 1946/50, absolute and relative numbers ...	9		
Tab. D. Economically active and inactive population, by sex and age	21		
Tab. E. Economically active population, by industry (major and sub-groups) .	24		
Tab. F. Economically active population, by individual occupation and occupational status	32		
Tab. G. Relative distribution of economically active population, by occupational status, industry (major groups) and age	36		
Tab. H. Relative distribution of economically active married women, by occupational status, age and year of marriage	43		

	Page		Page
Tab. 12. Marriages of different population groups by age of husband and wife	78	of family and number of children under 16 years at home	81
Tab. 13. Marriages of different population groups by year of marriage and age of wife	80	Tab. 15. Children under 16 years at home by age and marital status of head of family	82
Tab. 14. Families by sex, marital status and age of marriage (of married men cohabiting with their wives) of head			
Appendix			
		Industry groups	83

Translation of Swedish words frequently occurring in the tables

Absoluta tal	Absolute numbers	Gifta	Married
Arbetare	Wage-earners	Glesbebyggelse	Sparsely populated area
Anställda	Salaried employees and wage-earners	Grubrytning	Mining
Antal	Numbers	Handel	Commerce
Barn	Children	Hela befolkningen	Total population
Befolkning	Population	Hela riket	The whole country
Bestående äktenskap ...	Marriages	Hemnavarande barn ...	Children at home
Brukare	Tenant farmers	Husligt arbete	Domestic service
Butikspersonal	Shop-assistants	Husmödrar	Housewives, not economically active
Båda könen	Both sexes	Hustruns yrke	Occupation of wife
Civilstånd	Marital status	Huvudgrupper	Major groups
Detaljgrupper	Specified groups	Icke gifta	Not married
Detaljhandlare	Retailers	Individualyrken	Individual occupation
Därav	Thereof	Industri och hantverk ..	Manufacturing, construction etc.
Egentliga yrkesutövare .	Economically active persons excl. family workers	Jordbruk med binärningar	Agriculture, forestry, fishing
Ej förvärvsarbetande ...	Economically inactive	Jordbruksbefolkning	Agricultural population
Ej samboende	Persons not cohabiting	Kvinnor	Females
Familjer	Families	Kön	Sex
Familjeföreståndare	Head of family	Landsbygd	Rural districts
Familjemedlemmar	Dependents	Landsbygdsbefolkning ..	Population of rural districts
Familjeställning	Position in the family	Levnadsålder	Age
Folkmängd	Population	Levnadsår	Age
Frånskilda	Divorced	Makar	Husband and wife
Födelseår	Year of birth	Makens yrke	Occupation of husband
Företagare	Employers etc.	Medeltal	Average
Företagsledare	Managers	Medhjälpande familje-	
Förmän	Overlookers	medlemmar	Family workers
Förut gifta	Widowed or divorced	Medianålder	Median age
Förvärvsarbetande be-		Minskning	Decrease
folkning	Economically active population	Män	Males

Naturlig ökning eller minskning	Natural increase or decrease
Nettoimmigration	Net immigration
Nettökning eller -minsk- ning	Net increase or decrease
Näringsgrenar	Industry
Offentliga tjänster m. m.	General administration etc.
Ogifta	Single
Ospecificerad verksamhet	Unspecified
Partihandlare	Wholesale merchants
Relativ fördelning	Relative distribution
Representativitet	Representativity
Samboende	Persons cohabiting
Samfärdsel	Transport and commu- nications
Samtliga	Total
Självständiga yrkeslösa .	Retired or other inde- pendent persons
Stadsbefolkning	Urban population
Teknisk personal	Technicians
Tjänstemän	Salaried employees
Totalbefolkning	Total population
Tätorter	Densely populated area
Tätortsbefolkning	Concentrated popula- tion

Undergrupper	Sub-groups
Verkmästare	Foremen
Vigda	Married
Vigselår	Year of marriage
Vuxna ogifta	Adult singles
Yrke	Occupation
Yrkesställning	Occupational status
Yrkesutövare	Economically active persons
Yrkesväxling	Change of occupation
Ålder	Age
Åldersklasser	Age groups
Åldersår	Age
År	Year
Ägare	Yeomen-farmers
Äktenskap	Marriages
Änklingar	Widowers
Änkor	Widows
Ökning	Increase
Övriga	Other
Övriga familjer	Other families
Övrig befolkning	Other population

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	*	Repetition
Intet finnes att redovisa	—	Magnitude nil
För litet för att upptagas	{ 0 0,0 }	Magnitude less than half of unit employed
Uppgift ej tillgänglig	Data not available
Logiskt omöjlig uppgift	Category not applicable
Preliminär uppgift	*	Provisional or estimated figure

SUMMARY

The Population Census of 1950 contains a total enumeration and a sample survey. The total census includes branches, where the main purpose is to fix the number of a population group by counting directly and where a detailed distribution, regionally or in other respects, is presupposed. The sampling aims i. e. at giving reports in summary form at an early stage before the time-taking preparation of the total material is available.

The results of the Population Census, published in this report, concern the distribution by age, sex, marital status and occupation. Besides, there are given some specifications of family statistics. The investigations base upon a sample, amounting to some 232 000 persons or 3,3 % of the total population. The sample includes persons born on the 15th of each month. By connecting the selection with the birth day a random sampling is guaranteed. The representativity of the material has in verifiable respects proved satisfying, i. e. the sample represents the total population within a moderate margin of error.

In the first place these data are of value to an analysis, where stress is laid on the relative numbers. Further, it has been possible to base upon them an estimated distribution of the total population by age, occupation etc. The numbers thus calculated are given in the section of tables without rounding but in the text rounded to the nearest hundred.

During the last five-year period the growth of the population has been most pronounced in the ages of 0—15 and over 65 years with an increase of 14 % resp. 10 %. The age groups 15—30, in contrast with other groups, have diminished greatly.

The decrease of the agricultural population has continued during the last five-year period and is applied to all age groups except the very highest one. To that decrease, which is 12 %, corresponds an increase of 13 % in the other population. The decrease is particularly pronounced in the ages of 15—30, which have been reduced with about a fourth. What is particularly characteristic of the agricultural population in respect to its age composition is the great advance in the years with 35 % of the population over 50 years as against 24 % of the other population.

The excess of the women has decreased successively, and in the whole population the female surplus is confined to the ages over 50 years. The agricultural population shows a considerable female deficit in all age groups, while a female surplus exists in the adult population belonging to other industries. If the comparison is limited to the single population, an important female deficit is observed in the most common marriage ages. This is particularly characteristic of the single agricultural population in the ages 25—30 years with only 280 females per 1 000 males as against 639 in the other population.

The total number of females in the age of fertility, i. e. 15—45 years, has been reduced by some 15 000 since 1945, but at the same time the number of married women in the same age has increased by some 62 000. This increase, however, exclusively belongs to the population of non-agricultural industries. In the agricultural population the number of married women between 15 and 45 years has been reduced considerably.

The economically active population amounted at the end of 1950 to 3 119 800 persons or 44 % of the total population. While 2 296 000 or 65 % of the male population have been counted as economically active, this is the case with only 823 000 resp. 23 % of the female population. Out of the male population 63 % were economically active, family workers not counted, 24 % children under 15 years, 8 % economically inactive persons, 3 % family workers and 2 % other members of family. In the female population the greatest group, 39 %, was the economically inactive married women (housewives).

As to the males, it is observed, that already in the age group 15—20 years 75 % of all males were economically active. In the following age group (20—25 years) the economically active males amounted to 90 %, and the percentage is more than 90 up to the age of 60 years. The economically active females are most frequent in the age groups 15—25, including more than a half of all females, but their number then decreases fairly rapidly, so that in the age groups between 30 and 60 years the percentage is under 30 and in the age group 60—65 only 19.

From the distribution by industry it is evident, that the diminution of the agricultural popula-

tion, which has been going on since the end of the last century, constantly is continuing. As recently as in 1930 the agricultural population was predominating, but the position has now changed so that the manufacturing population is no less than 75 % greater. Also the major group domestic service has been greatly reduced, but mining, manufacturing, construction etc., transport and communication, commerce, general administration etc. have advanced.

Out of the different sub-groups a considerable increase is presented by metal-industry, textile and sewing industry, Post and Telegraph etc., commercial occupations, public and local administration, care of the health and the sick, education and scientific activity.

About 70 % of male labour falls under manufacturing, construction etc. and agriculture, where however the first group employs by far the greatest part. Commerce, transport and communication dispose together of more than 20 %. Of the female economically active population manufacturing, construction etc. and commerce employ about a fourth each and general administration etc. about a fifth.

The distribution by occupational status of the economically active population shows an increase of the group of salaried employees with about 20 % since 1945. Almost the whole increase of the economically active population falls under this group. Still, however, the wage-earners include more than a half (54 %) of this population, while the salaried employees amount to 27 % and the employers and own-account workers to 19 %.

The economically active population has also been distributed as to individual occupation in accordance with the classification, recommended by the International Labour Office and the United Nations Population and Statistical Commissions. The group *other civil occupations*, which especially includes the factory operatives, with 22 % is the greatest group of all economically

active persons. Farmers, fishermen, woodmen etc. constitute the next greatest individual occupation group with 20 %, and craftsmen follow with 17 % and managers, persons with administrative and office work etc. with 13 %.

The number of marriages, where husband and wife were cohabited, was 1 599 100, of which 1 086 600 lived in population clusters. The husband's median age was 45 years and the wife's 42 years; in both cases it was considerably larger for agricultural population than for other population. The difference of age between the husband and his wife was greater in the agricultural population. In half of the marriages the husband belonged to an older five-year group than his wife, and in about one tenth of those the wife belonged to an older group; in other cases they belonged to the same five-year group. A third of the marriages were contracted in 1941 or later and likewise a third in 1930 or earlier. Not less than 45 % of the marriages were wholly without children under 16 years at home, and only about 10 % had more than two such children. The number of children under 16 years at home per 1 000 marriages was 1 004, of which 955 were the children of the husband and the wife in common, while 49 were the children of either the husband or the wife, adopted children or foster-children. The greatest number of children at home, 1 799 per 1 000 marriages, had those marriages, which were contracted in the years 1936—1940.

Except the marriages, also other families with children under 16 years are rendered account of. In all there were 89 600 such families, of which 78 900 had a female head. Of the married women, who did not cohabit with their husbands, 16 200 or 37 % had children under 16 years at home. For adult single women the corresponding numbers were 25 700 and 4 %, for widows 20 600 and 8 % and for divorced women 16 400 and 29 %. The number of children under 16 years per 1 000 families with such children was greatest in families, where the head was a widow.

I. INLEDNING

Av redogörelsen för 1950 års folkräkning har hittills offentliggjorts en första del, som i främsta rummet innehåller uppgifter om areal och folkmängd inom rikets olika förvaltningsområden samt uppgifter om folkmängden i tätorter.

Såsom omnämnts i sagda del av folkräkningsredogörelsen, omfattar 1950 års folkräkning en total och en partiell del. Den totala räkningen upptager sådana grenar, där huvudändamålet är att genom direkt räkning fastställa en befolkningsgrupps antal och en differentierad uppdelning i regionalt eller annat avseende förutsättes. Hit höra folkräkningens båda huvudgrenar, statistiken över ålder, kön och civilstånd samt statistiken över yrke, vilken sistnämnda med hänsyn till antalet fördelningar m. m. är den mest omfattande folkräkningsgrenen. Den partiella räkningen syftar bl. a. till att på grundval av ett representativt urval av befolkningen lämna uppgifter i översiktlig form på ett tidigt stadium, innan den tidskrävande bearbetningen av det totala materialet föreligger. Härvid göres dock i såväl tabeller som text begränsning till huvudresultaten. Även folkräkningens inkomst- och förmögenhetsundersökningar komma enligt folkräkningsplanen att utföras enligt partiell metod.

De partiella undersökningar, vilkas huvudresultat publiceras i denna del av folkräkningsredogörelsen, grunda sig på en bearbetning av det vid 1950 års folkräkning upplagda befolkningsregistret¹. Detta, som avser att tjäna uteslutande statistiska syften, består av ett repre-

sentativt urval av befolkningen, vilket uppgår till ungefär 3,3 % av denna eller c:a 232 000 personer. Registret är baserat på 1950 års folkräkningsmaterial och omfattar personer, som äro födda den 15 i månaden. Utagningens anknytning till födelsedagen garanterar ett slumpmässigt urval.

De resultat från folkräkningen, som offentliggöras i denna berättelse, avse fördelningen efter ålder, kön och civilstånd samt efter yrke. Därjämte framläggas familjestatistik, som även grundar sig på urvalsundersökningar men till skillnad från nyssnämnda fördelningar saknar motsvarighet i den totala räkningen. Vissa av här framlagda resultat ha tidigare i sammandraget skick publicerats i Statistisk Tidskrift.

Eftersom de här föreliggande uppgifterna härröra från en urvalsundersökning, äro de i främsta rummet av värde för en analys, där huvudvikten ligger på de *relativa* talen. De ha vidare kunnat läggas till grund för en approximativ beräkning av den totala befolkningen efter ålder, yrke m. m. De härvid framräknade talen meddelas i tabellbilagan utan avrundning men ha i texten angivits i jämna hundratal för att utmärka deras egenskap av endast ungefärliga mått. I texten ingående relativtal äro uträknade på grundval av de uppskrivna talen.

Med hänsyn till att de framlagda resultaten härröra från en urvalsundersökning äro de behäftade med viss felmarginal. De torde dock för flertalet ändamål giva en fullt tillräcklig noggrannhet.

För bedömandet av den säkerhet, man

¹ I. Uhnbon: Befolkningsregistret (Statistisk Tidskrift 1952: 1).

i olika sammanhang bör tillmäta de vid undersökningen erhållna resultaten, kunna följande uppgifter tjäna till ledning.

Om den numerär, en viss befolkningsgrupp upptager inom den totala folkmängden, betecknas med n , utgör det genomsnittliga antal, varmed denna grupp kan förväntas ingå i det föreliggande urvalet, $\frac{n}{30}$. Härvid har bortsetts från att urvalsmassan icke utgör exakt $\frac{1}{30}$ av befolkningen. Standardavvikelsen (σ) för det förväntade värdet blir

$$\sqrt{n \cdot \frac{1}{30} \cdot \frac{29}{30}} = \sqrt{\frac{29n}{30}}$$

eller uttryckt i procent av det förväntade värdet

$$100 \cdot \sqrt{\frac{29}{n}}$$

För nedan angivna värden på n erhåller man följande avrundade mått på standardavvikelsens storlek i procent och häremot svarande absoluta tal.

n			
1 000	17,0%	± 170
5 000	7,6 »	± 380
10 000	5,4 »	± 540
25 000	3,4 »	± 850
50 000	2,4 »	± 1 200
100 000	1,7 »	± 1 700
1 000 000	0,5 »	± 5 000

Om exempelvis vid retrospektiv jämförelse avseende en befolkningsgrupp av 10 000 personer 1950 års uppskrivna tal med 5 % avviker från det vid en annan tidpunkt, t. ex. 1945 års folkräkning, observerade antalet, kan denna skillnad bero på tillfälliga inflytelser och behöver icke innebära, att gruppen i verkligheten undergått en förändring i numerären.

II. URVALETS REPRESENTATIVITET

En undersökning rörande representativiteten av de uppgifter, som offentliggöras i föreliggande del av folkräkningsredogörelsen, kan på folkräkningsarbetets nuvarande stadium företagas endast genom en jämförelse med de preliminära uppgifter om folkmängden och dennas fördelning efter kön och civilstånd, som finnas meddelade i folkräkningsredogörelsens första del.

Urvalet omfattar 232 445 personer, motsvarande 3,3 % av befolkningen, som den 31 december 1950 enligt förut publicerade uppgifter utgjorde 7 044 039

personer. Fördelningen länsvis samt på landsbygd och städer framgår av tab. A, som lämnar uppgifter om det förväntade antalet för vederbörande regionala enhet samt avvikelens storlek i absoluta och relativa mått. De förväntade värdena motsvara den folkmängd, som skulle ha erhållits, därest urvalets andel av totalbefolkningen inom resp. län varit densamma, som gäller för befolkningen i dess helhet. Såsom tabellen visar, framträda en del avvikelser i regionalt hänseende, men de äro av underordnad storlek. Gränstalen äro + 1,7 för

Tab. A. Urvalets representativitet i avseende på regional fördelning

Representativity of sampling, by regional distribution

Län	I samplingen ingående befolkning	Förväntat antal = 3,3 % av totalbefolkningen	Differens	Differens i % av förväntat antal
Stockholms stad	24 720	24 565	+ 155	+ 0,6
Stockholms län	11 822	11 779	+ 43	+ 0,4
Uppsala län	5 019	5 104	- 85	- 1,7
Södermanlands län	7 040	7 064	- 24	- 0,3
Östergötlands län	11 318	11 473	- 155	- 1,4
Jönköpings län	9 008	8 958	+ 50	+ 0,6
Kronobergs län	5 172	5 204	- 32	- 0,6
Kalmar län	7 878	7 816	+ 62	+ 0,8
Gotlands län	1 927	1 947	- 20	- 1,0
Blekinge län	4 747	4 822	- 75	- 1,6
Kristianstads län	8 429	8 540	- 111	- 1,3
Malmöhus län	19 154	19 219	- 65	- 0,3
Hallands län	5 306	5 395	- 89	- 1,6
Göteborgs och Bohus län	18 367	18 398	- 31	- 0,2
Älvsborgs län	12 046	11 847	+ 199	+ 1,7
Skaraborgs län	8 292	8 197	+ 95	+ 1,2
Värmlands län	9 235	9 288	- 53	- 0,6
Örebro län	8 078	8 152	- 74	- 0,9
Västmanlands län	6 743	6 719	+ 24	+ 0,4
Kopparbergs län	8 915	8 814	+ 101	+ 1,1
Gävleborgs län	9 478	9 405	+ 73	+ 0,8
Västernorrlands län	9 466	9 364	+ 102	+ 1,1
Jämtlands län	4 740	4 753	- 13	- 0,3
Västerbottens län	7 587	7 650	- 63	- 0,8
Norrbottnens län	7 958	7 972	- 14	- 0,2
Landsbygden	122 380	122 099	+ 281	+ 0,2
Städerna	110 065	110 346	- 281	- 0,3
Hela riket	232 445	232 445	± 0	—

Tab. B. Urvalets representativitet i avseende på kön och civilstånd*Representativity of sampling, by sex and marital status*

Kön och civilstånd	I samp- lingen ingående befolkning	Förväntat antal = 3,3 % av total- befolkningen	Differens	Differens i % av förväntat antal
<i>Män</i>				
Barn under 15 år	27 759	27 847	— 88	— 0,3
Vuxna ogifta	28 617	28 835	— 218	— 0,8
Gifta	53 996	53 596	+ 400	+ 0,7
Änklingar	4 225	4 144	+ 81	+ 2,0
Fränskilda	1 336	1 301	+ 35	+ 2,7
Samtliga	115 933	115 723	+ 210	+ 0,2
<i>Kvinnor</i>				
Barn under 15 år	26 623	26 631	— 8	0,0
Vuxna ogifta	25 723	25 585	+ 138	+ 0,5
Gifta	53 460	53 710	— 250	— 0,5
Änkor	8 825	8 860	— 35	— 0,4
Fränskilda	1 881	1 936	— 55	— 2,8
Samtliga	116 512	116 722	— 210	— 0,2

Älvsborgs län och — 1,7 för Uppsala län. Genomsnittligt visar landsbygden en svag överrepresentation på städernas bekostnad. Av mera sammanhängande områden äro de sydligaste och nordligaste länen underrepresenterade, men underskottet i förhållande till det förväntade antalet är obetydligt.

Liksom i fråga om den regionala fördelningen visar sig även beträffande fördelningen efter kön och civilstånd representativiteten vara tillfredsställande. Uppgifterna härom äro sammanförda i tab. B. I avseende på fördelningen efter kön föreligger ett visst överskott av män i förhållande till det förväntade antalet och motsvarande underskott av kvinnor. Avvikelserna från det förväntade antalet äro i och för sig obetydliga (0,2 %) och i huvudsak att återföra till gifta personer. Relativt sett äro avvikelserna dock störst i fråga om fränskilda, men de absoluta talen äro här små med det vidgade spelrum för tillfälliga inflytelser, som därav följer.

I fråga om åldersfördelningens repre-

sentativitet har på folkräkningens nuvarande stadium någon mera ingående undersökning icke kunnat företagas. En jämförelse med en vid 1945 års folkräkning verkställd befolkningsprognos avseende befolkningen i åldrarna 20 år och däröver visar, om hänsyn togs till immigrationsöverskottet under åren 1946—1950, i allmänhet god överensstämmelse med den på grundval av samplingen beräknade folkmängden i olika åldersgrupper.

Med de avvikelser, som i det föregående omnämnts, kan representativiteten sålunda i de avseenden, vari den hittills kunnat prövas, sägas ha utfallit tillfredsställande, d. v. s. delmassan återger inom rimlig felmarginal den totala befolkningens sammansättning.

I tabellavdelningen till denna del av folkräkningsredogörelsen ha med hänsyn till i det föregående meddelade uppgifter om representativiteten uppskrivningarna verkställts för tätorter och glesbebyggda områden var för sig, varefter uppgifter för hela riket erhållits genom

summering. Vid uppskrivningen har hänsyn däremot ej tagits till den i folkräkningsredogörelsens första del publicerade köns- och civilståndsfördelningen, vilken är preliminär. Till följd härav förete de i nämnda del offentliggjorda uppgifterna vissa skiljaktigheter från de här publicerade, men differensen uppgår till högst en eller annan procent. Det torde även böra förutsäckas, att de till kapitlet om familjestatistiken i föreliggande del hörande uppgifterna om åldersfördelningen bland gifta samboende kvinnor utvisa skiljaktigheter från uppgifterna i andra tabeller avseende fördelningen efter ålder och civilstånd. Dessa skiljaktigheter äro att återföra till de ovan nämnda avvikelserna från de förväntade värdena i fråga om könsproportionen inom urvalsbefolkningen. Då vissa tabeller alltefter kombinationernas art grunda sig på bearbetning av männens urvalsmassa, medan i andra fall kvinnornas ligger till grund, ha till följd härav vissa differenser uppstått, vilka dock ligga inom felmarginalens ram. Av likartat skäl förekomma vissa skiljaktighe-

ter mellan å ena sidan det antal barn under 16 år, som kan framräknas med ledning av uppgifterna om familjernas fördelning efter barnantal, och å andra sidan det ur ålderstabellerna erhållna antalet barn under 16 år. Förstnämnda tal grundar sig nämligen på bearbetning av familjeföreståndarnas urvalsmassa och sistnämnda tal på barnens.

Till skillnad från motsvarande del av redogörelsen för 1945 års folkräkning innehåller denna berättelses tabellavdelning uteslutande sådana tabeller, i vilka uppskrivningar till totalbefolkning ägt rum. De relationstal, som använts vid uppskrivningen, ha för tätbebyggelse varit 30,29611 och för glesbebyggelse 30,31976. För att kunna utnyttjas i sådana fall, där för något syfte en sammanslagning av detaljgrupper till större enheter kan bli erforderlig, meddelas de i tabellavdelningen ingående uppskrivna talen utan avrundning. Där jämförelsevis låga bastal ligga till grund för uppskrivningen, bör emellertid siffermaterialet utnyttjas med största försiktighet.

III. ÅLDER, KÖN OCH CIVILSTÅND

Uppgifter angående befolkningens fördelning efter ålder, kön och civilstånd meddelas i tab. 1—3 i tabellbilagan. Tab. 1 ger fördelningen efter kön och ålder i ettårsklasser med uppdelning å landsbygd och städer. Tab. 2 lämnar fördelning efter kön, civilstånd och ålder i femårsklasser, varvid skilts mellan jordbruksbefolkning, övrig landsbygdsbefolkning och stadsbefolkning. En fördelning av befolkningen i dels tätorter, dels riket i övrigt meddelas i tab. 3 efter kön, civilstånd och ålder i femårsklasser. Vidare ingår en kombination med kön, civilstånd och ålder i tab. 6, som tillhör yrkestablerna, ävensom i en del av de tabeller, som behandla familjestatistiken.

Ålder. Aldersfördelningen år 1950 och några tidigare folkräkningsår belyses av nedanstående sammanställning.

Befolkningstillväxten under femårsperioden 1946—1950 har varit starkast inom de båda flygelgrupperna, barnen och åldringarna. De förras numerär har påverkats av det högre födelsetalet under 1940-talet, medan i fråga om de senare en ökning inträtt, som man torde få räkna med såsom fortgående under lång tid framåt. Åldersgruppen 15—30 år har

i motsats till övriga grupper kraftigt decimerats.

Om man till den produktiva delen av befolkningen räknar åldersklasserna 15—65 år, visa sig dessa, som år 1870 upptogo 61 % av befolkningen, ha efter hand stigit till toppläget 70 % år 1940 för att därefter successivt nedgå till 66 % år 1950. Proportionen mellan de åldersklasser, av vilka den produktiva befolkningen sammansättes, har utvecklats i ogynnsam riktning som följd av den betydande nedgången i födelsetalet under 1920-talet och första hälften av 1930-talet. Åldersklasserna 15-30 år ha därigenom blivit kraftigt undertaliga i förhållande till den produktiva befolkningen över 30 år.

Den inbördes storleken av de båda åldersgrupperna 15—20 och 60—65 år, vilka i stort sett kunna sägas representera tillflödet respektive avgången av arbetskraft inom den förvärsarbetande befolkningen, ger ledning för ett bedömande på kortare sikt av tillgången på arbetskraft. Medan den senare gruppen år 1870 understeg en tredjedel av den förra och ännu år 1930 utgjorde endast 40 % av denna, har proportionen under senare år kraftigt förskjutits med så höga relationstal som 67 % år 1945 och 79 % år 1950.

Ålder	Absoluta tal		Ökning el. minskning i % 1946—1950	Relativ fördelning					
	1945	1950		1870	1900	1930	1940	1945	1950
0—15 år	1 441 100	1 648 000	+ 14,4	341	324	248	204	216	234
15—30 »	1 503 100	1 404 000	— 6,6	242	247	264	252	225	199
30—50 »	2 021 600	2 125 800	+ 5,2	250	224	264	298	303	302
50—65 »	1 047 400	1 139 000	+ 8,8	113	121	132	152	157	162
65—∞ »	660 500	727 200	+ 10,1	54	84	92	94	99	103
Samtliga	6 673 700	7 044 000	+ 5,5	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

För utvecklingen på längre sikt är sammansättningen av åldersgruppen 0—15 år av största betydelse. Nedanstående tablå belyser förändringarna under den senaste femårsperioden av såväl barna- åldrarnas som åldringarnas numerär.

Ålder	Absoluta tal		Antal per 1 000 av folkmängden	
	1945	1950	1945	1950
0—5 år ...	587 300	603 400	88	86
5—10 » ...	444 000	584 700	67	83
10—15 » ...	409 800	459 900	61	65
Summa 1	441 100	1 648 000	216	234
Därav:				
0—7 år ...	771 900	860 000	116	122
7—15 » ...	669 200	788 000	100	112
65—70 år ...	250 400	271 200	37	38
70—75 » ...	184 900	212 100	28	30
75—80 » ...	117 300	136 300	18	19
80—85 » ...	72 100	67 900	11	10
85—∞ » ...	35 800	39 700	5	6
Summa	660 500	727 200	99	103

Ökningen har sålunda varit störst för åldersklassen 5—10 år. Som följd av det mot slutet av 1940-talet sjunkande födelse-talet är däremot stegringen jämförelse-vis ringa för den yngsta femårsklassen. Det torde emellertid i detta sammanhang böra nämnas, att barnen under 10 år äro något underrepresenterade vid urvalsundersökningen och att en motsvarande överrepresentation föreligger i fråga om åldersklassen 10—15 år. Vad åldringarna beträffar, kan en minskning konsta-

teras i fråga om en femårsklass, nämligen 80—85 år, beroende på att födelsekullarna under åren 1866—1870, från vilka denna åldersklass härstammar, voro tämligen fåtaliga efter dåtida förhål-landen.

Av särskild vikt vid en analys av ålderssammansättningen är uppdelningen å de båda typgrupperna jordbruksbe-folkning och övrig befolkning, varom uppgifter finnas meddelade i tab. 2. Med jordbruksbefolkning avses i detta sam-manhang befolkning tillhörande jord-bruk och boskapsskötsel, skogsbruk samt fiske, och däri inbegripes även den i stä-der och andra tätorter bosatta jordbruks-befolkningen. I avseende på ålderssam-mansättningen fördela sig de båda nämnda befolkningsgrupperna vid 1945 års och 1950 års slut på sätt, som framgår av tablå här nedan.

Nedgången i jordbruksbefolkningens antal har sålunda fortsatt under den se-naste femårsperioden och berört samtliga åldersgrupper utom åldringarna. Mot denna minskning, som utgör 12 %, svarar en ökning med 13 % för den öv-riga befolkningen, inom vilken ökning-en är särskilt betydande för barnaåld-rarnas vidkommande. Till jämförelse kan nämnas, att under åren 1941—1945 re-ducerades jordbruksbefolkningen med 8 %, medan den övriga befolkningens nu-merär steg med 11 %. Övergången från

Ålder	Jordbruksbefolkning			Övrig befolkning			Åldersfördelning per 1 000 av folkmängden			
	Absoluta tal		Ökning el. minskning i % 1946—1950	Absoluta tal		Ökning el. minskning i % 1946—1950	Jordbruks-befolkning		Övrig befolkning	
	1945	1950		1945	1950		1945	1950	1945	1950
0—15 år	445 800	392 500	— 12,0	995 300	1 255 500	+ 26,1	237	238	208	233
15—30 »	361 000	261 000	— 27,7	1 142 100	1 143 000	+ 0,1	192	158	238	212
30—50 »	502 100	427 700	— 14,8	1 519 500	1 698 100	+ 11,8	267	259	317	315
50—65 »	324 200	315 800	— 2,6	723 200	823 200	+ 13,8	173	192	151	152
65—∞ »	246 200	252 200	+ 2,5	414 300	475 000	+ 14,6	131	153	86	88
Samtliga	1 879 300	1 649 200	— 12,2	4 794 400	5 394 800	+ 12,5	1 000	1 000	1 000	1 000

jordbruket till andra näringar har av dessa tal att döma fortskridit i ökat tempo under den senaste femårsperioden.

De produktiva åldersgrupperna 15—65 år innesluta 61 % av jordbruksbefolkningen mot 68 % av den övriga befolkningen. För båda typgrupperna konstateras nedgång sedan år 1945. Vad som särskilt karakteriserar jordbruksbefolkningen i avseende på dess ålderssammansättning är den starka förgubbningen med 35 % av befolkningen över 50 år mot 24 % inom den övriga befolkningen; här föreligger i fråga om jordbruksbefolkningen en väsentlig höjning av fördelningstalet under den senaste femårsperioden.

Aldersgruppen 15—30 år, som mer än någon annan deltagar i omflyttning och yrkesväxling, härstammar från de jämförelsevis fåtaliga årskullarna 1921—1935 och har inom totalbefolkningen reducerats med 7 % sedan år 1945. Denna nedgång har hårt drabbat jordbruksbefolkningen och uppgår där till bortåt 30 %, medan den övriga befolkningen inom ifrågavarande åldersgrupp är i det närmaste oförändrad.

I tab. C ha förändringarna under 1940-talet i numerären inom jordbruksbefolkning och övrig befolkning för varje femårsgrupp mellan 15 och 50 år underkastats en mera ingående analys, varvid utvecklingen under åren 1946—1950 jämförts med närmast föregående femårsperiod. Tabellen redovisar först den nettoökning eller nettominskning, som framkommer vid jämförelse mellan ifrågavarande befolkningsgruppers numerär vid de tre senaste folkräkningarna. Dessa förändringar i numerären bero i huvudsak på dels naturlig ökning eller minskning till följd av dödligheten och årskullarnas olika storlek inom befolkningen, dels nettoöverskott av immigranter

och dels slutligen yrkesväxling. Den naturliga ökningen eller minskningen avser att mäta de förändringar i de olika åldersgruppernas storlek, som erhållas vid direkt framskrivning av folkmängden enligt 1940 års och 1945 års folkräkningar med begagnande av dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1941—1945. Hit har i tabellen även hänförts det immigrationsöverskott, som förekommit under 1940-talet. Skillnaden mellan å ena sidan nettoökningen eller nettominskningen och å andra sidan den naturliga ökningen eller minskningen samt nettoimmigrationen beror på ökning eller minskning genom yrkesväxling.

Jordbruksbefolkningen i åldern 15—50 år har sålunda reducerats ännu mer under 1940-talets senare hälft än vad förhållandet var under närmast föregående femårsperiod. Därvid uppvisa männen i allmänhet högre siffror än kvinnorna. I synnerhet i åldern 20—25 år noteras en betydande nedgång. Befolkningen inom övriga näringar företer i allmänhet en motsvarande ökning; i ett par åldersklasser föreligger emellertid minskning även här, beroende på att genom olikheter i födelsekullarnas numerär vederbörande åldersklass i sin helhet reducerats.

Av tabellen framgår vidare i vilken utsträckning förändringarna ha sin grund i naturlig ökning eller minskning av befolkningen, nettoimmigration eller yrkesväxling. Immigrationen var mycket betydande under åren 1946—1950, även om en viss eftersläpning förelåg i kyrkobokföringen av invandrarna under de närmast föregående åren. Antalet immigranter i åldern 15—50 år översteg sålunda under femårsperioden antalet emigranter i samma ålder med omkring 71 000 personer.

Intresset knyter sig i främsta rummet

Tab. C. Ökning eller minskning av åldersklasserna 15—50 år inom jordbruksbefolkning och övrig befolkning åren 1941/45 och 1946/50 i absoluta och relativa tal

Increase or decrease of the age groups: 15—50 years of agricultural population and other population for the periods 1941/45 and 1946/50, absolute and relative numbers

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Ålder	Jordbruksbefolkning						Övrig befolkning					
	Nettoökning el. -minskning		Naturlig ökning el. minskning ¹		Ökning el. minskning genom yrkesväxling		Nettoökning el. -minskning		Naturlig ökning el. minskning ¹		Ökning el. minskning genom yrkesväxling	
	1941/45	1946/50	1941/45	1946/50	1941/45	1946/50	1941/45	1946/50	1941/45	1946/50	1941/45	1946/50
<i>Absoluta tal</i>												
<i>(100-tal personer)</i>												
Män												
15—20 år	-263	-197	-107	+ 9	-156	-206	-113	+ 13	-269	-193	+ 156	+ 206
20—25 »	-159	-255	+ 120	+ 20	-279	-275	+ 58	- 98	-221	-373	+ 279	+ 275
25—30 »	-159	-158	+ 78	+ 89	-237	-247	+ 114	+ 113	-123	-134	+ 237	+ 247
30—35 »	-102	-135	+ 23	- 23	-125	-112	+ 102	+ 145	- 23	+ 33	+ 125	+ 112
35—40 »	- 33	-127	+ 25	- 18	- 58	-109	+ 284	+ 208	+ 226	+ 99	+ 58	+ 109
40—45 »	- 11	- 71	+ 21	+ 3	- 32	- 74	+ 228	+ 392	+ 196	+ 318	+ 32	+ 74
45—50 »	+ 23	- 54	+ 42	+ 9	- 19	- 63	+ 194	+ 256	+ 175	+ 193	+ 19	+ 63
Samtliga 15—50 år	-704	-997	+ 202	+ 89	-906	-1086	+ 867	+1029	- 39	- 57	+ 906	+1086
Kvinnor												
15—20 år	-175	-136	+ 163	+ 201	-338	-337	-179	- 4	-517	-341	+ 338	+ 337
20—25 »	- 98	-147	+ 152	+ 84	-250	-231	+ 11	-136	-239	-367	+ 250	+ 231
25—30 »	- 80	-108	- 7	- 10	- 73	- 98	+ 41	+ 122	- 32	+ 24	+ 73	+ 98
30—35 »	- 67	-130	- 40	- 60	- 27	- 70	+ 46	+ 109	+ 19	+ 39	+ 27	+ 70
35—40 »	- 32	- 96	- 16	- 27	- 16	- 69	+ 208	+ 148	+ 192	+ 79	+ 16	+ 69
40—45 »	- 31	- 63	- 13	- 10	- 18	- 53	+ 221	+ 287	+ 203	+ 234	+ 18	+ 53
45—50 »	+ 1	- 68	+ 19	- 13	- 18	- 55	+ 175	+ 240	+ 157	+ 185	+ 18	+ 55
Samtliga 15—50 år	-482	-748	+ 258	+ 165	-740	-913	+ 523	+ 766	-217	-147	+ 740	+ 913
<i>I promille</i>												
Män												
15—20 år	-295	-298	-120	+ 14	-175	-312	- 72	+ 9	-172	-127	+ 100	+ 136
20—25 »	-195	-422	+ 149	+ 33	-344	-455	+ 31	- 53	-118	-202	+ 149	+ 149
25—30 »	-219	-279	+ 107	+ 158	-326	-437	+ 57	+ 53	- 60	- 63	+ 117	+ 116
30—35 »	-141	-225	+ 32	- 38	-173	-187	+ 51	+ 67	- 11	+ 15	+ 62	+ 52
35—40 »	- 47	-198	+ 34	- 28	- 81	-170	+ 151	+ 98	+ 120	+ 47	+ 31	+ 51
40—45 »	- 16	-107	+ 30	+ 5	- 46	-112	+ 139	+ 202	+ 119	+ 164	+ 20	+ 38
45—50 »	+ 35	- 83	+ 63	+ 13	- 28	- 96	+ 137	+ 156	+ 124	+ 118	+ 13	+ 38
Samtliga 15—50 år	-134	-227	+ 39	+ 20	-173	-247	+ 70	+ 77	- 3	- 4	+ 73	+ 81
Kvinnor												
15—20 år	-281	-292	+ 262	+ 430	-543	-722	-102	- 3	-294	-205	+ 192	+ 202
20—25 »	-194	-381	+ 299	+ 218	-493	-599	+ 5	- 67	-114	-181	+ 119	+ 114
25—30 »	-153	-253	- 12	- 24	-141	-229	+ 19	+ 55	- 15	+ 11	+ 34	+ 44
30—35 »	-119	-282	- 71	-131	- 48	-151	+ 22	+ 50	+ 9	+ 18	+ 13	+ 32
35—40 »	- 54	-181	- 28	- 51	- 26	-130	+ 104	+ 68	+ 96	+ 36	+ 8	+ 32
40—45 »	- 52	-114	- 22	- 17	- 30	- 97	+ 124	+ 140	+ 114	+ 114	+ 10	+ 26
45—50 »	+ 2	-123	+ 32	- 22	- 30	-101	+ 110	+ 134	+ 99	+ 103	+ 11	+ 31
Samtliga 15—50 år	-121	-222	+ 65	+ 49	-186	-271	+ 39	+ 54	- 16	- 11	+ 55	+ 65

¹ Inräknat immigrationsöverskott.

till de förändringar i jordbruksbefolkningens och den övriga befolkningens numerär, som bero på yrkesväxling. Det visar sig, att den icke jordbruksidkande befolkningen i varje åldersgrupp registrerat betydande vinster genom yrkesväxling. Sålunda har exempelvis åldersgruppen 20—25 år tillhörande övrig befolkning för männens vidkommande genom yrkesväxling tillförts en folkmängd av c:a 27 000 personer under åren 1946—1950. Oaktat detta betydande tillskott har emellertid åldersgruppen minskats med omkring 10 000 personer, till följd av att ifrågavarande födelsekullar äro betydligt fåtaligare än under närmast föregående femårsperiod. Om yrkesväxling ej förekommit, skulle minskningen ha blivit icke mindre än c:a 37 000 personer.

En jämförelse mellan jordbruksnäringens förluster genom yrkesväxling under perioderna 1941—1945 och 1946—1950 ger vid handen, att dessa förluster såväl absolut som relativt taget varit särskilt betydande under den sistnämnda perioden. Sin största omfattning ha förlusterna bland den manliga befolkningen i åldern 20—30 år och bland kvinnorna i åldern 15—25 år. Därefter inträder i allmänhet en successiv nedgång i förlusterna med stigande ålder.

Befolkningen i *tätorterna* skiljer sig i avseende på ålderssammansättningen ej obetydligt från befolkningen i övrigt, i det att de produktiva åldrarna under 50 år äro starkare representerade, medan i synnerhet åldringarna äro jämförelsevis fåtaliga. Det är att märka, att avgränsningen av *tätorterna* vid 1950 års folkräkning skett efter ändrade principer. Numera ingå även jordbruksbyar bland *tätorterna*, medan å andra sidan till glesbebyggelse hänförts delar av städer och köpingar. Olikhetera i åldersfördel-

ningen mellan *tätorts*befolkningen och den i glesbebyggda områden bosatta befolkningen komma till uttryck i nedanstående sammanställning, som utvisar dessa befolkningsgruppers fördelning efter ålder i relativa tal.

	Åldersår					Summa
	0-15	15-30	30-50	50-65	65-ω	
Tätbebyggelse .	229	206	317	155	93	1 000
Glesbebyggelse.	243	186	272	174	125	1 000

Kön och civilstånd. En sammanställning av de i folkräkningsredogörelsens första del lämnade uppgifterna om folkmängden efter kön den 31 december 1950 ger till resultat en övertalighet för kvinnor uppgående till 1 009 per 1 000 män, vilket är det lägst noterade kvinnöverskottet vid någon folkräkning i Sverige. Kvinnornas övertalighet, som år 1810 uppgick till 1 099, har sedan dess successivt avtagit. Denna nedgång har till stor del sin orsak i att männens överdödlighet i förhållande till kvinnorna efter hand avtagit, varjämte återverkningarna från emigrationstiden med dess större utvandring av män än kvinnor alltmer begränsats till att avse endast de högre åldrarna.

Betydande olikheter föreligga emellertid ifråga om könsproportionen inom olika åldersklasser liksom inom olika typgrupper av befolkningen. Detta framgår närmare av efterföljande sammanställning, vilken anger antalet kvinnor per 1 000 män i varje åldersgrupp och även innehåller jämförelsetal från 1945 års folkräkning. Det är dock att observera, att, såsom påvisats i ett föregående kapitel, männen äro något överrepresenterade i urvalet, något som övar inflytande på såväl de absoluta som de relativa talen, vilka därför äro behäftade med en viss osäkerhet.

Ålder	Jordbruks- befolkning		Övrig befolkning		Hela befolkningen		Därav år 1950	
	1945	1950	1945	1950	1945	1950	i tät- bebyggelse	i gles- bebyggelse
0—15 år	947	940	962	965	957	959	961	956
15—30 »	690	710	1 082	1 073	972	994	1 078	833
30—50 »	827	811	1 064	1 030	999	982	1 041	860
50—65 »	874	827	1 184	1 154	1 078	1 053	1 150	903
65— <i>o</i> »	835	771	1 409	1 398	1 157	1 136	1 292	943

Inom hela befolkningen är sålunda kvinnoöverskottet begränsat till åldrarna över 50 år och starkast accentuerat i den högsta åldersgruppen. I åldrarna 30—50 år, som ännu enligt 1945 års folkräkning inrymde praktiskt taget lika många kvinnor som män, finnes numera ett underskott av 18 kvinnor, räknat per 1 000 män.

Könsproportionen företer emellertid betydande olikheter inom de båda redovisade typgrupperna av befolkning. Jordbruksbefolkningen har avsevärda kvinnounderskott i alla åldersklasser, medan överskott av kvinnor föreligger inom den till andra näringar hörande vuxna befolkningen. I synnerhet i åldern 15—30 år råder ett utpräglat motsatsförhållande mellan de båda befolkningsgrupperna, i det att mot ett kraftigt underskott av kvinnor (710: 1 000) inom jordbruksbefolkningen svarar ett relativt betydande överskott (1 073: 1 000) inom den övriga befolkningen. Under 1940-talet synes dock en mindre förbättring av könsproportionen i nämnda ålder ha inträtt till följd av att jordbruksbefolkningens förluster genom yrkesväxling träffat männen i ännu högre grad än kvinnorna.

Inom tätortsbefolkningen är könspro-

portionen, bortsett från den äldsta åldersgruppen, av ungefär samma storleksordning som inom den icke jordbruksidkande befolkningen, medan glesbebyggda områden förete underskott av kvinnor i alla åldrar, ehuru ej så betydande som inom jordbruksbefolkningen.

Ur familjebildningssynpunkt är könsproportionen inom den ogifta delen av befolkningen av speciellt intresse. Nedanstående tabell, som begränsats till den vuxna befolkningen under 30 år, belyser proportionen inom de enskilda femårsklasserna.

Den ogynnsamma könsproportionen inom denna del av befolkningen synes ej ha undergått några större förändringar under den senaste femårsperioden. Kvinnounderskottet är särskilt markant bland den ogifta jordbruksbefolkningen i åldern 25—30 år med endast 280 kvinnor per 1 000 män mot 639 inom den övriga befolkningen. Könsproportionen är bland vuxna under 30 år gynnsammare i tätorterna än i andra delar av landet men utvisar likväl ett ej obetydligt underskott av ogifta kvinnor i åldern 20—30 år.

Befolkningens *civilståndsfördelning* vid de senaste folkräkningarna företer

Ålder	Jordbruks- befolkning		Övrig befolkning		Hela befolkningen		Därav år 1950	
	1945	1950	1945	1950	1945	1950	i tät- bebyggelse	i gles- bebyggelse
15—20 år	687	694	1 071	1 050	943	954	1 037	833
20—25 »	422	426	831	791	708	706	797	549
25—30 »	328	280	684	639	572	548	659	368
Samtliga ovanstående åldersklasser	506	502	885	853	765	764	854	622

Ålder	Ogifta			Giftna			Förut giftna		
	1940	1945	1950	1940	1945	1950	1940	1945	1950
<i>Män</i>									
15—30 år	832	783	753	166	214	242	2	3	5
30—50 »	251	222	200	726	756	774	23	22	26
50—65 »	147	147	141	764	775	786	89	78	73
65— ω »	124	126	129	563	574	586	313	300	285
Samtliga ovanst. åldersklasser	407	362	325	533	578	612	60	60	63
<i>Kvinnor</i>									
15—30 år	692	617	579	304	377	412	4	6	9
30—50 »	245	202	162	709	753	791	46	45	47
50—65 »	218	213	206	607	617	626	175	170	168
65— ω »	202	206	215	339	345	343	459	449	442
Samtliga ovanst. åldersklasser	371	321	286	518	566	595	111	113	119

vissa olikheter, såsom belyses av sammanställningen här ovan, vilken redovisar antalet ogifta, giftna resp. förut giftna per 1 000 av folkmängden inom de olika åldersgrupperna.

Den ökade giftermålsfrekvensen har medfört förskjutningar i civilståndsfördelningen, vilka äro särskilt starka i de yngre giftermålsåldrarna. Mot slutet av 1940-talet inträdde dock en avmattning i giftermålsfrekvensen, som återspeglas i de anförda fördelningstalen.

Mellan jordbruksbefolkningen och övriga näringars befolkning föreligga vissa olikheter i berörda hänseende. Dessa komma till uttryck i följande tablå, som anger de ogiftas andel i promille inom varje femårsgrupp tillhörande den vuxna befolkningen under 40 år.

Inom båda befolkningsgrupperna har antalet ogifta personer reducerats kraf-

tigt under den senaste femårsperioden. Av den manliga jordbruksbefolkningen i åldern 35—40 år kvarstodo dock vid 1950 års folkräkning alltså 34 % i ogift stånd mot 16 % inom den övriga befolkningen. Beträffande den kvinnliga befolkningen synes förhållandet vara omvänt med 13 % ogifta inom jordbruksbefolkningen mot 15 % inom övrig befolkning. Dessa skillaktigheter ha huvudsakligen sin grund i olikheter i könsproportion, giftermålsfrekvens och yrkesväxling.

Sammanställningen belyser även förhållandena inom tätorter och glesbebyggda områden. Motsättningarna äro här betydande i fråga om den manliga befolkningen. Antalet kvarstående ogifta män i åldern 35—40 år uppgick sålunda till 15 % i tätorterna men till 30 % i övriga områden. I fråga om den

Ålder	Jordbruksbefolkning		Övrig befolkning		Hela befolkningen		Därav år 1950	
	1945	1950	1945	1950	1945	1950	i tät. bebyggelse	i glesbebyggelse
<i>Män</i>								
15—20 år	999	999	997	996	998	997	995	999
20—25 »	943	936	846	818	873	843	809	908
25—30 »	684	681	466	443	518	487	428	623
30—35 »	463	434	250	228	302	268	213	400
35—40 »	347	339	174	159	218	196	147	300
<i>Kvinnor</i>								
15—20 år	974	976	968	959	970	962	958	971
20—25 »	636	610	636	594	636	596	588	617
25—30 »	300	249	305	271	304	268	265	276
30—35 »	187	138	208	170	204	165	166	164
35—40 »	159	128	199	148	190	145	139	158

kvinnliga befolkningen i tätorterna och landet i övrigt finnes däremot ej någon större olikhet i ifrågavarande hänseende.

Vad den gifta befolkningen angår äro ur synpunkten av befolkningens reproduktion särskilt förändringarna av antalet kvinnor i de fruktsamma åldrarna 15—45 år av intresse. I tablån nederst på denna sida lämnas uppgifter om antalet kvinnor i nämnda åldrar — dels samtliga, dels gifta — vid de tre senaste folkräkningarna.

Antalet kvinnor i fruktsamhetsåldern har sålunda nedgått med omkring 15 000 sedan år 1945, men samtidigt därmed har antalet gifta kvinnor i nämnda ålder till följd av den stegrade giftermålsfrekvensen ökat med c:a 62 000. Denna ökning faller emellertid uteslutande på befolkningen inom andra näringar än jordbruket. Antalet gifta kvinnor mellan 15 och 45 år inom jordbruksbefolkningen har starkt reducerats och utgör numera endast omkring en sjättedel av samtliga gifta kvinnor i dessa åldrar.

Vad antalet förut gifta angår lämnas i tablån överst på denna sida en utförligare redovisning än som skett i tabellavdelningen, i det att änklingar, änkor och fränskilda särskilts.

Såsom framgår av det föregående, har antalet förut gifta ej undergått några större förändringar sedan år 1945 i förhållande till hela folkmängden. Bland männen utgöra de förut gifta omkring 6

Ålder	Änklingar	Fränskilda män	Änkor	Fränskilda kvinnor
Under 40 år	2 500	12 100	7 500	17 500
40—50 *	6 200	10 500	17 900	13 000
50—65 *	28 900	11 500	80 400	17 300
65— ω *	90 500	6 400	161 600	9 200
Summa	128 100	40 500	267 400	57 000

% av befolkningen över 15 år, medan de äro ungefär dubbelt så många bland kvinnorna. En uppdelning av de förut gifta å änklingar och änkor resp. fränskilda ger vid handen, att gruppen änklingar gått något tillbaka under den senaste femårsperioden, medan däremot i synnerhet de fränskilda ökats i antal. Detta belyses närmare av följande sammanställning, som redovisar antalet förut gifta per 1 000 av folkmängden över 15 år.

Ålder	Änklingar och änkor		Fränskilda	
	1945	1950	1945	1950
<i>Män</i>				
Under 50 år	6	5	8	13
50—65 *	60	52	18	21
65— ω *	285	266	15	19
Samtliga	49	48	11	15
<i>Kvinnor</i>				
Under 50 år	16	15	13	17
50—65 *	143	138	27	30
65— ω *	430	418	19	24
Samtliga	97	98	16	21

Såsom tidigare påvisats, har man dock i fråga om uppgifterna för år 1950 att räkna med att tillfälliga avvikelser kunna föreligga i synnerhet beträffande de fränskilda.

Samtliga kvinnor i åldern	Ökning el. minskning i %			Relativ fördelning				
	1940	1945	1950	1941/45	1946/50	1940	1945	1950
<i>15—45 år</i>								
Jordbruksbefolkning	364 500	316 200	248 100	— 13,3	— 21,5	237	207	164
Övrig befolkning	1 174 300	1 209 100	1 261 700	+ 3,0	+ 4,3	763	793	836
Hela befolkningen	1 538 800	1 525 300	1 509 800	— 0,9	— 1,0	1 000	1 000	1 000
<i>Gifta kvinnor i åldern 15—45 år</i>								
Jordbruksbefolkning	194 800	189 400	161 500	— 2,8	— 14,7	252	215	172
Övrig befolkning	579 300	690 300	779 900	+ 19,2	+ 13,0	748	785	828
Hela befolkningen	774 100	879 700	941 400	+ 13,6	+ 7,0	1 000	1 000	1 000

IV. YRKE

Statistiken över yrke är liksom fallet var vid 1945 års folkräkning grundad på mantalsuppgifterna. Dessa insändes emellertid ej vid föregående folkräkning till statistiska centralbyrån, utan uppgifterna om yrke m. m. överfördes av vederbörande pastorsämbete till det utdrag ur församlingsboken, som bildade grundmaterialet till folkräkningen. Genom omläggningen av folkbokföringen har det blivit möjligt att vid 1950 års folkräkning ersätta utdragen ur församlingsboken med mantalslängden såsom grundmaterial för folkräkningen. Till dennas primärmaterial höra även mantalsuppgifterna, genom vilka uppgifter rörande den förvärvsarbetande befolkningens yrkesverksamhet införskaffats. För detta ändamål ha vid mantalsskrivningen för år 1951 fylligare yrkesuppgifter inhämtats, och mantalsuppgifterna ha underkastats granskning av lokala granskningsnämnder, innan de insänts till statistiska centralbyrån för bearbetning. Vid denna har överföringen av uppgifterna om yrke till mantalslängden begränsats till de kodbeteckningar, vilka ligga till grund för hålkortsbearbetningen.

Principerna för yrkesklassificeringen äro i allt väsentligt desamma som vid 1945 års folkräkning. För att uppnå ökad jämförbarhet med andra länders yrkesstatistik ha dock vissa ändringar i klassificeringen vidtagits under hänsynstagande till inom Internationella arbetsbyrån och Förenta nationernas befolkningskommission och statistiska kommission utarbetade förslag. Redogörelse härför kommer att lämnas i det följande.

Fördelningsplanen särskiljer liksom tidigare fem huvudgrupperingar, nämligen fördelning efter 1) förvärvsarbete och ej förvärvsarbete befolkning, 2) yrkesställning (förut benämnd socialklass), 3) näringsgren, 4) individualyrke och 5) anställningens art (allmän eller enskild tjänst). Av dessa huvudgrupperingar ha de fyra förstnämnda medtagits vid upprättandet av befolkningsregistret och därigenom kunnat göras till föremål för bearbetning på folkräkningsarbetets tidigare stadium.

Såsom *förvärvsarbete* har räknats den, som vid tidpunkten för mantalsuppgiftens avgivande utförde inkomstgivande arbete i sådan omfattning, att den upptog större delen av en normal arbetsdag. Den som av tillfällig anledning, såsom kortvarig sjukdom, semester, kortvarig arbetslöshet o. d., icke utförde något dylikt arbete vid nämnda tidpunkt men eljest regelmässigt utövade ett yrke har räknats såsom verksam i detta. Inom mer än ett yrke förvärvsarbete person har upptagits under huvudyrket. Förekomsten av sådan verksamhet, som utövas i form av bisysselsättning, kommer överhuvudtaget ej alla till synes i detta sammanhang.

Till den förvärvsarbetande befolkningen ha hänförs även personer, som i egenskap av familjemedlemmar ha till huvudsaklig sysselsättning att biträda familjeföreståndaren i dennes yrke och som yrkesstatistiskt sett bruka benämnas medhjälpande familjemedlemmar. Risken för ett oenhetligt bedömande vid avgränsningen av denna kategori är särskilt stor i fråga om den till jordbruks-

näringsen hörande kvinnliga befolkningen, som i regel torde dela sitt arbete mellan hemsysslor och jordbruksarbete. Överväger det senare, räknas de såsom medhjälpare familjemedlemmar och ingå bland den förvärvsarbetande befolkningen; i motsatt fall hänföras de till gruppen med hemgöromål sysselsatta inom den icke förvärvsarbetande delen av jordbruksbefolkningen. Dessa avgränsningsprinciper ha tillämpats även i fråga om gifta kvinnor inom jordbruksnäringsen, vilka räknats såsom medhjälpare familjemedlemmar, om hemgöromålen synbarligen åvilat annan hushållsmedlem. Härutinnan har ett avsteg gjorts från den avgränsning, som tillämpades vid 1945 års folkräkning, då primärmaterialet ej medgav någon uppdelning efter jordbruksarbetets större eller mindre omfattning.

I fråga om jordbrukets kvinnliga befolkning är en annan redovisningsfråga att uppmärksamma, nämligen redovisningen av de i huslig tjänst anställda (hembiträden m. fl.) inom jordbruket. Även om dessa torde i allmänhet gälla, att de dela sitt arbete mellan hemgöromål och aktivt jordbruksarbete. Liksom övriga i huslig tjänst anställda tillföras de huvudgruppen husligt arbete. Vid ett bedömande av jordbrukets arbetskraftsförhållanden på grundval av jordbruksbefolkningens numerär bör följaktligen observeras det tillskott till det aktiva jordbruksarbetet, som den ifrågavarande gruppen till en del representerar.

De ovan nämnda redovisningsfrågorna giva en uppfattning om svårigheterna vid yrkesklassificeringen för betydande befolkningsgrupper. Då därtill avgränsningen bygger på självdeklarerade uppgifter med den risk för oenhetligt bedömande, man därvid har att räkna med, böra särskilt retrospektiva jämfö-

relser göras med försiktighet. Det torde i detta sammanhang böra nämnas, att eftersom uppgifterna om yrke hänföra sig till tidpunkten för mantalsuppgifternas avgivande, man ej kan påräkna full samstämmighet med resultaten av annan yrkesredovisning, där exempelvis det under året mest inkomstgivande eller eljest mest omfattande yrket ligger till grund för klassificeringen.

I fråga om fördelningen efter *yrkeställning* (socialklass) ha riktlinjerna för fördelningen varit i huvudsak desamma som år 1945. Sälunda ha tre grupper särskilts: företagare, tjänstemän (förut benämnda förvaltningspersonal) och arbetare. Vid gränsdragningen mellan de båda sistnämnda, vilken i en del fall vållar svårigheter, har det utövade arbetets natur, utbildningens art och yrkets karaktär av befälspost varit utslagsgivande, varjämte hänsyn tagits till om vederbörande yrkesgrupp är ansluten till tjänstemanna- eller arbetarorganisation. Företagarna ha uppdelats i två grupper, *med* och *utan* anställda, i enlighet med rekommendationer av Förenta nationernas befolkningskommission och statistiska kommission. Härvid har dock den modifieringen vidtagits, att till företagare *med* anställda även sådana företagare hänförts, som sysselsätta endast medhjälpare familjemedlemmar (hustrur ej inräknade).

Fördelningen efter *näringsgren* ansluter sig i princip till motsvarande klassificering vid 1945 års folkräkning. Med hänsynstagande till Förenta nationernas klassifikationssystem ha dock vissa ändringar genomförts för att tillfredsställa kraven på internationell jämförbarhet. Det svenska näringsgrensschemat skiljer sig i vissa hänseenden från Förenta nationernas men ger möjlighet att lämna redovisning även efter det senare. I

jämförelse med 1945 års folkräkning har den förändringen vidtagits, att en ny huvudgrupp, gruvbrytning, införts, vilken förut ingick i gruppen industri och hantverk. Antalet huvudgrupper har härigenom ökats till åtta, av vilka den sjätte benämnes offentliga tjänster m. m. (förut allmän förvaltningstjänst och fria yrken). Inom huvudgruppen gruvbrytning ha två undergrupper särskilts, malmbrytning och kolbrytning. Den grafiska industrin har utbrutits från den förutvarande undergruppen pappers- och grafisk industri till egen undergrupp, och detsamma är förhållandet med dryckesvaru- och tobaksindustrin, som tidigare hänfördes till livsmedelsindustrin. Liksom vid de närmast föregående folkräkningarna har industribefolkningen klassificerats med anlitande av ett för ändamålet upplagt företagsregister. Inom samfärdseln har bildats en ny undergrupp, benämnd Andra samfärdseln tillhörande tjänster, till vilken överförts bl. a. rese- och turistbyråer, som förut redovisats under huvudgruppen handel. Vad den sistnämnda angår har undergruppen varuhandel underkastats en betydligt utförligare uppdelning efter bransch än vad tidigare varit fallet, varvid partihandeln genomgående skilts från detaljhandeln.

Behovet av en utvidgad fördelning efter *individualyrke* har ökats i samma mån som näringslivet blivit alltmer förgrenat. Detta behov har man sökt tillgodose genom en utvidgad redovisning av individualyrken. Vid 1945 års folkräkning voro sålunda omkring 100 dylika yrken redovisade, de s. k. genomgående yrkena därvid inräknade. Individualyrkesredovisningen har efter rekommendation av internationella socialstatistikerkonferensen år 1949 och Förenta nationernas befolkningskommissions

och statistiska kommissions sessioner år 1950 utsträckt till att omfatta hela den förvärvsarbete befolkningen, varvid denna uppdelats på ett antal individualyrkesgrupper. Inom ramen för dessa grupper har en specialredovisning genomförts, varigenom kontinuiteten med den vid tidigare folkräkningar lämnade individualyrkesredovisningen kunnat bevaras och samtidigt de internationella kraven tillgodoses.

Resultaten av fördelningen efter yrke ha framlagts i tab. 4—11 i tabellavdelningen. Av dessa redovisar tab. 4 folkmängden efter näringsgren (huvudgrupper) med uppdelning å förvärvsarbete och ej förvärvsarbete befolkning. Tab. 5 är begränsad till den förvärvsarbete befolkningen, som redovisas efter näringsgren (huvudgrupper och undergrupper) samt yrkesställning. Tab. 6 lämnar uppgifter om folkmängdens fördelning efter näringsgren (huvudgrupper) samt efter ålder, kön och civilstånd. Tab. 7 upptar den förvärvsarbete befolkningen efter näringsgren (huvudgrupper och undergrupper) i kombination med yrkesställning och ålder. Tab. 8 innehåller en uppdelning av den förvärvsarbete befolkningen efter yrkesställning i detalj. I tab. 9 lämnas en specialredovisning av befolkningen inom jordbruk och boskapsskötsel efter detaljyrke. Förekomsten av förvärvsarbete bland gifta kvinnor belyses av tab. 10 och 11, av vilka den förra meddelar uppgifter om de förvärvsarbete gifta kvinnornas uppdelning efter näringsgren (huvudgrupper) samt yrkesställning i kombination med vigselår och levnadsålder och den senare lämnar redovisning efter såväl de gifta kvinnornas som deras makars yrke.

Förvärvsarbetande och ej förvärvsarbetande befolkning. Fördelningen av befolkningen å förvärvsarbetande och ej förvärvsarbetande gestaltade sig vid 1945 års och 1950 års folkräkningar på sätt, som framgår av tablån här nedan.

Mellan åren 1945 och 1950 synes proportionen mellan den förvärvsarbetande och den ej förvärvsarbetande delen av befolkningen icke ha undergått några nämnvärda förändringar; år 1950 utgjorde den förra 44 % och den senare 56 % av totalbefolkningen. En uppdelning efter kön ger helt andra fördelningstal, beroende på att betydande grupper inom den kvinnliga befolkningen (husmödrar och andra familjemedlemmar) yrkesstatistiskt sett äro att hänföra till den ej förvärvsarbetande befolkningen. Medan sålunda 65 % av den manliga befolkningen räknats till förvärvsarbetande vid 1950 års folkräkning, är detta förhållandet med endast 23 % av den kvinnliga.

En jämförelse med resultaten från 1945 års folkräkning utvisar, att de förvärvsarbetande männen visserligen ökats till antalet men att de numera upptaga en något mindre del av den manliga befolkningen. Detta förhållande kan återföras till att den produktiva befolkningen, vars antal för männens vidkommande obetydligt avviker från antalet förvärvsarbetande, gått tillbaka i betyden-

het vid jämförelse med de båda flygelgrupperna, barnen och åldringarna, som ingå i den ej förvärvsarbetande befolkningen. Vad kvinnorna beträffar, framträder däremot en jämförelsevis betydande ökning av den förvärvsarbetande delen av befolkningen på den icke förvärvsarbetande delens bekostnad. Till en mindre del är denna ökning dock skenbar, beroende på den ovan nämnda ändrade klassificeringen av i jordbruksarbete deltagande hustrur till jordbrukare, men torde i övrigt kunna återföras till en reell ökning av förvärvsintensiteten.

I tätorterna är de förvärvsarbetandes andel av befolkningen för kvinnornas vidkommande avsevärt större än inom landet i övrigt, nämligen 27 % mot eljest 15 %. Vad den manliga befolkningen angår föreligger däremot ingen nämnvärd skillnad i detta hänseende.

Den förvärvsarbetande befolkningen sammansättes av två delgrupper, egentliga yrkesutövare och medhjälpare familjemedlemmar. Bland den ej förvärvsarbetande befolkningen ingå självständiga yrkeslösa och familjemedlemmar. Till de förra ha hänförs personer, som ej utöva aktiv yrkesverksamhet och ej heller ingå som medlemmar av annans familj. Liksom tidigare ha likväl familjemedlemmar, som utgöra f. d. yrkesutövare och meddelat uppgift om sitt förutvarande yrke, räknats till självständiga

	1945	1950	Ökning el.	Relativ	
			minskning i % 1946—1950	fördelning	
<i>Män</i>				1945	1950
Förvärvsarbetande	2 241 100	2 296 000	+ 2,5	675	651
Ej förvärvsarbetande	1 078 900	1 217 300	+ 12,8	325	346
<i>Kvinnor</i>					
Förvärvsarbetande	746 800	823 800	+ 10,3	223	234
Ej förvärvsarbetande	2 606 900	2 706 900	+ 3,8	777	766
<i>Hela befolkningen</i>					
Förvärvsarbetande	2 987 900	3 119 800	+ 4,4	448	443
Ej förvärvsarbetande	3 685 800	3 924 200	+ 6,5	552	557

Familjeställning	Hela antalet				Ökning el. minskning i % 1946—1950		Relativ fördelning per 1 000 av befolkningen			
	Män		Kvinnor		Män	Kvinnor	Män		Kvinnor	
	1945	1950	1945	1950			1945	1950	1945	1950
Egentl. yrkesutövare.	2104 000	2198 500	736 700	800 200	+ 4,5	+ 8,6	634	626	220	227
Medhjälp. fam.-medl.	137 100	97 500	10 100	23 600	- 28,9	..	41	28	3	7
Självst. yrkeslösa ...	254 600	292 600	272 000	318 900	+ 14,9	+ 17,2	77	83	81	90
Husmödrar	—	—	1336 500	1369 500	—	+ 2,5	—	—	399	388
Barn under 15 år ...	729 800	838 100	701 900	805 000	+ 14,8	+ 14,7	220	238	209	228
Övriga fam.-medl. ..	94 500	86 600	296 500	213 500	- 8,4	- 28,0	28	25	88	60
Samtliga	3320 000	3513 300	3353 700	3530 700	+ 5,8	+ 5,3	1000	1000	1000	1000

yrkeslösa. Det stora flertalet bland dessa äro förutvarande yrkesutövare och änkor utan yrke. Familjemedlemmarna omfatta gifta kvinnor utan förvärvsarbete (husmödrar), barn under 15 år och ej förvärvsarbetande vuxna personer, som ingå i familj.

De nämnda befolkningsgruppernas antal och fördelning vid 1945 års och 1950 års folkräkningar framgår av sammanställningen här ovan.

Inom den manliga befolkningen dominerar gruppen egentliga yrkesutövare med 63 %, varefter följa barn under 15 år med 24 %, självständiga yrkeslösa med 8 %, medhjälpande familjemedlemmar med 3 % och övriga familjemedlemmar med 2 %. Det är att märka, att från gruppen barn under 15 år ett mindre antal personer undantagits, som i åldershänseende tillhöra denna grupp men som till följd av att de utöva yrkesverksamhet (springpojkar, kontorsbud) räknas till den förvärvsarbetande befolkningen. Bland den kvinnliga befolkningen utgöra de ej förvärvsarbetande gifta kvinnorna (husmödrarna) den största gruppen (39 % av samtliga kvinnor), medan de två därpå följande grupperna, egentliga yrkesutövare och barn under 15 år, äro likvärdiga till antalet (23 %).

I jämförelse med år 1945 förete för männens vidkommande såväl medhjälpande som övriga familjemedlemmar

minskning, övriga grupper däremot ökning. Nedgången i antalet medhjälpande familjemedlemmar kan i huvudsak återföras till jordbruksbefolkningens tillbakagång. Åldersförskjutningarna och nativitetutvecklingen torde ha orsakat de förändringar i den relativa sammansättningen, som i övrigt kunna iakttagas för den manliga befolkningen; den största ökningen redovisa sålunda självständiga yrkeslösa och barn.

Vad kvinnorna beträffar ha olikheterna i klassificeringen av de medhjälpande familjemedlemmarna vid 1945 års och 1950 års folkräkningar berörts i det föregående. Förutom i fråga om de självständiga yrkeslösa och barnen konstateras en ökning för de egentliga yrkesutövarna, som är jämförelsevis betydande. Denna ökning har kommit till stånd huvudsakligen genom utnyttjande av de arbetskraftsreserver, som funnits inom den ej förvärvsarbetande befolkningen. Beträffande gruppen övriga familjemedlemmar föreligger sålunda en mycket kraftig nedgång i antalet sedan år 1945.

Utsträcket jämförelsen till att omfatta de största huvudgrupperna av yrken, erhållas de i följande tablå sammanställda resultaten.

Inom den manliga befolkningen förete huvudgruppen jordbruk med binäringar en rätt stor olikhet i avseende på fördelningen efter familjeställning, däri-

Familjeställning	Jordbruk med binärningar		Industri och hantverk samt gruvbrytning		Samfärdsel		Handel		Offentliga tjänster m. m.	
	1945	1950	1945	1950	1945	1950	1945	1950	1945	1950
<i>Män</i>										
Egentliga yrkesutövare	555	555	698	676	665	643	684	662	634	607
Medhjälpande familjemedlemmar .	116	91	8	6	7	5	15	12	1	0
Självständiga yrkeslösa	83	110	54	60	96	100	53	48	66	68
Barn under 15 år	222	223	218	239	205	230	208	242	241	271
Övriga familjemedlemmar	24	21	22	19	27	22	40	36	58	54
Summa	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
<i>Kvinnor</i>										
Egentliga yrkesutövare	49	53	162	162	139	157	442	426	437	447
Medhjälpande familjemedlemmar..	3	20	1	1	0	0	13	12	1	2
Självständiga yrkeslösa	50	66	45	54	47	61	48	52	64	79
Husmödrar	464	471	489	470	515	483	291	288	277	253
Barn under 15 år	254	256	241	269	235	256	150	183	166	176
Övriga familjemedlemmar	180	134	62	44	64	43	56	39	55	43
Summa	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

genom att endast inom denna huvudgrupp de medhjälpande familjemedlemmarna uppgå till ett större antal. Detta har dock reducerats betydligt under den senaste femårsperioden. I fråga om den kvinnliga befolkningen äro olikheterna mellan huvudgrupperna större och betingas till väsentlig del av skiljaktigheter mellan grupperna i förekomsten av förvärvsarbete bland kvinnorna. Jordbruket och dess binärningar stå därvid i stark kontrast mot grupperna offentliga tjänster m. m. och handel, inom vilka över 40 % av den kvinnliga befolkningen äro förvärvsarbetande.

Vid en jämförelse mellan proportionen förvärvsarbetande bland kvinnorna vid olika tidpunkter är det nödvändigt att beakta civilståndsförskjutningarna under den mellanliggande tidsperioden. I nedanstående sammanställning lämnas uppgifter om antalet icke gifta och gifta

kvinnor i åldern 15—65 år inom andra näringar än jordbruk med binärningar — sistnämnda huvudgrupp har av förut anförda skäl uteslutits — samt hur stor del de förvärvsarbetande upptaga härav.

Nedanstående uppgifter om antalet förvärvsarbetande gifta kvinnor skilja sig ej oväsentligt från den årliga inkomststatistikens uppgifter om antalet gifta kvinnor med inkomst av förvärvsarbete. Härvid är att märka, att yrkesstatistiskt sett gifta kvinnor i likhet med övriga personer räknas till den förvärvsarbetande befolkningen, när förvärvsverksamheten är av sådan omfattning, som motsvarar större delen av en normalarbetsdag. Därtill kommer, att yrkesutövningen vid folkräkningen knutits till en bestämd tidpunkt. Eftersom förvärvsarbetet ofta torde ha mera sporadisk karaktär bland gifta kvinnor, måste skiljaktigheterna mellan folkräkningens och inkomststa-

	Icke gifta				Gifva			
	Hela antalet	Därav Antal	I % av samtliga icke gifta	I % av samtliga förv.-arbetande	Hela antalet	Därav Antal	I % av samtliga gifta	I % av samtliga förv.-arbetande
År 1945	742 600	535 300	72,1	78,6	1 026 300	145 900	14,2	21,4
År 1950	719 600	525 300	73,0	70,2	1 174 900	223 400	19,0	29,8

tistikens uppgifter vara jämförelsevis betydande.

Den ökning av antalet förvärvsarbete-
tande kvinnor, som ägt rum under den
senaste femårsperioden, faller helt på
de gifta kvinnorna. Dessas andel av hela
antalet förvärvsarbete-
tande kvinnor i ål-
dern 15—65 år inom andra näringar än
jordbruket och dess binäringar har ökat
från 21 % år 1945 till 30 % år 1950. Till
denna utveckling har den jämförelsevis
höga giftermålsfrekvensen bidragit, men
samtidigt har frekvensen förvärvsarbe-
tande bland de gifta kvinnorna i nämnda
ålder (jordbruksnäringen frånräknad)
stigit från 14 till 19 %. Till jämförelse
kan nämnas, att hela antalet icke
gifta kvinnor i åldern 15—65 år visserligen
reducerats sedan år 1945 men att denna
nedgång inom de s. k. stadsnäringarna
delvis motväges av en något ökad
frekvens av förvärvsarbete-
tande, varigenom dessa till antalet tämligen
obetydligt understiga 1945 års numerär.

En djupare inblick i de förhållanden,
som röra relationen mellan förvärvsar-
betande och ej förvärvsarbete-
tande be-
folkning, vinner man genom att un-
dersöka ställningen i detta avseende
inom de särskilda åldersklasserna,
varom uppgifter finnas meddelade i *tab. D*.
Det torde observeras, att beträffande
de tre typgrupperna tillhörande gifta
kvinnor relativtalen ange de andelar,
som dessa grupper upptaga av *samtliga*
kvinnor inom resp. åldersklasser. Såväl
i denna som i andra tabellsammanställ-
ningar har öknings- eller minskningspro-
centen ej utsatts i sådana fall, där den
uppskrivna folkmängden understiger
5 000.

Beträffande männen kan man urskilja,
att redan i 15—20-årsåldern 75 % inträtt
i förvärvslivet, medan av de återståen-
de i denna ålder större delen torde vara

sysselsatt med fortsatt utbildning. I näst-
följande åldersklass (20—25 år) ha de
förvärvsarbete-
tande männen nått 90 %, och andelen håller sig över detta pro-
centtal ända fram till 60-årsåldern. Sin
största relativa numerär redovisa de i
åldern 30—40 år, där endast c:a 2 %
tillhöra den ej förvärvsarbete-
tande befolkningen. Övergången från förvärvsarbe-
tande till självständiga yrkeslösa börjar
i åldern 60—65 år, såsom de båda pro-
centandelarna, resp. 79 och 21, utmärka.
I åldern över 65 år ingå ännu 37 %
bland de förvärvsarbete-
tande; de själv-
ständiga yrkeslösa utgöra här den domi-
nerande gruppen. Av de två grupper,
varav den ej förvärvsarbete-
tande befolkningen sammansättes, nämligen själv-
ständiga yrkeslösa och familjemedlem-
mar, uppvisar den förstnämnda av na-
turliga skäl sitt högsta antal inom åld-
ringarnas led, medan familjemedlemmar-
na endast inom de yngre åldrarna ha
större numerär betydelse. Man torde av
de anförda siffrorna kunna sluta, att
åtminstone intill 60-årsåldern reserverna
av outnyttjad manlig arbetskraft äro
små, då de inom dessa åldrar såsom ej
förvärvsarbete-
tande redovisade till stor
del torde utgöras av sådana, som av en
eller annan anledning (kronisk sjukdom,
invaliditet m. m.) äro oförmögna till ar-
bete. Vid jämförelse med resultaten från
1945 års folkräkning visa de förvärvsar-
betande männen en minskning i åldrarna
15—30 år och en ökning i åldrarna
över 30 år, d. v. s. en utveckling, vilken
sammanfaller med den, som ger sig till
känna för befolkningen i dess helhet.

De förvärvsarbete-
tande kvinnorna ha
sin största numerär inom åldersklasser-
na 15—25 år, där de upptaga över hälften
av samtliga kvinnor, men deras antal
sjunker sedan tämligen snabbt, så att
i åldersklasserna mellan 30 och 60 år an-

Tab. D. Förrärvsarbetande och ej förrärvsarbetande befolkning efter kön och ålder

Economically active and inactive population, by sex and age

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Befolkningsgrupper	Åldersår											Samtliga
	0—15	15—20	20—25	25—30	30—35	35—40	40—50	50—60	60—65	65—∞		
Män												
Antal												
Förrärvsarbetande .	3 100	155 700	204 400	258 700	270 700	276 300	502 800	374 000	124 300	126 000	2 296 000	
Självst. yrkeslösa ..	—	1 100	2 500	2 900	2 400	2 700	11 100	23 500	32 200	214 200	292 600	
Familjemedlemmar.	838 100	51 700	21 100	5 900	2 700	1 800	2 100	700	300	300	924 700	
Ökning el. minskning i % 1946/50												
Förrärvsarbetande .	..	-11,0	-13,7	- 0,8	+ 0,8	+ 3,6	+ 11,9	+ 10,8	+ 7,7	+ 1,0	+ 2,5	
Självst. yrkeslösa	- 1,9	+ 9,8	+ 14,9	+ 19,5	+ 14,9	
Familjemedlemmar.	+ 14,8	+ 1,7	- 8,9	- 22,1	+ 12,2	
Andel per 1 000 män av ovanstående åldersklass												
Förrärvsarbetande .	4	747	897	967	981	984	974	939	793	370	654	
Självst. yrkeslösa ..	—	5	11	11	9	10	22	59	205	629	83	
Familjemedlemmar.	996	248	92	22	10	6	4	2	2	1	263	
Kvinnor (samtliga)												
Antal												
Förrärvsarbetande .	1 800	113 200	131 200	100 100	74 300	71 200	150 000	119 500	32 300	30 200	823 800	
Självst. yrkeslösa ..	—	1 300	2 800	3 600	4 200	5 100	16 800	40 200	43 000	201 900	318 900	
Familjemedlemmar.	805 000	91 500	93 800	162 500	187 000	197 100	347 500	253 000	96 000	154 600	2 388 000	
Ökning el. minskning i % 1946/50 ¹												
Förrärvsarbetande .	..	-0,2	-3,6	+ 11,3	+ 7,6	+ 6,8	+ 20,1	+ 29,9	+ 24,2	+ 5,5	+ 9,6	
Självst. yrkeslösa	0,0	+ 5,8	+ 23,0	+ 23,5	+ 17,8	
Familjemedlemmar.	+ 26,7	-0,3	-11,5	+ 1,4	+ 3,7	+ 7,3	+ 13,0	+ 4,4	+ 5,4	+ 2,6	+ 11,5	
Andel per 1 000 kvinnor av ovanstående åldersklass												
Förrärvsarbetande .	2	549	576	376	280	260	292	290	189	78	234	
Självst. yrkeslösa ..	—	6	12	14	16	19	32	97	251	522	90	
Familjemedlemmar.	998	445	412	610	704	721	676	613	560	400	676	
Gifta kvinnor												
Antal												
Förrärvsarbetande .	—	1 900	24 900	38 200	33 100	32 700	64 500	33 700	5 000	2 200	236 200	
Självst. yrkeslösa ..	—	200	800	1 400	1 300	1 200	1 700	1 800	1 700	4 200	14 300	
Husmödrar	—	5 600	65 200	150 000	179 500	189 100	330 000	236 300	87 400	126 400	1 369 500	
Ökning el. minskning i % 1946/50 ¹												
Förrärvsarbetande .	—	..	+ 50,4	+ 39,9	+ 33,3	+ 35,2	+ 69,0	+ 96,4	+ 52,7	
Självst. yrkeslösa ..	—	+ 38,4	
Husmödrar	—	..	- 8,1	+ 3,2	+ 5,1	+ 9,2	+ 15,2	+ 7,8	+ 10,8	+ 15,2	+ 8,5	
Andel per 1 000 kvinnor av ovanstående åldersklass												
Förrärvsarbetande .	—	9	109	144	125	120	125	82	29	6	67	
Självst. yrkeslösa ..	—	1	4	5	5	4	3	4	10	11	4	
Husmödrar	—	27	286	564	676	692	642	572	510	327	388	

¹ På grund av olika klassificeringsgrunder vid 1945 års och 1950 års folkräkningar (se texten) har jordbruksbefolkningen uteslutits här.

delen understiger 30 % och i åldersklassen 60—65 år utgör endast 19 %. Komplementet till denna med åldern avtagande serie av förvärvsarbetande kvinnor bildar, såsom framgår av tab. D, den med stigande ålder starkt ökade numerär, som husmödrarna upptaga, varjämte i de högre åldrarna gruppen självständiga yrkeslösa även påverkar relationen. En jämförelse med resultaten från 1945 års folkräkning måste av förut anförda skäl i fråga om kvinnorna begränsas till de s. k. stadsnäringarna, där i de yngre åldrarna någon minskning kan iakttagas, som emellertid uppväges av en betydande ökning i de äldre. Det starkaste inslaget av förvärvsarbetande bland gifta kvinnor återfinnes i gruppen 25—30 år, men även i åldersklasserna 20—25 år och mellan 30 och 50 år äro de förhållandevis talrikt företrädde. Bland de förvärvsarbetande kvinnorna är frekvensen av gifta störst i åldrarna mellan 30 och 40 år, där bortåt hälften av de förvärvsarbetande äro gifta. Av hela antalet för-

värvsarbetande gifta kvinnor befinna sig 41 % i åldern 40—60 år mot endast 35 % vid 1945 års folkräkning.

Näringsgren (huvudgrupper och undergrupper). Fördelningen efter näringsgren har till syfte att på grundval av yrkestillhörigheten hos de enskilda personerna sammanföra dessa till större och mindre enheter, som äro ägnade att ge en bild av hur landets näringsliv är beskaffat. Grupperingsschemat har på så sätt kommit att inrymma ett antal huvudgrupper, vilka i stora drag belysa näringsgrensfördelningen, och under huvudgrupperna ett antal undergrupper, av vilka var och en i sin tur är uppdelad på ett antal detaljgrupper, som lämna de för olika ändamål erforderliga uppgifterna.

Såsom redan tidigare anmärkts, har klassificeringen efter näringsgren skett efter i huvudsak samma principer som år 1945. Följande tablå ger i absoluta och relativa tal totalbefolkningens resp.

Näringsgrenar	Absoluta tal		Ökning el. minskning i % 1946—1950	Relativ fördelning			
	1945	1950		1930	1940	1945	1950
<i>Hela befolkningen</i>							
Jordbruk med binäringar	1 879 300	1 649 200	— 12,2	367	319	282	234
Gruvbrytning	38 900	38 900	—	7	6	6	6
Industri och hantverk	2 482 200	2 849 100	+ 14,8	321	351	372	404
Samfärdsel	514 200	593 800	+ 15,5	75	74	77	84
Handel	768 100	896 200	+ 16,7	96	108	115	127
Offentliga tjänster m. m.	579 700	669 500	+ 15,5	65	76	87	95
Husligt arbete	157 300	145 300	— 7,6	41	31	23	21
Ospecificerad verksamhet	254 000	202 000	— 20,4	28	35	38	29
Samtliga	6 673 700	7 044 000	+ 5,5	1 000	1 000	1 000	1 000
<i>Förvärvsarbetande befolkning</i>							
Jordbruk med binäringar	732 800	639 800	— 12,7	357	288	245	205
Gruvbrytning	14 300	13 700	— 4,2	5	5	5	4
Industri och hantverk	1 127 800	1 263 900	+ 12,1	309	352	377	405
Samfärdsel	220 100	250 400	+ 13,8	66	67	74	80
Handel	430 000	484 800	+ 12,7	115	136	144	155
Offentliga tjänster m. m.	301 200	342 300	+ 13,6	70	88	101	110
Husligt arbete	120 000	95 500	— 20,4	71	53	40	31
Ospecificerad verksamhet	41 700	29 400	— 29,6	7	11	14	10
Samtliga	2 987 900	3 119 800	+ 4,4	1 000	1 000	1 000	1 000

den förvärvsarbetsande befolkningens fördelning efter näringsgren å de åtta huvudgrupper, som näringsgrensschemat numera inrymmer. Uppgifterna från äldre folkräkningar ha omräknats med hänsyn till en del sedan dess företagna ändringar i grupperingssystemet.

Det karakteristiska draget i den utveckling, som kännetecknar befolkningens näringsgrensfördelning, är den tillbakagång, som sedan slutet av förra århundradet ägt rum i fråga om jordbruksbefolkningen. I andra hand har under senare tid tillkommit en utpräglad minskning beträffande huvudgruppen husligt arbete. Denna utveckling har medfört, att starka förskjutningar inträtt i fråga om huvudgruppernas inbördes styrkeförhållanden. Ännu så sent som år 1930 övervägde jordbruksbefolkningen, men ställningen har nu förskjutits därhän, att industribefolkningen intar ett betydande försteg med omkring 75 % större numerär. Även grupperna samfärdsel, handel och offentliga tjänster m. m. redovisa en förstärkt ställning.

Såsom tablån visar, framstå förändringarna i skärpt dager, när jämförelsen får gälla den förvärvsarbetsande befolkningen. Av denna arbetade år 1950 över 40 % inom industri och hantverk, vilket är dubbelt så stor andel som den jordbruksnäringen upptager. Handel och samfärdsel sysselsätta numera tillsammans större andel än jordbruket och dess binäringar. Under den senaste femårsperioden har ökningen av den förvärvsarbetsande befolkningen varit av ungefär samma relativa mått inom industri och hantverk, handel, samfärdsel och offentliga tjänster m. m., nämligen 12 å 14 %. Gentemot denna ökning svarar till en del en reducering av den förvärvsarbetsande befolkningen inom övriga huvudgrupper. Frånsett den till nu-

merären obetydliga gruppen ospecificerad verksamhet företer gruppen husligt arbete den största minskningen (20 %), närmast följd av gruppen jordbruk med binäringar.

De stora skiljaktigheterna i den manliga och den kvinnliga arbetskraftens näringsgrensfördelning framgå av tab. E och komma även till uttryck i nedanstående sammanställning, som därjämte visar förskjutningarna i detta avseende under perioden 1946—1950.

Näringsgrenar	Män		Kvinnor	
	1945	1950	1945	1950
Jordbruk m. binäringar	307	255	60	66
Gruvbrytning	6	6	1	0
Industri och hantverk	417	456	257	263
Samfärdsel	84	90	44	52
Handel	103	114	267	270
Offentl. tjänster m. m.	68	70	200	221
Husligt arbete	0	0	160	116
Ospecific. verksamhet	15	9	11	12
Summa	1000	1000	1000	1000

Av den manliga arbetskraften komma omkring 70 % på industri och hantverk samt jordbruk, varav likväl den förstnämnda gruppen sysselsätter den väsentligt större delen. Handel och samfärdsel disponera tillsammans mer än 20 %. Förändringarna under femårsperioden ha samma tendens, som visat sig karakteristisk för befolkningen i dess helhet.

Den kvinnliga arbetskraften är jämnare fördelad än den manliga. Handel och industri sysselsätta ungefär en fjärdedel vardera, offentliga tjänster m. m. omkring en femtedel och det husliga arbetet, d. v. s. de enskilda hushållens lejda arbetskraft (hembiträden och liknande), omkring en niöndel; för jordbrukets del utgör andelen c:a 7 %. Innebörden av den ökning sedan år 1945, som kommer till synes för denna sistnämnda näringsgren, har berörts i an-

Tab. E. Förvärvsarbetande befolkning efter näringsgren (huvudgrupper och undergrupper) åren 1945 och 1950

Economically active population, by industry (major and sub-groups)

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Näringsgrenar	Män			Kvinnor			Båda könen		
	1945	1950	Ökn. el. minskn. i % 1946/50	1945	1950	Ökn. el. minskn. i % 1946/50	1945	1950	Ökn. el. minskn. i % 1946/50
<i>Jordbruk med binärningar</i>									
Jordbruk och boskapsskötsel	579 000	491 600	- 15,1	43 800	53 100	..	622 800	544 700	- 12,5
Skogsbruk	91 600	78 700	- 14,1	1 100	1 200	..	92 700	79 900	- 13,8
Fiske	17 200	15 000	- 12,3	100	200	..	17 300	15 200	- 11,6
Samtliga	687 800	585 300	- 14,9	45 000	54 500	..	732 800	639 800	- 12,7
<i>Grubrytning</i>	13 900	13 300	- 4,2	400	400	..	14 300	13 700	- 4,2
<i>Industri och hantverk</i>									
Metallindustri	301 400	351 600	+ 16,7	29 200	36 200	+ 23,8	330 600	387 800	+ 17,3
Jord- och stenindustri	43 700	47 300	- 2,9	3 100	3 400	..	51 800	50 700	- 2,1
Träindustri m. m.	93 400	94 900	+ 1,6	2 700	3 300	..	96 100	98 200	+ 2,2
Pappersindustri	42 700	50 800	+ 19,0	6 300	7 300	+ 15,5	49 000	58 100	+ 18,5
Grafisk industri	25 500	28 700	+ 12,6	9 500	10 400	+ 9,6	35 000	39 100	+ 11,8
Livsmedelsindustri	57 300	61 400	+ 7,3	20 400	20 500	+ 0,1	77 700	81 900	+ 5,4
Dryckesvaru- och tobaksindustri	9 300	9 000	- 3,5	3 100	2 500	..	12 400	11 500	- 7,5
Textil- och sömnadsindustri	52 000	64 000	+ 23,2	93 600	103 900	+ 11,0	145 600	167 900	+ 15,3
Läder-, hår- och gummivaruindustri	39 700	42 400	+ 6,8	12 200	14 500	+ 19,3	51 900	56 900	+ 9,7
Kemisk-teknisk industri	22 200	25 000	+ 12,7	6 300	7 700	+ 22,8	28 500	32 700	+ 14,9
Byggnadsverksamhet	214 000	234 200	+ 9,4	2 700	3 500	..	216 700	237 700	+ 9,7
El-, gas- och vattenverk m. m.	21 500	27 700	+ 28,5	1 600	2 000	..	23 100	29 700	+ 28,3
Ej specificerad industri	8 000	10 300	+ 29,6	1 400	1 400	..	9 400	11 700	+ 24,8
Samtliga	935 700	1 047 300	+ 11,9	192 100	216 600	+ 12,7	1 127 800	1 263 900	+ 12,1
<i>Samfärdsel</i>									
Landtransport	125 200	133 400	+ 6,5	4 900	5 900	+ 21,0	130 100	139 300	+ 7,1
Sjötransport m. m.	29 200	31 700	+ 8,6	1 300	1 100	..	30 500	32 800	+ 7,2
Lufttransport	1 200	2 700	..	300	700	..	1 500	3 400	..
Post och telegraf m. m.	24 100	27 700	+ 15,4	26 200	34 100	+ 30,0	50 300	61 800	+ 23,1
Andra samfärdseln tillh. tjänster	7 500	11 800	+ 57,3	200	1 300	..	7 700	13 100	+ 70,5
Samtliga	187 200	207 300	+ 10,8	32 900	43 100	+ 30,9	220 100	250 400	+ 13,8
<i>Handel</i>									
Varuhandel	183 100	208 100	+ 13,6	131 200	147 500	+ 12,4	314 300	355 600	+ 13,1
Bank- och försäkringsverksamhet	14 600	14 500	- 0,5	12 300	15 000	+ 21,4	26 900	29 500	+ 9,6
Förmedlings-, uppdrags- o. reklamverks.	10 400	12 800	+ 23,2	3 800	5 100	+ 33,9	14 200	17 900	+ 25,8
Fastighetsförvaltning m. m.	9 900	11 600	+ 17,4	3 700	3 700	..	13 600	15 300	+ 12,9
Hotell- och restaurangrörelse	12 700	15 600	+ 22,3	48 300	50 900	+ 5,6	61 000	66 500	+ 9,1
Samtliga	230 700	262 600	+ 13,8	199 300	222 200	+ 11,5	430 000	484 800	+ 12,7
<i>Offentliga tjänster m. m.</i>									
Förvaltning, ej annorstädes redovisad..	33 400	38 100	+ 14,0	17 400	20 000	+ 15,4	50 800	58 100	+ 14,5
Försvarsväsen	42 800	33 600	- 21,3	6 800	5 900	- 13,6	49 600	39 500	- 20,3
Socialvård	3 400	3 400	..	14 300	18 600	+ 29,4	17 700	22 000	+ 24,3
Hälso- o. sjukvård samt personl. hygien	25 100	28 300	+ 12,8	64 100	76 700	+ 19,7	89 200	105 000	+ 17,7
Religionsvård	10 300	10 400	+ 0,3	3 200	3 300	..	13 500	13 700	+ 1,0
Undervisning o. vetenskaplig verksamhet	21 700	28 000	+ 29,0	33 300	45 500	+ 36,7	55 000	73 500	+ 33,7
Litterär och konstnärlig verks. m. m. . .	12 000	15 100	+ 25,4	6 900	8 400	+ 21,8	18 900	23 500	+ 24,1
Organisationer för intressegemenskap, ej annorstädes redovisade	3 500	3 500	..	3 000	3 500	..	6 500	7 000	+ 7,4
Samtliga	152 200	160 400	+ 5,4	149 000	181 900	+ 22,1	301 200	342 300	+ 13,6
<i>Husligt arbete</i>	100	200	..	119 900	95 300	- 20,5	120 000	95 500	- 20,4
<i>Ospecificerad verksamhet</i>	33 500	19 600	- 41,7	8 200	9 800	+ 19,7	41 700	29 400	- 29,6
Samtliga näringsgrenar	2 241 100	2 296 000	+ 2,5	746 800	823 800	+ 10,3	2 987 900	3 119 800	+ 4,4

nat sammanhang. Den tilltagande bristen på arbetskraft inom det husliga arbetet återspeglas av den höga minskningsprocenten för gruppen i fråga. Av övriga huvudgrupper har samfärdsel (31 %) den största ökningsprocenten. Den för kvinnornas vidkommande numerärt sett mest betydelsefulla undergruppen inom samfärdseln, nämligen post och telegraf m. m., redovisar en ökning med 30 %. Det kraftigaste tillskottet absolut taget har, såsom tabellen visar, huvudgruppen offentliga tjänster m. m. fått mottaga, närmast följd av industri och hantverk samt handel.

Särskiljer man de förvärvsarbetande kvinnorna efter civilstånd i icke gifta och gifta, utfaller fördelningen efter näringsgren som följer av nedanstående sammanställning.

Förändringarna i avseende på näringsgrensfördelningen för icke gifta och gifta förvärvsarbetande kvinnor böra bl. a. ses mot bakgrunden av de förändringar, som kunnat iakttagas beträffande kvinnornas civilståndsfördelning överhuvudtaget och som innebära en stark ökning av de gifta på de icke giftas bekostnad. Av de specificerade huvudgrupperna redovisa endast samfärdsel och offentliga tjänster m. m. en mera betydande ökning av antalet icke gifta förvärvsarbetande kvinnor, medan gruppen husligt arbete däremot företer en stark tillbakagång. Ökningen beträffande

gifta förvärvsarbetande kvinnor synes vara genomgående för samtliga specificerade näringsgrenar.

I det föregående har näringslivets ändrade struktur under den senaste femårsperioden i stora drag belysts mot bakgrunden av förhållandena enligt 1945 års folkräkning. Jämförelsen skall i det följande utsträckas till undergrupperna. I tab. E belysts de förändringar, dessa undergått i fråga om antalet förvärvsarbetande mellan åren 1945 och 1950.

I fråga om den manliga befolkningen förete samtliga undergrupper tillhörande jordbruk med binärningar minskning, vilken för jordbruk och boskapsskötsel uppgår till 15 % och för de båda övriga undergrupperna är något mindre. Inom industri och hantverk är ökningen betydande för ett par av de största undergrupperna, metallindustri samt textil- och sömnadsindustri, nämligen 17 resp. 23 %; två undergrupper, jord- och stenindustri samt dryckesvaru- och tobaksindustri, visa mindre sysselsättning än år 1945. Bland övriga på näringsgrenschemat upptagna undergrupper av mera omfattande karaktär, som förete en jämförelsevis betydande ökning av antalet förvärvsarbetande män, märkas post och telegraf m. m., varuhandel, statlig och kommunal förvaltning, hälso- och sjukvård m. m. samt undervisning och vetenskaplig verksamhet.

Vad den kvinnliga arbetskraften an-

Näringsgrenar	Icke gifta		Giftn		Ökning el. minskn. i % 1946—1950	Ökning el. minskn. i % 1946—1950
	1945	1950	1945	1950		
Industri o. hantverk samt gruvbrytn.	140 200	136 200	— 2,9	52 300	80 800	+ 54,5
Samfärdsel	23 100	27 400	+ 18,7	9 800	15 700	+ 59,5
Handel	153 800	154 600	+ 0,5	45 500	67 600	+ 48,7
Offentliga tjänster m. m.	113 800	126 900	+ 11,5	35 200	55 000	+ 56,3
Husligt arbete	116 400	91 500	— 21,4	3 500	3 800	..
Ospecificerad verksamhet	7 300	7 900	+ 8,2	900	1 900	..
Samtliga ovanstående näringsgrenar	554 600	544 500	— 1,8	147 200	224 800	+ 52,7

går, observeras en ökning med 11 % för den undergrupp, textil- och sömnadsindustri, som sysselsätter bortåt hälften av de inom industri och hantverk förvärvsarbetande kvinnorna. Av övriga industrigröner med förhållandevis starkt inslag av kvinnlig arbetskraft redovisa metallindustrin samt läder-, hår- och gummivaruindustrin ganska betydande ökning, medan livsmedelsindustrin har ungefär oförändrat antal sysselsatta kvinnor. Varuhandel, som är den i fråga om kvinnlig arbetskraft mest betydande undergruppen, sysselsätter omkring 148 000 kvinnor, vilket är c:a 16 000 mer än år 1945. Av övriga undergrupper med starkt kvinnligt inslag redovisa post och telegraf m. m., socialvård, hälso- och sjukvård m. m. samt undervisning och vetenskaplig verksamhet betydligt större antal förvärvsarbetande kvinnor än tidigare.

Yrkesställning. Fördelningen efter yrkesställning — vid föregående folkräkningar benämnd socialklassfördelningen — avser att belysa näringslivets organisation, främst ur synpunkten om yrkesverksamheten är att anse såsom en självständigt utövande verksamhet eller om den har anställningens karaktär. En i detta avseende verkställd gränsdragning ger de båda huvudgrupperna *företagare* och *anställda*.

Såsom *företagare* räknas var och en, som i någon form driver egen rörelse, oavsett inom vilket område av förvärvslivet företagarverksamheten utövas. Redovisningen avser enskilda personers yrkesverksamhet, och antalet företagare är därför icke liktydigt med antalet företag, beträffande vilka senare klassificeringen inbegriper olika driftsformer och följaktligen omfattar såväl av bolag som av enskilda drivna företag. Bland före-

tagarna ingå även personer, som arbeta för egen räkning utan anställda (t. ex. mindre hantverkare), men däremot ej personer, som i egenskap av tjänstemän i chefsställning leda ett företag. Under beteckningen företagsledare ingå dessa senare bland de anställda. En mellanställning mellan företagare och anställda intager i viss mån den kategori av yrkesutövare, som utan anlåtande av medhjälpare arbeta i hemmet, ävensom de som utan att inneha anställning i vanlig mening utföra arbete av viss beskaffenhet (t. ex. sömnad) hos än den ene, än den andre arbetsgivaren. Avgränsningen mellan företagare och anställda har likväl i allmänhet icke stött på större svårigheter, vartill bidragit att vid införskaffandet av uppgiftsmaterialet de, som drevo egen rörelse, och de, som voro anställda, hade att i skilda kolumner på mantalsuppgiften meddela de uppgifter, som voro erforderliga för yrkesangivningen och avgränsningen i fråga om yrkesställning.

Företagarna ha uppdelats i företagare *med* och *utan* anställda, varvid även medhjälpare familjemedlem, dock icke hustru, räknats såsom anställd. Inom vardera gruppen ha särskilts följande kategorier: ägare av jordbruk, enbart brukare av jordbruk, partihandlare, detaljhandlare, industriföretagare och hantverkare samt övriga företagare.

Gruppen *anställda* inrymmer stora yrkeskategorier, vilka inbördes förete betydande skiljaktigheter i fråga om anställningsvillkor, utbildning och det utövade arbetets natur. Ett särskiljande av dessa yrkeskategorier har betydelse bland annat vid bedömandet av frågor, som röra arbetskraftsfördelning och arbetskraftsbehov. En första skiljelinje brukar dragas på så sätt, att de anställda uppdelas i två huvudgrupper, den ena

benämnd *tjänstemän* och den andra *arbetare*. Även de medhjälpande familjemedlemmarna omfattas av denna uppdelning. På grund av de många gränsfällen vållar avgränsningen i en del fall svårigheter, och det torde överhuvudtaget ej vara möjligt att åvägabringa en i alla detaljer invändningsfri fördelning. En utförlig redogörelse för de principer, som varit vägledande vid klassificeringen, återfinnes i del III av redogörelsen för 1940 års folkräkning (sid. 37* ff.), till vilken hänvisas. De jämkningar, som härutinnan genomförts vid 1945 års folkräkning, finnas i huvudsak omnämnda i del II:1 av redogörelsen för sistnämnda folkräkning (sid. 28*).

Fördelningen efter yrkesställning är nära förbunden med framför allt näringsgrensfördelningen men jämväl med en del andra yrkesfördelningar. I anslutning härtill har i samband med redovisningen av de tre huvudtyperna av yrkesställning även näringsgrensfördelningen tagits upp till behandling. I fråga om vissa speciella fördelningar tillhörande redovisningen av yrkesställningen, nämligen beträffande ägare och brukare bland jordbruksföretagarna, ha resultaten kommenterats i anslutning till redogörelsen för den förvärvsarbete befolkningen inom jordbruksnäringen.

Den i föreliggande avsnitt ingående framställningen upptar även en redogörelse för den specialbearbetning, som i likhet med år 1945 verkställts beträffande tjänstemännen. Denna bearbetning särskiljer följande delgrupper bland tjänstemännen: företagsledare, teknisk personal, verkmästare, förmän (arbetsledare), butikspersonal och övriga tjänstemän (kontorspersonal, administrativ personal m. fl.).

Avgränsningen av de olika tjänstemannagrupperna har i huvudsak skett efter

samma grunder som åren 1940 och 1945, dock med den skillnaden att uppdelningen utsträcks till att omfatta samtliga huvudgrupper av näringar, som inrymma olika delgrupper av tjänstemannapersonal. Vid klassificeringen ha ibland gränfall förekommit, där eljest giltiga normer för inplaceringen icke kunnat tillämpas. Beträffande företagsledarna, för vilkas avgränsning överhuvudtaget entydiga bestämningar äro svåra att uppställa, må särskilt anmärkas, att utskiljandet av denna kategori i det väsentliga måst grunda sig på de använda yrkesbenämningarna, vilka icke alltid varit tillräckligt upplysande i detta avseende. Med förmän ingående i den nyssnämnda gruppen avses personer, som leda, fördela och kontrollera arbete, vilket utföres av dem underställd personal, och som icke annat än tillfälligtvis själva deltaga i arbetet.

Den genomgripande omvandling av näringslivet, som ägt rum efter industrialismens genombrott och som alljämt pågår, allteftersom industrialiseringen och kommersialiseringen fortskrider, har medfört en skiftförändring inom befolkningen, som berör icke endast näringsgrensfördelningen utan även fördelningen efter yrkesställning. Till följd av arbetets mekanisering har arbetskraft kunnat friställas för andra arbetsuppgifter, men samtidigt har uppstått ett allt större behov av specialutbildad personal för tekniska och organisatoriska uppgifter inom näringslivet. Den närmaste följden härav har blivit en tillväxt av tjänstemannapersonalen. Utbyggnaden av den offentliga förvaltningsapparaten och den betydande tillväxten av servicenäringarna, där tjänstemannapersonalen intar en framträdande ställning, har bidragit till denna förskjutning i den förvärvsarbete befolk-

Yrkes- ställning	Män		Kvinnor		Båda könen				
	1945	1950	Ökning el. minskn. i %	1945	1950	Ökning el. minskn. i %	1945	1950	Ökning el. minskn. i %
Företagare	513 500	518 000	+ 0,9	89 700	86 900	— 3,1	603 200	604 900	+ 0,3
Tjänstemän	395 300	469 600	+ 18,8	303 700	376 700	+ 24,0	699 000	846 300	+ 21,1
Arbetare	1332 300	1308 400	— 1,8	353 400	360 200	+ 1,9	1 685 700	1 668 600	— 1,0

ningens sammansättning efter yrkesställning.

Omfattningen av här berörda förändringar under femårsperioden 1946—1950 belyses av ovanstående tablå.

Tjänstemannagruppen har sålunda ökats med en femtedel sedan år 1945, vilket innebär, att i stort sett hela ökningen av den förvärvsarbetande befolkningen kommer på denna grupp. Antalet arbetare har ej undergått några större förändringar under den senaste femårsperioden, och även företagargruppen är av ungefär samma numerär som vid närmast föregående folkräkning. Alltjämt omfatta arbetarna över hälften (54 %) av den förvärvsarbetande befolkningen, medan företagarna uppgå till 19 % och tjänstemännen till 27 % av ifrågavarande befolkning. Ökningen av antalet tjänstemän är särskilt stort bland de förvärvsarbetande kvinnorna, bland vilka tjänstemännen numera äro något flera än arbetarna.

Företagarna ha, såsom förut nämnts, uppdelats i två grupper, företagare med anställda och företagare utan anställda. Såsom anställda ha därvid även räknats medhjälpare familjemedlemmar, dock icke hustrur. Bland dessa båda företagarkategorier är gruppen företagare utan anställda den största, omfattande 65 % av samtliga företagare.

Av de olika delgrupperna bland tjänstemännen utgör gruppen kontorspersonal och övriga tjänstemän den största, upptagande 63 % av samtliga. Därnäst följer butikspersonalen med 14 %, den tekniska personalen med 10 %, före-

tagsledarna och förmännen med vardera 5 % samt verkmästarna med 3 %. Gruppen kontorspersonal och övriga tjänstemän uppgår till 71 % och butikspersonalen till 22 % av de kvinnliga tjänstemännen mot resp. 56 och 7 % av de manliga. Övriga delgrupper äro jämförelsevis fåtaligt representerade bland de kvinnliga tjänstemännen.

En retrospektiv jämförelse måste i fråga om de olika delgrupperna av tjänstemän begränsas till butikspersonalen och företagsledarna, enär jämförbara uppgifter från 1945 års folkräkning ej föreligga beträffande övriga delgrupper. Butikspersonalen har ökats med 17 % sedan år 1945, varvid den huvudsakliga ökningen kommer på kvinnlig personal. Ökningen har sålunda varit mindre för denna delgrupp än för övriga tjänstemän, som ökats med inalles 22 %. Med den reservation, som i det föregående knutits till uppgifterna rörande företagsledarna, kan nämnas, att dessas antal väsentligt överstiger 1945 års folkräknings siffra, beträffande vilken det dock i redogörelsen för sistnämnda folkräkning anförts, att redovisningen icke synes vara fullständig.

En mera ingående belysning av de förändringar, som inträtt i fråga om den förvärvsarbetande befolkningens fördelning efter yrkesställning, erhåller man, om analysen utsträcker till att omfatta fördelningen inom var och en av de större näringsgrenarna. Uppgifterna härom äro sammanförda i följande tablå.

Av de manliga företagarna äro omkring tre femtedelar hemmahörande

Näringsgrenar	Absoluta tal			Per 1 000			Ökning el. minskning i % 1946/50		
	Företagare	Tjänstemän	Arbetare	Företagare	Tjänstemän	Arbetare	Företagare	Tjänstemän	Arbetare
<i>Män</i>									
Jordbruk med binärningar	317 900	23 200	244 200	614	49	187	—	6,5	+ 4,0 — 25,0
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	94 200	149 500	816 900	182	319	624	+ 11,4	+ 31,1	+ 8,8
Samfärdsl	22 700	45 600	139 000	44	97	106	+ 17,6	+ 23,9	+ 6,1
Handel	69 700	126 000	66 900	134	268	51	+ 19,3	+ 12,4	+ 11,1
Offentliga tjänster m. m. .	13 400	120 200	26 800	26	256	21	+ 18,8	+ 10,8	— 17,5
<i>Kvinnor</i>									
Jordbruk med binärningar	32 100	1 300	21 100	369	4	59	—	9,7
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	20 100	48 600	148 300	232	129	412	—	7,5	+ 32,4 + 10,6
Samfärdsl	400	37 700	5 000	5	100	14	..	+ 32,8	+ 18,6
Handel	26 600	144 700	50 900	305	384	141	+ 6,6	+ 16,9	+ 0,7
Offentliga tjänster m. m. .	7 600	135 000	39 300	88	358	109	+ 7,4	+ 24,5	+ 17,3
Husligt arbete	4 000	91 300	.	11	253	—	..	— 21,1

inom jordbruk med binärningar. De återstående två femtedelarna utfyllas till större delen av företagen inom industri och hantverk samt handel med övervikt för den förra huvudgruppen. Vad de kvinnliga företagen angår kommer huvudparten likaledes på de nämnda huvudgrupperna, men fördelningen mellan dessa är, såsom tablån visar, betydligt jämnare.

Bland de manliga tjänstemännen kommer huvudgruppen industri och hantverk främst med över 30 % av samtliga, varefter följa huvudgrupperna handel och offentliga tjänster m. m. med omkring 25 % vardera. Handel och offentliga tjänster m. m. äro med c:a 35—40 % vardera de starkast företrädde grupperna bland de kvinnliga tjänstemännen, av vilka endast ungefär en åttondel äro sysselsatta inom industri och hantverk.

Den sistnämnda huvudgruppen, med vilken gruvbrytning här sammanförts, har med 62 % av det totala antalet ett betydande försteg i fråga om den manliga arbetarpersonalen. Jordbruket intar med 19 % andra platsen, varefter följer samfärdsl med 11 %. Även bland

den kvinnliga arbetarpersonalen kommer huvudgruppen industri och hantverk i främsta rummet med 41 %, närmast följd av husligt arbete med 25 %.

Tablån belyser även utvecklingen under den senaste femårsperioden inom de större huvudgrupperna av näringar. För den manliga befolkningens vidkommande föreligger nedgång för företagen inom jordbruket och dess binärningar, men denna nedgång synes uppvägas av en motsvarande uppgång för företagargruppen inom övriga näringar. De manliga tjänstemännen ha ökats i antal inom samtliga näringar, proportionsvis dock mest inom industri och hantverk och endast obetydligt inom jordbruk med binärningar. I fråga om den manliga arbetarpersonalen konstateras ökning inom industri och hantverk, samfärdsl och handel, minskning däremot inom jordbruk med binärningar och offentliga tjänster m. m.; beträffande den sistnämnda huvudgruppen hänför sig nedgången i främsta rummet till försvarsväsendet och beror på omställningen till mera normala förhållanden efter världskrigets slut. De två största industrigrenarna, metallindustri och bygg-

nadsverksamhet, redovisa båda ökning av den manliga arbetarpersonalen, den förra med 12 % och den senare med 8 %.

Vad de förvärvsarbetande kvinnorna beträffar, föreligger en tillbakagång för företagargruppen inom jordbruk med binäringar samt industri och hantverk, vilken dock delvis uppväges av en ökning inom i främsta rummet handeln. Inom huvudgruppen industri och hantverk är det endast textil- och sömnadsindustrin, som redovisar ett större antal kvinnliga företagare, och för denna industri utgör minskningen 9 %. Den kvinnliga tjänstemannapersonalen har inom handel och offentliga tjänster m. m. ökats med sammanlagt närmare 50 000 personer, och inom industri och hantverk samt samfärdsel är ökningen i förhållande till ifrågavarande befolkningsgruppers numerär ännu större. Den absolut taget mest betydande ökningen av den kvinnliga arbetarpersonalen kommer på industri och hantverk, där textil- och sömnadsindustrin dragit till sig ett stort antal kvinnliga arbetare; för gruppen husligt arbete är nedgången avsevärd, och handeln visar i det närmaste stagnation i fråga om antalet sysselsatta kvinnliga arbetare.

Individualyrke. Fördelningen efter individualyrke avser att fullständiga den bild av yrkesverksamheten, som erhålles på grundval av klassificeringen efter näringsgren och yrkesställning. Medan klassificeringen efter näringsgren är en gruppering av företagen efter de varor, som de tillverka, eller de tjänster, de prestera, innehär klassificeringen efter individualyrke en fördelning av individerna efter det slag av arbete, de syssla med.

Klassificeringen efter individualyrke

ställer starkare krav på detaljerade yrkesuppgifter än motsvarande fördelning efter näringsgren. Man kan därför ej påräkna samma fullständighet och säkerhet i bestämningen i fråga om den förstnämnda grupperingen som beträffande den sistnämnda. Ett individualyrke inrymmer ofta ett antal olika fackyrken, varigenom vid klassificeringen en avgränsning tillkommer av sådana till ett individualyrke hörande yrken. Beträffande samtliga i redovisningen ingående individualyrken har en inventering av sådana fackyrken ägt rum och som hjälpmedel vid klassificeringen utarbetats ett yrkeslexikon, som i varje särskilt fall anger koderna för individualyrke och yrkesställning.

I mera begränsad omfattning påbörjades en redovisning efter individualyrke vid 1920 års folkräkning. Behovet av en dylik redovisning har ökats i samma mån som näringslivet blivit mera förgrenat, och efter hand har redovisningen utvidgats betydligt.

En av de mest betydelsefulla grupperna bland individualyrkena utgöra yrkena av hantverkstyp, men härutöver tillkomma åtskilliga yrken av annat slag tillhörande jordbruk, samfärdsel, fria yrken m. m. För vissa av dessa gäller, att den sysselsättning, som är utmärkande för yrket, ibland ingår såsom ett bland flera moment i vederbörande persons dagliga arbetsuppgifter. Såsom exempel må nämnas ett till jordbruket hörande yrke av individualyrkestyp, nämligen stall- och ladugårdspersonal. I många fall utgöra de arbetsuppgifter, som äro knutna till detta yrke, ett led i de göromål, som en företagare eller arbetare inom jordbruket regelbundet har att ombesörja. Delsysslorna komma emellertid icke till uttryck i den yrkesbenämning, under vilken yrkesutövaren

ingår i redovisningen. Fördelningen efter individualyrke blir på så sätt begränsad till de fall, där den yrkesutövning, som individualyrket representerar, utgör den egentliga arbetsuppgiften.

En särställning bland individualyrkena intar den grupp, som tidigare brukat benämnas genomgående yrken. Gemensamt för dessa är, att utbildningen eller göromålen äro av sådan art, att yrkesutövarna finna sysselsättning inom olika verksamhetsområden, samtidigt som de ur andra synpunkter äro att betrakta såsom enhetsbetonade grupper. Hit höra sådana yrken som chaufförer, vaktmästare och målare.

De vid innevarande yrkesräkning redovisade individualyrkena ha utskilts från samtliga huvudgrupper utom husligt arbete. Bland de till sistnämnda huvudgrupp hörande yrkeskategorierna ingå även städnings-, köks- och serveringspersonal. Dessa yrkesgrupper ha också räknats såsom individualyrken och finnas utskilda inom övriga huvudgrupper. Deras särskiljande inom gruppen husligt arbete låter sig icke genomföra, då det stora flertalet inom denna grupp utgöres av hembiträden, vilka icke kunna fördelas efter göromålens art. I övrigt inbegriper redovisningen yrken av såväl kollektivt betonad natur som av mera individuell prägel. Beträffande vissa större yrkesgrupper av enhetsbetonad karaktär, såsom kontorspersonal, teknisk personal, butikspersonal m. fl., ha uppgifter lämnats i samband med redovisningen av fördelningen efter yrkesställning.

Frågan om individualyrkesredovisningen vid folkräkningarna har diskuterats vid flera internationella socialstatistikerkonferenser, som anordnats av internationella arbetsbyrån, senast vid den sjunde konferensen i Genève år 1949.

Denna konferens beslöt rekommendera en indelning i nio individualyrkesgrupper, omfattande all civil arbetskraft. Förenta nationernas befolkningskommission och statistiska kommission ha sedermera vid sina sessioner år 1950 föreslagit, att ytterligare en grupp, omfattande militär personal, skulle läggas till nämnda nio grupper, varigenom klassificeringen efter individualyrke skulle komma att inbegripa hela den förvärvsarbetande befolkningen.

I enlighet med dessa rekommendationer har en fördelning efter individualyrke verkställt vid folkräkningen, varvid individualyrket kombinerats med näringsgren och yrkesställning. Inom de nämnda individualyrkesgrupperna ha därjämte vissa individualyrken utskilts, som äro av speciellt intresse för svenska förhållanden.

Antalet förvärvsarbetande inom de internationella individualyrkesgrupperna framgår av tab. F, vilken upptar elva grupper, därigenom att den till numerären betydande grupp, som i det internationella schemat benämnes »craftsmen, production process workers and labourers not elsewhere classified», uppdelats på två grupper, nämligen hantverkare och personer tillhörande övriga yrken.

Gruppen »övriga civila yrken», som är störst med 22 % av hela den förvärvsarbetande befolkningen, omfattar framför allt de egentliga industriarbetarna. Jordbrukare, fiskare, skogsarbetare m. fl. bilda den närmast största individualyrkesgruppen med 20 %, varefter följa hantverkare med 17 % och företagsledare, personer med administrativt arbete, kontorsgöromål m. m. med 13 %. Det är att märka, att till gruppen hantverkare hänförs med hantverksarbete sysselsatta arbetare oavsett storle-

Tab. F. Förvärvsarbetande befolkning efter individualyrken och yrkesställning
Economically active population, by individual occupation and occupational status
 Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Individualyrkesgrupper	Före- tagare	Tjäns- temän	Arbe- tare	Summa	Därav	
					män	kvinnor
Tekn. personal, lärare, utövare av fria yrken m. fl.	15 200	203 100	600	218 900	144 500	74 400
Företagsledare, personer med administrativt arbete, kontorsgöromål m. m.	32 800	347 300	30 500	410 600	224 300	186 300
Personer med försäljningsarbete	62 500	150 300	600	213 400	107 500	105 900
Jordbrukare, fiskare, skogsarbetare m. fl.	349 700	20 700	262 100	632 500	579 700	52 800
Gruvarbetare, bergsprängare m. fl.	100	500	12 000	12 600	12 600	—
Personer som framföra fordon och fartyg..	20 700	11 700	84 500	116 900	116 700	200
Personer som utföra tjänster	13 200	60 400	217 000	290 600	61 300	229 300
Hantverkare	100 600	6 300	416 100	523 000	434 400	88 600
Personer tillhörande övriga yrken	10 100	26 600	641 500	678 200	592 500	85 700
Personer tillhörande ej identifierbara eller ej uppgivna yrken	—	—	1 500	1 500	900	600
Militär personal	—	19 400	2 200	21 600	21 600	—
Summa	604 900	846 300	1 668 600	3 119 800	2 296 000	823 800
Därav:						
agenter (försäljnings-)	1 600	20 100	—	21 700	21 300	400
bagare, konditorer ¹	5 800	—	—	5 800	4 200	1 600
barnsköterskor	—	3 100	700	3 800	—	3 800
bilmekaniker, bil- och cykelreparatörer ¹ ..	5 000	—	—	5 000	5 000	—
chaufförer	19 100	—	64 000	83 100	83 100	—
fartygsbefäl och däckspersonal	1 000	4 600	12 100	17 700	17 700	—
frisörer	8 800	—	8 900	17 700	6 900	10 800
hemsystrar	—	3 200	—	3 200	—	3 200
kökspersonal	—	2 400	27 500	29 900	4 100	25 800
lager- och förrädsarbetare	—	2 300	51 900	54 200	47 300	6 900
lokförare, lokbiträden	—	4 000	3 900	7 900	7 900	—
lärare	1 100	49 900	—	51 000	19 300	31 700
maskinpersonal å fartyg	—	2 700	2 300	5 000	5 000	—
murare ¹	1 900	—	—	1 900	1 900	—
musiker, sångare	600	3 200	200	4 000	3 500	500
målare ¹	10 200	—	—	10 200	10 200	—
portvakter, fastighetsskötare	—	—	15 800	15 800	14 300	1 500
präster, predikanter	—	7 500	—	7 500	6 200	1 300
serveringspersonal	—	1 300	27 300	28 600	5 200	23 400
sjuksköterskor	100	19 500	—	19 600	—	19 600
skomakare ¹	6 300	—	—	6 300	6 300	—
skräddare och sömmerskor ¹	17 800	—	—	17 800	4 600	13 200
stall- och ladugårdspersonal	—	2 000	20 500	22 500	10 700	11 800
städningsspersonal	—	—	30 400	30 400	1 100	29 300
tandsköterskor	—	4 400	—	4 400	—	4 400
telefonister	—	25 400	—	25 400	600	24 800
trädgårdsmästare, trädgårdsarbetare	8 200	3 000	14 000	25 200	23 000	2 200
vaktmästare, expeditivvakter	—	9 100	—	9 100	8 800	300

¹ Redovisningen omfattar endast företagare.

ken av det företag, inom vilket de äro verksamma. Häri ingå sålunda även med dylikt arbete inom den egentliga industrin sysselsatta personer.

Bland den kvinnliga befolkningen

upptages den främsta platsen av personer, som utföra tjänster; denna grupp, som omfattar bl. a. inom husligt arbete yrkesverksamma kvinnor, räknar 28 % av de förvärvsarbetande kvinnorna. Till

gruppen företagsledare, personer med administrativt arbete, kontorsgöromål m. m. höra 23 % och till personer med försäljningsarbete 13 % av samtliga förvärvsarbetskvinnor.

I tab. F redovisas även vissa individualyrken, som äro av speciellt intresse för svenska förhållanden. De till numerären mest betydande individualyrkena äro chaufförer, som uppgå till 83 100 personer, lager- och förrådsarbetare med 54 200 personer och lärare med 51 000 personer. För kvinnornas del utgöras de till omfattningen största individualyrkena av lärare (31 700), städningpersonal (29 300), kökspersonal (25 800), telefonister (24 800) och serveringspersonal (23 400). I fråga om retrospektiva jämförelser gäller, att dessa av förut anförda skäl måste ske med stor försiktighet. Här skall endast nämnas, att de nyssnämnda individualyrkena genomgående uppvisa en ganska betydande ökning sedan år 1945. Individualyrken, som befinna sig i stark tillbakagång, äro skomakare samt skraddare och sömmerskor, i fråga om vilka redovisningen dock omfattar endast företagare.

Yrke och ålder. I ett föregående avsnitt ha uppgifter framlagts om å ena sidan den förvärvsarbetsbefolkningens åldersfördelning och å andra sidan fördelningen efter näringsgren. Genom att kombinera fördelningen efter ålder och näringsgren erhålles en fylligare bild av utvecklingen under de senaste åren. Om till en början resultaten sammanställas med motsvarande uppgifter från 1945 års folkräkning, visa sig de procentuella förändringarna i vissa fall vara betydande, såsom belyses av nedanstående tablå.

Vad den manliga förvärvsarbetsbefolkningen angår, böra de uträknade procenttalen ses mot bakgrunden av de åldersförskjutningar, som inträtt beträffande befolkningen i dess helhet och som innebära minskning i de yngre arbetsföra åldrarna samt ökning i mellanåldrarna och de högre åldrarna. Jordbruket och dess binäringar sysselsätta genomgående mindre arbetskraft än tidigare och förete i de yngre åldrarna betydande förluster. Inom industrin har den största ökningen förekommit i mellanåldrarna och de högre åldersklasserna. Samfärdseln och i viss mån handeln

Näringsgrenar	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—35 år	35—40 år	40—50 år	50—65 år	65— ∞ år	Samtliga vidståen- de ålders- klasser
Män									
Jordbruk med binäringar	- 30,2	- 35,9	- 23,7	- 20,0	- 17,7	- 9,6	- 1,6	- 2,9	- 14,7
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	+ 3,7	- 3,2	+ 4,6	+ 4,0	+ 12,4	+ 25,1	+ 20,9	+ 3,6	+ 11,8
Samfärdsel	+ 20,2	- 2,9	+ 12,1	+ 29,2	+ 12,1	+ 10,1	+ 4,6	..	+ 10,8
Handel	- 1,7	+ 6,1	+ 18,4	+ 10,4	+ 14,3	+ 25,0	+ 14,8	+ 16,6	+ 14,3
Offentliga tjänster m. m.	- 32,7	- 23,5	+ 6,0	+ 11,7	+ 8,1	+ 15,3	+ 14,4	..	+ 5,4
Kvinnor									
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	+ 2,7	- 11,8	+ 7,7	+ 10,2	+ 18,4	+ 41,3	+ 34,2	+ 2,9	+ 12,9
Samfärdsel	+ 9,2	+ 53,5	+ 78,6	- 1,2	+ 53,6	..	+ 31,0
Handel	+ 7,5	- 8,0	+ 7,3	+ 14,8	+ 3,7	+ 28,3	+ 34,0	+ 14,4	+ 11,7
Offentliga tjänster m. m.	+ 23,8	+ 19,6	+ 24,6	+ 8,1	+ 16,6	+ 21,3	+ 35,3	..	+ 22,1
Husligt arbete	- 33,7	- 31,4	- 25,4	- 22,6	- 26,6	- 20,3	+ 4,7	- 5,4	- 20,3

Näringsgrenar	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—35 år	35—40 år	40—50 år	50—65 år	65— <i>o</i> år	Samtliga vidståen- de ålders- klasser
<i>Män</i>									
Jordbruk med binäringar	289	214	183	193	205	240	315	499	255
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	440	477	487	486	499	480	431	331	462
Samfärdsel	78	110	123	117	89	81	81	27	90
Handel	144	116	118	114	118	116	100	102	114
Offentliga tjänster m. m.	38	62	79	84	82	77	66	34	70
<i>Kvinnor</i>									
Jordbruk med binäringar	36	26	18	28	34	66	128	379	66
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	264	259	289	293	305	281	221	148	263
Samfärdsel	53	82	70	46	40	39	43	21	52
Handel	353	273	262	279	254	261	235	187	270
Offentliga tjänster m. m.	140	234	271	256	269	243	208	66	221
Husligt arbete	139	106	75	85	89	102	158	189	116

äro de enda grupper, som kunnat registrera en mera betydande ökning av den manliga arbetskraften även i de yngre åldrarna.

Av de näringsgrenar, som i större utsträckning sysselsätta kvinnlig arbetskraft, redovisa offentliga tjänster m. m. och samfärdsel ökning i nästan alla åldersklasser och i regel en betydande uppgång sedan år 1945. Industrin och handeln ha huvudsakligen i mellanåldrarna och de högre åldrarna registrerat någon större ökning. Inom husligt arbete har en betydande avgång av arbetskraft ägt rum i såväl de yngre åldersklasserna som mellanåldrarna. Jordbruket har av förut nämnda skäl ej medtagits vid denna jämförelse.

Fördelningen efter näringsgren föreför betydande olikheter inom skilda åldersklasser, såsom ovanstående sammanställning utvisar över de olika näringsgrenarnas andel per 1 000 förvärvsarbete inom varje åldersklass (gruppen ospecificerad verksamhet och i fråga om den manliga befolkningen även gruppen husligt arbete ha här utelämnats).

Stadsnäringsarnas attraktionskraft på befolkningen i de yngre arbetsföra åldrarna har inom jordbruksnärigen medfört en stark förskjutning av arbetskraften till de högre åldrarna. Av den förvärvsarbete manliga befolkningen i åldrarna 20—40 år utgöra de i jordbruk med binäringar sysselsatta endast omkring två femtedelar av de i industri och hantverk samt gruvbrytning arbetande. En jämförelsevis framträdande position intar gruppen samfärdsel bland den manliga befolkningen mellan 20 och 35 år. Den andel, som de förvärvsarbete inom handeln upptaga, visar mycket obetydliga variationer i de olika åldersklasserna. Det husliga arbetet är särskilt svagt företrätt i åldrarna 25—40 år.

Arbetskraftens sammansättning efter ålder inom de olika näringsgrenarna belyses från en annan synpunkt i följande tablå, som per 1 000 räknat av inom resp. näringsgrenar sysselsatta män och kvinnor anger, huru många som belöpa på de olika åldersklasserna, varvid jämförelsetal även meddelas för år 1945.

I fråga om den manliga arbetskraften

Ålder	Jordbruk med binäringar		Industri och hantverk samt gruvbrytning		Samfärdsel		Handel		Offentliga tjänster m. m.		Husligt arbete	
	1945	1950	1945	1950	1945	1950	1945	1950	1945	1950	1945	1950
<i>Män</i>												
Under 20 år...	96	77	72	66	55	59	108	90	59	38
20—25 »...	99	75	106	92	124	108	97	91	109	79
25—30 »...	90	81	127	119	152	154	111	116	127	128
30—35 »...	95	89	133	124	131	153	121	117	133	141
35—40 »...	100	97	129	130	117	119	123	124	137	141
40—45 »...	99	104	110	126	101	106	110	120	121	132
45—50 »...	95	102	93	102	96	90	93	103	100	109
50—55 »...	87	102	76	87	93	85	79	81	84	95
55—60 »...	79	90	64	66	74	76	64	64	67	67
60—65 »...	66	76	47	49	39	34	46	45	38	43
65—70 »...	48	53	28	28	13	12	28	29	16	16
70— <i>ω</i> »...	46	54	15	11	5	4	20	20	9	11
Summa	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
<i>Kvinnor</i>												
Under 20 år...	40	74	155	141	169	140	192	183	83	88	204	168
20—25 »...	40	63	200	156	214	251	195	161	172	168	169	146
25—30 »...	32	33	140	134	118	162	123	118	146	149	84	79
30—35 »...	35	38	102	100	86	80	90	93	118	104	68	66
35—40 »...	50	44	95	100	88	66	88	82	110	105	72	66
40—45 »...	73	80	84	100	80	66	82	90	109	104	81	72
45—50 »...	102	102	71	94	100	70	71	86	93	97	80	90
50—55 »...	120	128	57	73	62	84	59	72	79	82	76	101
55—60 »...	129	120	44	52	43	44	46	56	56	63	67	87
60—65 »...	119	108	29	30	23	22	29	33	22	29	48	65
65—70 »...	99	88	15	14	11	10	15	16	8	9	29	37
70— <i>ω</i> »...	161	122	8	6	6	5	10	10	4	2	22	23
Summa	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

återspegla talen här ovan för samtliga huvudgrupper utom samfärdsel de åldersförskjutningar, som inträtt beträffande befolkningen i dess helhet och som innebära minskning i de yngre arbetsföra åldrarna samt ökning i mellanåldrarna och de högre åldrarna. En utjämning med en i numerärt avseende mjukare övergång från en åldersklass till en annan har härigenom i allmänhet kommit till stånd. För samfärdseln kan en förskjutning till förmån för de yngre åldrarna iakttagas, vilket torde bero på ökad nyrekrytering av arbetskraft inom vissa av de verksamhetsgrenar, som ingå i gruppen i fråga.

För den kvinnliga arbetskraftens vid-

kommande ha förutom åldersförskjutningar och andra omständigheter faktorer av speciell art, såsom redovisningen av medhjälpare familjemedlemmar, påverkat siffrorna över arbetskraftens sammansättning, varigenom förändringarna här icke ha samma enhetliga karaktär som för männen. Framför allt inom industri och hantverk samt husligt arbete har emellertid en tydligt märkbar förskjutning från yngre till äldre åldrar ägt rum under den senaste femårsperioden.

I tab. G lämnas uppgifter om fördelningen efter ålder i relativa tal inom den förvärsarbetande befolkningen åren 1945 och 1950, varvid en uppdelning av denna skett efter yrkesställning och hu-

Tab. G. Den förvärvsarbetsande befolkningens relativa fördelning efter yrkeställning, näringsgren (huvudgrupper) och ålder, åren 1915 och 1950

Relative distribution of economically active population, by occupational status, industry (major groups) and age

Yrkeställning Näringsgrenar	Män							Kvinnor							
	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—65 år	65— ∞ år	Summa	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—65 år	65— ∞ år	Summa	
<i>Företagare</i>															
Jordbruk med binäringar	{ 1945	3	56	189	254	342	156	1 000	4	21	63	175	417	320	1 000
	{ 1950	3	49	179	245	361	163	1 000	3	11	53	158	439	336	1 000
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	{ 1945	2	65	221	246	321	145	1 000	15	119	175	225	355	111	1 000
	{ 1950	2	70	235	289	298	106	1 000	17	116	170	233	344	120	1 000
Samfärdsel	{ 1945	2	118	324	302	211	43	1 000
	{ 1950	—	87	299	360	211	43	1 000
Handel	{ 1945	2	68	237	277	311	105	1 000	3	39	150	257	418	133	1 000
	{ 1950	1	66	245	295	291	102	1 000	1	37	121	279	414	148	1 000
Offentliga tjänster m. m.	{ 1945	2	96	331	288	219	64	1 000	9	222	304	201	205	59	1 000
	{ 1950	2	102	265	300	263	68	1 000	8	206	290	226	206	64	1 000
<i>Tjänstemän</i>															
Jordbruk med binäringar	{ 1945	20	175	284	243	247	31	1 000	156	444	176	107	103	14	1 000
	{ 1950	33	204	272	248	221	22	1 000	133	378	178	133	178	—	1 000
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	{ 1945	39	220	277	222	211	31	1 000	217	440	159	108	70	6	1 000
	{ 1950	35	208	287	237	204	29	1 000	201	417	177	121	78	6	1 000
Samfärdsel	{ 1945	23	164	184	227	380	22	1 000	179	362	167	172	107	13	1 000
	{ 1950	33	171	265	185	323	23	1 000	144	456	139	114	134	13	1 000
Handel	{ 1945	90	270	264	192	159	25	1 000	234	381	176	125	78	6	1 000
	{ 1950	93	265	256	203	154	29	1 000	230	341	176	144	103	6	1 000
Offentliga tjänster m. m.	{ 1945	34	255	268	222	203	18	1 000	71	336	232	207	149	5	1 000
	{ 1950	25	218	286	241	210	20	1 000	82	357	213	182	159	7	1 000
<i>Arbetare</i>															
Jordbruk med binäringar	{ 1945	198	330	196	128	115	33	1 000	177	233	165	188	204	33	1 000
	{ 1950	178	289	188	151	151	43	1 000	179	207	121	231	240	32	1 000
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	{ 1945	85	254	265	196	163	32	1 000	161	348	212	156	110	13	1 000
	{ 1950	79	228	250	219	191	33	1 000	138	272	212	213	153	12	1 000
Samfärdsel	{ 1945	71	331	255	173	157	13	1 000	115	163	223	226	243	30	1 000
	{ 1950	77	321	269	173	150	10	1 000	116	116	201	268	280	19	1 000
Handel	{ 1945	243	231	214	150	127	35	1 000	182	301	198	171	132	16	1 000
	{ 1950	177	243	208	184	155	33	1 000	145	233	200	213	194	15	1 000
Offentliga tjänster m. m.	{ 1945	164	222	257	189	137	31	1 000	138	281	201	186	170	24	1 000
	{ 1950	113	210	271	212	161	33	1 000	122	203	183	260	217	15	1 000
Husligt arbete	{ 1945	209	254	139	159	189	50	1 000
	{ 1950	174	226	132	159	249	60	1 000

vidgrupper av näringar. Tabellen åskådliggör tydligt de olikheter, som i åldersavseende karakterisera företagare, tjänstemän och arbetare och som åtminstone i fråga om den manliga befolkningen i stora drag innebära, att de högre åldrarna relativt sett öka i numerär betydelse från arbetare till tjänstemän och från de senare till företagare. För kvinnornas vidkommande är däremot medelåldern lägre bland tjänstemän än bland arbetare.

Av tabellen framgår vidare, att medelåldern är ovanligt hög bland företagare inom jordbruk med binäringar och att denna skillnad ytterligare accentuerats under den senaste femårsperioden. Det bör dock observeras, att yrkesbeteckningen hemmansägare och liknande innesluta ett ej obetydligt antal äldre personer, som endast i begränsad omfattning ägna sig åt aktiv yrkesverksamhet. Företagare tillhörande huvudgrupperna samfärdsel och offentliga tjänster m. m. ha däremot jämförelsevis låg medelålder.

I fråga om tjänstemännen föreligger en utpräglad skiljaktighet i åldersavseende mellan den manliga och kvinnliga delen. Såsom tabellen visar, är det bland kvinnorna oftast de yngre åldrarna, som äro starkast företrädade, medan för männen en kontinuerligare fördelning kan iakttagas med mellanåldrarna i förgrundställning. Beträffande de olikheter, som framträda vid en granskning av detaljsiffrorna, hänvisas till tabellen.

Även om i fråga om arbetarpersonalen åldersfördelningen för männen och kvinnorna företer en del skiljaktigheter, äro dessa likväl icke framträdande på samma sätt som för tjänstemännen. Inom vissa näringar, såsom jordbruket och dess binäringar samt industri och hantverk, observeras en icke obetydlig förskjutning

av åldersammansättningen i riktning mot de högre åldersgrupperna.

Den förvärvsarbetande befolkningen inom jordbruksnäringen. I det föregående har jordbruksbefolkningens sammansättning efter yrkesställning, ålder m. m. analyserats. Till jordbruksbefolkningen har därvid hänförts hela den till såväl jordbruk och boskapsskötsel som binäringarna skogsbruk och fiske hörande befolkningen. Härutöver har beträffande den i egentlig mening jordbruksidkande befolkningen liksom vid de båda närmast föregående folkräkningarna verkställt en uppdelning efter brukningsdelarnas åkerareal, varom uppgifter införskaffades i samband med mantalsskrivningen. Vid 1950 års folkräkning har denna redovisning utvidgats till att omfatta följande nio i jordbruksstatistiken förekommande uppdelningar efter åkerarealens storlek, nämligen över 100 hektar, 50—100 hektar, 30—50 hektar, 20—30 hektar, 15—20 hektar, 10—15 hektar, 5—10 hektar, 2—5 hektar och högst 2 hektar. Det bör observeras, att personer, som tillsammans äga eller bruka jordbruksfastighet, grupperats efter den sammanlagda åkerarealen, oavsett omfattningen av den andel, var och en äger.

Liksom tidigare ha bristfälliga uppgifter om åkerareal och arbetsgivarens namn och yrke ibland vållat svårigheter vid klassificeringen, till en del mera framträdande till följd av att redovisningen i detta sammanhang avser ett urval av befolkningen. Där ofullständigheten icke kunnat avlägsnas med tillhjälp av tillgängligt hjälpmaterial ha vederbörande personer tillförts den restgrupp, som under rubriken »jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad» ingår å fördelningsschemat.

Den befolkning inom jordbruk och bo-

skapsskötsel, som yrkesstatistiskt sett brukar benämnas den förvärvsarbetande, uppgick vid 1950 års slut till 544 700 personer, varav 448 200 egentliga yrkesutövare och 96 500 medhjälpande familjemedlemmar. Såsom mått på de med aktivt jordbruksarbete sysselsatta ger dock denna siffra ett något för lågt antal, eftersom dels inom husligt arbete sysselsatta, hos jordbrukare anställda personer (hembiträden m. fl.), dels även en stor del av den icke förvärvsarbetande befolkningen inom jordbruket, såsom husmödrar, övriga vuxna familjemedlemmar, självständiga yrkeslösa m. fl., tidvis deltagar i jordbruksarbetet. Ett inräknande av dessa grupper i den förvärvsarbetande jordbruksbefolkningen skulle otvivelaktigt ej heller ge ett korrekt uttryck för den i egentlig mening jordbruksarbetande befolkningen. Med bibehållande av den vid klassificeringen dragna gränslinjen mellan förvärvsarbetande och ej förvärvsarbetande befolkning ha emellertid i det följande till den förvärvsarbetande jordbruksbefolkningen även hänförs hos jordbrukare anställda personer, som i huvudsak arbeta i huslig tjänst. Denna grupp omfattar 21 800 personer.

En jämförelse mellan den förvärvsarbetande jordbruksbefolkningen i ovan angiven bemärkelse vid 1945 års och

1950 års folkräkningar ter sig som sammanställningen här nedan utvisar.

I gruppen »jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad» ingå sådana yrkesutövare som vandringsrättare, täckdikningsentreprenörer, kontrollassistenter, traktorförare med ambulerande verksamhet och dylika men, såsom förut anmärkts, dessutom en del personer, som till följd av brister i uppgiftsmaterialet ej kunnat tillföras den grupp, de rätteligen tillhöra. Såsom synes, är numerären för denna grupp större år 1950 än år 1945. Då gruppen i sin helhet upptar endast 7 % av den förvärvsarbetande befolkningen inom jordbruk och boskapskötsel, torde likväl den ökning, som kan vara föranledd av klassificeringssvårigheter, icke nämnvärt kunna påverka jämförbarheten för övriga grupper, om också på grund av nämnda förhållanden 1950 års siffror för dessa torde få anses något för låga. Ökningen för gruppen »jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad» berör absolut sett främst arbetarpersonalen.

I förhållande till den egentliga jordbruksbefolkningen inrymma, såsom tabelln visar, detaljgrupperna trädgårdsskötsel och djurskötsel, vilken senare i det specificerade schemat upptar renskötsel, pälsdjursuppfödning och annan djurskötsel, en tämligen fåtalig befolkning.

Jordbruk och boskapskötsel	Förvärvsarbetande befolkning			Därav män		Ökning el. minskn. i %
	1945	1950	Ökning el. minskn. i %	1945	1950	
Jordbruk med över 50 hektar	63 100	48 100	— 23,7	56 000	42 700	— 23,7
» » 10—50 »	194 500	163 700	— 15,8	174 700	145 300	— 16,8
» » 2—10 »	286 500	246 700	— 13,9	257 800	213 100	— 17,3
» » högst 2 »	59 800	38 800	— 35,1	48 900	30 300	— 38,1
Samtliga	603 900	497 300	— 17,7	537 400	431 400	— 19,7
Trädgårdsskötsel	25 400	24 600	— 3,2	22 700	21 800	— 4,0
Djurskötsel	3 300	4 200	..	3 000	3 800	..
Jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad	20 300	40 400	..	15 900	34 600	..
Samtliga	652 900	566 500	— 13,2	579 000	491 600	— 15,1

Åkerareal	Förvärvsarbete befolkning		Därav män	
	Antal	Per 1000	Antal	Per 1000
Över 100 hektar	26 600	53	23 400	54
50—100 »	21 500	43	19 300	45
30—50 »	30 400	61	27 100	63
20—30 »	35 200	71	31 500	73
15—20 »	36 100	73	32 100	74
10—15 »	62 000	125	54 600	127
5—10 »	136 900	275	119 100	276
2—5 »	109 800	221	94 000	218
Högst 2 »	38 800	78	30 300	70
Summa	497 300	1 000	431 400	1 000

Av de förvärvsarbetande inom jordbruk och boskapsskötsel tillhöra endast 5 % nämnda detaljgrupper.

Grupperar man den egentliga jordbruksbefolkningen efter det mera detaljerade schema, som genomförts för år 1950, utfaller fördelningen på sätt, som ovanstående tablå visar.

Ungefär 60 % av här ifrågasvarande befolkning har sålunda sin utkomst av jordbruk med en åkerareal av mellan 2 och 15 hektar.

Utvidgas analysen till att omfatta även fördelningen efter yrkesställning, befinnes denna jämfört med förhållandena år 1945 te sig på nedan angivna sätt.

Beträffande den befolkningsgrupp, som ur numerär synpunkt är den ojä-

förligt mest betydande inom jordbruk och boskapsskötsel, nämligen den till egentliga jordbruk hörande förvärvsarbete befolkningen, kan man urskilja en minskning, som i synnerhet i fråga om arbetarpersonalen är betydande. Såsom tidigare anmärkts, inverka likväl siffrorna rörande gruppen »jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad» i någon mån störande på jämförelsen.

Den förvärvsarbetande jordbruksbefolkningens sammansättning efter åkerareal och yrkesställning i kombination framgår av tablån överst på följande sida. I tablån redovisas per 1 000 av befolkningen de andelar av denna, som belöpa på resp. företagare, tjänstemän och arbetarpersonal inom jordbrukets nio oli-

Förvärvsarbete befolkning	Företagare		Ökning el. minsk- ning i % 1946-1950	Tjänstemän		Ökning el. minsk- ning i % 1946-1950	Arbetare		Ökning el. minsk- ning i % 1946-1950
	1945	1950		1945	1950		1945	1950	
<i>Båda könen</i>									
Egentliga jordbruk...	350700	318 300	— 9,2	8 700	6 500	— 25,0	244 500	172 500	— 29,5
Trädgårdsskötsel	6 900	8 200	+ 19,8	3 200	2 500	..	15 300	13 900	— 9,9
Djurskötsel	1 700	2 400	..	200	500	..	1 400	1 300	..
Jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad ..	1 300	8 200	..	1 800	3 000	..	17 200	29 200	..
Samtliga	360600	337 100	— 6,5	13 900	12 500	— 9,8	278 400	216 900	— 22,1
<i>Män</i>									
Egentliga jordbruk...	315800	287 300	— 9,0	8 500	6 400	— 24,7	213 100	137 700	— 35,4
Trädgårdsskötsel	6 600	8 200	+ 22,5	3 100	2 400	..	13 000	11 200	— 13,7
Djurskötsel	1 600	2 200	..	100	400	..	1 300	1 200	..
Jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad ..	1 100	7 500	..	1 700	2 900	..	13 100	24 200	..
Samtliga	325100	305 200	— 6,1	13 400	12 100	— 9,4	240 500	174 300	— 27,5

Åkerareal	Företagare	Tjänstemän	Arbetare	Anställda i huslig tjänst	Summa
Jordbruk med över 100 hektar	88	165	673	74	1 000
» » 50—100 »	293	59	597	51	1 000
» » 30—50 »	432	15	503	50	1 000
» » 20—30 »	560	4	405	31	1 000
» » 15—20 »	607	2	367	24	1 000
» » 10—15 »	656	2	314	28	1 000
» » 5—10 »	695	0	274	31	1 000
» » 2—5 »	782	0	190	28	1 000
» » högst 2 »	858	—	103	39	1 000
Samtliga	640	13	313	34	1 000

ka typgrupper. De medhjälpande familjemedlemmarna ingå nära nog samtliga bland arbetarpersonalen.

Såsom ett karakteristiskt drag framträder den med stigande åkerareal successiva minskningen av företagargruppen jämsides med en motsvarande successiv ökning beträffande arbetarpersonalen. Vid en åkerareal av 30 hektar råder i det närmaste jämviktsläge i numerärt avseende mellan företagare och anställda.

Proportionen mellan ägare och brukare inom gruppen jordbruksföretagare visar inga större förändringar sedan 1945 års folkräkning. Nedanstående tal ange antalet ägare och brukare samt de förstnämndas procentuella andel av samtliga företagare, varvid även jämförelsetal för år 1945 meddelas. Det torde observeras, att uppgifterna liksom redovisningen i övrigt i detta avsnitt ej innefatta ägare av jordbruksfastighet, vilkas yrkesverksamhet tillhör annan näringsgren än egentligt jordbruk.

Ägarna utgöra sålunda omkring 85 %

av samtliga jordbruksföretagare med känd åkerareal. Deras procentuella andel sjunker något med stigande åkerareal. Såsom synes, förete procentandelarna för de olika storleksgrupperna endast obetydliga ändringar sedan år 1945.

Förekomsten av förvärvsarbete bland gifta kvinnor. Vid en undersökning av befolkningens yrkesfördelning tilldrar sig de gifta kvinnornas förvärvsarbete särskilt intresse. Tidigare var förekomsten av förvärvsarbete tämligen sällsynt bland gifta kvinnor, men under senare år har det blivit allt vanligare, att gifta kvinnor ägna sig åt arbete utom hemmet.

Till förvärvsarbetande ha räknats de gifta kvinnor, vilka utföra inkomstgivande arbete utom hemmet i sådan omfattning, som motsvarar större delen av en normalarbetsdag, ävensom sådana gifta kvinnor, som mera regelbundet biträda hushållsföreståndaren i hans yrke och därför i mantalsuppgiften redovisats så-

Åkerareal	År 1950 Ägare	Brukare	Samtliga företagare i egentl. jordbruk	Ägare i % av företagare	
				År 1945	År 1950
Över 50 hektar	5 800	2 800	8 600	63,4	67,0
10—50 »	73 200	22 200	95 400	76,0	76,7
2—10 »	161 600	19 400	181 000	87,0	89,3
Högst 2 »	30 900	2 400	33 300	89,8	92,8
Samtliga	271 500	46 800	318 300	83,9	85,3

som medhjälpande familjemedlemmar. Giftna kvinnor, som huvudsakligen ägna sig åt husligt arbete i det egna hemmet, ha däremot hänförts till den ej förvärvsarbetande befolkningen. Till följd av denna avgränsning kan, såsom i det föregående berörts, överensstämmelse ej finnas mellan folkräkningens uppgifter om antalet förvärvsarbetande giftna kvinnor och antalet giftna kvinnor med inkomst av förvärvsarbete enligt inkomststatistiken; den senare redovisningen innefattar även deltidsarbete av kortvarigare karaktär ävensom förvärvsarbete vid annan tidpunkt än folkräkningstillfället.

De såsom förvärvsarbetande räknade giftna kvinnorna utgjorde 236 200 år 1950 mot 151 400 år 1945 och 125 300 år 1940. Den betydande ökningen i antalet bör ses mot bakgrunden av den högre giftermålsfrekvensen och det som en följd härav kraftigt ökade antalet giftna kvinnor särskilt i yngre åldrar. Antalet förvärvsarbetande giftna kvinnor har dock ökat betydligt mer än hela antalet giftna kvinnor, vilket år 1950 uppgick till 1 620 000 mot 1 497 900 år 1945 och 1 332 700 år 1940. Under perioden 1946—1950 har antalet förvärvsarbetande giftna kvinnor ökat med 56 %, medan ökningen av hela antalet giftna kvinnor under samma tid uppgår till 8 %. De ändringar i klassificeringen av giftna kvinnor inom jordbruksnäringen, som förut berörts, ha i viss mån bidragit till den förstnämnda ökningen; om jämförelsen begränsas till andra näringar än jordbruk med binärings, uppgår dock ökningsprocenten till 53. På 1 000 giftna kvinnor var antalet förvärvsarbetande 146 år 1950 mot 101 år 1945 och 94 år 1940. Antalet giftna per 1 000 förvärvsarbetande kvinnor var 287 år 1950, 203 år 1945 och 155 år 1940.

Förvärvsarbete bland giftna kvinnor

förekommer i betydligt större utsträckning i tätorterna än i övriga delar av landet; relativtalen äro resp. 19 och 6 %. Av hela antalet förvärvsarbetande kvinnor utgöra de giftna 32 % i tätorterna och 17 % i de glesbebyggda trakterna. Nära 90 % av de förvärvsarbetande giftna kvinnorna tillhöra tätortsbefolkningen.

Det övervägande flertalet av de förvärvsarbetande giftna kvinnorna äro egentliga yrkesutöfvere. Endast 10 800 giftna kvinnor ha år 1950 räknats som medhjälpande familjemedlemmar. Av dessa tillhöra 6 300 yrkesgruppen jordbruk med binärings.

I civilståndsgruppen giftna kvinnor ingår även ett antal kvinnor, som ej sammanbo med maken. En del av dessa torde tillhöra bestående äktenskap, där man och hustru av någon anledning, exempelvis bostadsbrist eller förvärvsarbete på olika orter, icke äro kyrkobokförda såsom tillhörande samma hushåll; andra torde i realiteten ehuru ej formellt vara fränskilda. Av de ej samboende giftna kvinnorna voro inalles 26 800 förvärvsarbetande. Det är att märka, att en relativt stor del av dessa tillhörde de yngre åldersklasserna; omkring 40 % av dem voro nämligen under 30 år mot endast 28 % av samtliga giftna förvärvsarbetande kvinnor.

I efterföljande sammanställning lämnas uppgifter om proportionen förvärvsarbetande giftna kvinnor i olika åldrar åren 1945 och 1950, varvid jämförelsen begränsats till åldrarna mellan 15 och 65 år inom andra näringar än jordbruk med binärings.

De förvärvsarbetande giftna kvinnorna ha, som synes, ökat i samtliga åldersklasser sedan år 1945. Inslaget av förvärvsarbetande bland de giftna kvinnorna är starkast i åldern 20—25 år. I för-

Ålder	Förvärvsarbetande gifta kvinnor							
	I % av samtliga gifta kvinnor		I % av samtliga kvinnor		I % av samtliga förvärvsarb. kvinnor		Relativ fördelning	
	1945	1950	1945	1950	1945	1950	1945	1950
15—20 år	19,2	27,3	0,6	1,1	0,9	1,7	7	8
20—25 *	21,6	31,2	7,8	12,5	12,3	19,3	112	110
25—30 *	18,4	23,4	12,5	16,6	30,7	38,5	186	170
30—35 *	14,8	18,1	11,4	14,4	36,4	45,0	167	146
35—40 *	14,6	17,5	11,1	14,1	36,4	46,1	161	142
40—50 *	14,3	19,6	10,0	14,7	30,7	43,2	245	271
50—60 *	9,3	15,6	5,5	9,7	19,0	28,8	106	136
60—65 *	4,2	6,2	2,1	3,1	10,9	14,7	16	17
Samtliga ovanst. åldersklasser	14,2	19,0	8,3	11,8	21,4	29,8	1 000	1 000

hållande till hela den kvinnliga befolkningen är emellertid frekvensen av förvärvsarbetande gifta kvinnor högst i den närmast äldre femårsgruppen och är även hög i åldrarna mellan 30 och 50 år.

I tab. H ha de förvärvsarbetande gifta kvinnorna fördelats efter vigselår och levnadsålder i kombination med yrkeställning. Av denna befolkningsgrupp hade 35 % ingått äktenskap under den senaste femårsperioden och 17 % under närmast föregående femårsperiod. Inom åldersgruppen under 35 år hade c:a 20 % gift sig under folkräkningsåret, c:a 45 % under de fyra närmast föregående åren och c:a 25 % under åren 1941—1945. I avseende på yrkeställningen visar det sig, att en betydligt större del bland företagarna än bland tjänstemännen behåller sitt förvärvsarbete även efter längre tids äktenskap. Arbetarpersonalen intar i detta avseende i allmänhet en mellanställning. Det torde

böra erinras om att gifta kvinnor med förvärvsarbete utom hemmet av sådan omfattning, som motsvarar endast halv normalarbetsdag eller kortare arbetstid, icke äro medräknade.

En jämförelse med fördelningen i tab. H av samtliga gifta kvinnor efter vigselår visar, att de förvärvsarbetande i betydligt större utsträckning befinna sig bland de nygifta än bland dem som varit gifta en längre tid. Förhållandet belyses även av uppgifterna i tabellens sista kolumner, av vilka framgår, att de förvärvsarbetande utgöra hälften (i tåtorterna sex tiondelar) av dem som gift sig under folkräkningsåret men endast en tiondel av dem som gift sig år 1940 eller tidigare.

Fördelningen efter näringsgren belyses av nedanstående sammanställning, som även innehåller jämförelsetal för samtliga förvärvsarbetande kvinnor.

Näringsgrenar	Relativ fördelning		Gifta per 1 000 förvärvs- arbetande kvinnor
	Gifta förvärvs- arbetande kvinnor	Samtliga förvärvs- arbetande kvinnor	
Jordbruk med binärningar	48	66	208
Industri och hantverk samt gruvbrytning	342	263	373
Samfärdsel	66	52	363
Handel	287	270	304
Offentliga tjänster m. m.	233	221	302
Husligt arbete	16	116	40
Specificerad verksamhet	8	12	195
Samtliga	1 000	1 000	287

Tab. H. Relativ fördelning av förvärvsarbetande gifta kvinnor efter yrkeställning, levnadsålder och vigselår

Relative distribution of economically active married women, by occupational status, age and year of marriage

Levnadsålder Vigselår	Förvärvsarbetande gifta kvinnor				Samtliga gifta kvinnor	Förvärvs- arbetande per 1 000 gifta sam- boende kvinnor	Därav i tät- bebyg- gelse
	Före- tagare	Tjänste- män	Arbe- tare	Summa förvärvs- arbe- tande			
<i>Under 35 år</i>							
Vigda 1950	127	236	188	214	81	528	640
» 1949	121	170	114	148	89	331	408
» 1948	143	150	115	137	98	280	343
» 1947	90	105	90	99	98	202	240
» 1946	60	85	99	89	94	190	236
» 1941—1945	331	214	260	235	396	119	151
» 1940 el. tidigare ...	128	40	134	78	144	108	135
Summa	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	200	249
<i>35—50 år</i>							
Vigda 1946—1950	135	146	110	127	67	301	364
» 1941—1945	193	179	140	160	143	180	223
» 1940 el. tidigare ...	672	675	750	713	790	144	189
Summa	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	160	206
<i>50 år och däröver</i>							
Vigda 1946—1950	60	55	39	48	14	276	349
» 1941—1945	84	45	59	58	19	250	292
» 1940 el. tidigare ...	856	900	902	894	967	76	97
Summa	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	82	105
<i>Samtliga</i>							
Vigda 1950	49	134	73	100	29	513	619
» 1949	41	99	49	72	32	325	398
» 1948	34	89	55	69	36	288	351
» 1947	41	67	42	53	37	212	257
» 1946	26	61	47	52	37	206	253
» 1941—1945	185	179	166	174	182	141	176
» 1940 el. tidigare ...	624	371	568	480	647	110	144
Summa	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	148	192

Den relativt största andelen bland de förvärvsarbetande gifta kvinnorna återfinnes inom industrigruppen, medan en mycket ringa del har anställning i husligt arbete. De gifta utgöra endast 4 % av samtliga förvärvsarbetande kvinnor inom sistnämnda huvudgrupp. Inom industri och hantverk samt samfärdsel är de gifta kvinnornas andel nästan tio gånger så stor, vilket innebär, att inom dessa näringsgrenar drygt var tredje förvärvsarbetande kvinna är gift. Fördelningen av de förvärvsarbetande gifta

kvinnorna på undergrupper av näringar meddelas i tab. 5.

I tab. 11 ha de samboende gifta kvinnorna fördelats efter såväl eget som mannens yrke. Fördelningen avser både näringsgren (huvudgrupper) och yrkeställning, varvid emellertid i fråga om männen finansstatistikens näringsgrensfördelning använts. Denna särskiljer nio näringsgrenar, nämligen jordbruk med binäringar, byggnadsverksamhet, industri och hantverk i övrigt samt gruvbrytning, samfärdsel, handel, allmän förvalt-

Mannens näringsgren	Hustruns näringsgren						
	Jordbruk med binärningar	Industri och hantverk samt gruvbryta.	Samfärdsel	Handel	Offentliga tjänster m. m.	Övriga näringar	Samtliga
Jordbruk med binärningar	43	6	3	5	12	1	70
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	5	268	32	140	94	5	544
Samfärdsel	1	28	16	31	20	1	97
Handel	1	34	11	83	35	1	165
Offentliga tjänster m. m.	0	17	9	23	70	1	120
Övriga näringar	—	1	0	1	1	1	4
Samtliga	50	354	71	283	232	10	1 000

ningstjänst, fria yrken och husligt arbete samt en restgrupp.

Av de samboende gifta kvinnorna ha 209 400 eller 13 % redovisats som förvärsarbetande, och av dessa äro 200 400 gifta med förvärsarbetande och 9 000 med ej förvärsarbetande män.

Det är framför allt då mannen tillhör huvudgrupperna offentliga tjänster m. m. och handel, som hustrurna i stor utsträckning ha förvärsarbete. Av de inom dessa båda näringsgrenar sysselsatta gifta männen ha 21 resp. 19 % förvärsarbetande hustrur. En fördelning efter mannens yrkesställning utvisar, att frekvenstalet för förvärsarbetande hustrur är högst inom tjänstemannagruppen (18 %), närmast följt av arbetarna med 16 %. Vad företagargruppen beträffar är frekvenstalet väsentligt lägre, endast 7 %, men stiger till 11 %, om jordbruksbefolkningen uteslutes.

För de samboende gifta makar, som båda äro förvärsarbetande, har i ovanstående tablå en sammanställning gjorts

beträffande makarnas näringsgrensfördelning.

Det visar sig, att i ungefär hälften av fallen båda makarna tillhöra samma huvudgrupp inom näringsgrensschemat. Vanligast är därvid, att båda äro sysselsatta inom gruppen industri och hantverk.

En motsvarande fördelning efter båda makarnas yrkesställning utfaller på sätt, som tablån nederst på denna sida utvisar. I omkring en tredjedel av fallen tillhöra båda makarna arbetarpersonalen och i nära en fjärdedel äro båda tjänstemän. I bortåt en femtedel av fallen är mannen arbetare och hustrun tjänsteman; motsatta förhållandet är däremot jämförelsevis sällsynt. Av tablån framgår även bl. a., att en såsom tjänsteman förvärsarbetande hustru vanligen är anställd inom annan näringsgren än mannen, medan däremot en hustru i arbetarställning oftast är verksam inom samma näringsgren.

Mannens yrkesställning	Hustruns yrkesställning						Samtliga	Därav inom samma huvudgrupp som mannen
	Företagare		Tjänstemän		Arbetare			
	Inom samma huvudgrupp	Inom annan huvudgrupp	Inom samma huvudgrupp	Inom annan huvudgrupp	Inom samma huvudgrupp	Inom annan huvudgrupp		
Företagare	10	13	27	35	44	11	140	81
Tjänstemän	11	12	104	124	21	27	299	136
Arbetare	14	23	41	143	208	132	561	263
Summa	35	48	172	302	273	170	1 000	480

V. FAMILJER

Bestående äktenskap. Med bestående äktenskap avses i föreliggande berättelse samboende äkta makar, varvid endast de makar räknas som samboende, vilka i kyrkobokföringshänseende ha samma bostad. Genom uppskrivning av de på grundval av observationsmaterialet erhållna uppgifterna ha dessa äktenskap vid folkräkningstidpunkten beräknats uppgå till 1 599 100. Av den vuxna befolkningen, till vilken i den på befolkningsregistret grundade familjestatistiken räknas personer, som fyllt 16 år, utgjorde de samboende äkta makarna 60 %.

Hur de bestående äktenskapen fördelade sig efter makarnas *ålder* i kombination framgår av tab. 12. Medianåldern var för mannen 45 år och för hustrun 42 år. Skiljaktigheterna i detta avseende dels mellan tätorter och glesbebyggelse, dels mellan jordbruks- och övrig befolkning framgå av följande tablå:

Det framgår av tablå, att både mannens och hustruns medelålder var högre inom glesbebyggelse än inom tätorter samt betydligt högre för jordbruksbefolkning än för övrig befolkning. Dessa förhållanden sammanhånga med att personer i yngre åldrar i stor utsträckning övergivit jordbruket och övergått till stadsnäringarna. Om man däremot inom enbart jordbruksbefolkningen jämför tätorternas och glesbebyggelsens tal, visar det sig, att för såväl mannen som hustrun de förra uppvisa de högsta medianåldrarna. Den inom tätorter bosatta jordbruksbefolkningen, som till stor del utgöres av invånarna i Dalarnas och Norrlands gamla tätbebyggda byar, har således åderlåtits på sin yngre befolkning i ännu högre grad än den övriga jordbruksbefolkningen. Tablå visar även, att medianåldern för både mannen och hustrun stigit sedan år 1945; stegringen var i båda fallen störst för jord-

Befolkningsgrupper	Medianålder (år)			Procentuell fördelning		
	Mannen	Hustrun	Differens	Mannen äldre än hustrun	Makarna jämnåriga	Hustrun äldre än mannen
<i>Tätorter</i>						
Jordbruksbefolkning	53,4	48,8	4,6	57,2	32,5	10,3
Övrig befolkning	43,6	40,7	2,9	51,5	37,4	11,1
Hela befolkningen	44,0	41,0	3,0	51,8	37,1	11,1
<i>Glesbebyggelse</i>						
Jordbruksbefolkning	51,4	47,3	4,1	59,7	29,8	10,5
Övrig befolkning	44,7	41,1	3,6	56,4	33,9	9,7
Hela befolkningen	48,8	44,8	4,0	58,4	31,4	10,2
<i>Hela riket</i>						
Jordbruksbefolkning	51,7	47,5	4,2	59,3	30,3	10,4
Övrig befolkning	43,8	40,7	3,1	52,3	36,8	10,9
Hela befolkningen	45,4	42,2	3,2	53,9	35,3	10,8
<i>Hela riket år 1945</i>						
Jordbruksbefolkning	49,9	46,0	3,9	58,9	30,1	11,0
Övrig befolkning	43,2	39,9	3,3	52,8	36,2	11,0
Hela befolkningen	44,9	41,5	3,4	54,4	34,6	11,0

Mannens ålder (år)	Hustruns medianålder			Åldersskillnad mellan makarna					Ökn. el. mínskn. från år 1945
	Jord- bruks- befolk- ning	Övrig befolk- ning	Hela befolk- ningen	Hela befolk- ningen år 1945	Jord- bruks- befolk- ning	Övrig befolk- ning	Hela befolk- ningen	Hela befolk- ningen år 1945	
25—30	25,9	26,5	26,4	26,3	1,6	1,0	1,1	1,2	— 0,1
30—35	29,8	30,3	30,2	30,1	2,7	2,2	2,3	2,4	— 0,1
35—40	34,0	34,8	34,7	34,5	3,5	2,7	2,8	3,0	— 0,2
40—45	39,0	39,5	39,4	39,1	3,5	3,0	3,1	3,4	— 0,3
45—50	43,6	44,0	44,0	44,0	3,9	3,5	3,5	3,5	± 0,0
50—55	48,6	48,9	48,8	48,9	3,9	3,6	3,7	3,6	+ 0,1
55—60	53,6	53,9	53,8	53,9	3,9	3,6	3,7	3,6	+ 0,1
60—65	58,5	58,8	58,7	58,6	4,0	3,7	3,8	3,9	— 0,1
65—70	63,8	63,7	63,4	63,5	4,7	3,8	4,1	4,0	+ 0,1
70—75	67,6	68,1	67,9	67,9	4,9	4,4	4,6	4,6	± 0,0

bruksbefolkningen. Åldersskillnaden mellan makarna var, som ävenledes framgår av tablån, större inom glesbebyggelse än inom tätorter samt större för jordbruksbefolkning än övrig befolkning.

I tablån finnes även en procentuell fördelning av äktenskapen på tre grupper efter makarnas inbördes ålder. Vid grupperingen ha makarna betraktats som jämnåriga, då de vid folkräkningstidpunkten tillhörde samma femårsgrupp. I drygt hälften av fallen befann sig mannen och i omkring en tiondel av fallen hustrun i en äldre klass än den andra maken; i övriga fall tillhörde makarna samma femårsklass. Såsom man kunnat vänta med ledning av vad som förut anförts, voro de fall, där mannen var äldre än hustrun, flera inom glesbebyggelse än inom tätorter och flera bland jordbruksbefolkning än bland övrig befolkning.

För att möjliggöra ett studium av åldersskillnaden mellan makarna inom olika åldrar har i ovanstående tablå inom olika åldersgrupper för mannen angivits dels hustruns medianålder, dels differensen mellan denna och mannens ålder, vilken antagits befinna sig mitt i åldersklassen (de yngsta och äldsta åldrarna, där detta antagande visat sig alltför mycket avvika från verkligheten, ha här utelämnats).

I den yngsta av de i tablån upptagna åldersklasserna var mannen drygt ett år äldre än hustrun, och sedan växer åldersskillnaden mellan makarna med stigande ålder först hastigt men i 40—60-årsåldrarna långsammare samt slutligen i de högsta åldrarna åter hastigare. Åldersskillnaderna var i alla åldrar större för jordbruksbefolkning än för övrig befolkning. Förändringarna mellan åren 1945 och 1950 äro mycket obetydliga.

I tab. 13 har hustruns ålder kombinerats med *vigselår*. Hur äktenskapen inom olika befolkningsgrupper i detta avseende procentuellt fördela sig, framgår av tablån överst på nästa sida.

En dryg tredjedel av samtliga äktenskap voro ingångna efter år 1940 och likaså något över en tredjedel 1930 eller tidigare. De äldre äktenskapen voro relativt taget betydligt vanligare bland jordbruksbefolkning än bland övrig befolkning och vanligare inom glesbebyggelse än i tätorter. Detta beror bl. a. på att samband finnes mellan vigselåret och makarnas levnadsålder, vilken på grund av omflyttning och yrkesväxling är särskilt hög bland jordbruksbefolkningen och inom glesbebyggelse. Liksom i fråga om levnadsåldern uppvisar den i tätorter boende jordbruksbefolkningen särskilt höga tal även för äktenskapens

Befolkningsgrupper	Vigselår					Summa
	1950— 1946	1945— 1941	1940— 1936	1935— 1931	1930—	
<i>Tätorter</i>						
Jordbruksbefolkning	11,7	12,5	13,9	10,0	51,9	100
Övrig befolkning	19,4	19,7	16,6	11,6	32,7	100
Hela befolkningen	19,0	19,3	16,5	11,5	33,7	100
<i>Glesbebyggelse</i>						
Jordbruksbefolkning	10,6	14,0	13,2	12,3	49,9	100
Övrig befolkning	17,3	18,4	16,7	13,1	34,5	100
Hela befolkningen	13,2	15,7	14,6	12,6	43,9	100
<i>Hela riket</i>						
Jordbruksbefolkning	10,8	13,8	13,3	11,9	50,2	100
Övrig befolkning	19,0	19,5	16,7	11,8	33,0	100
Hela befolkningen	17,1	18,2	15,9	11,8	37,0	100
<i>Hela riket år 1945</i>						
Jordbruksbefolkning	13,9	14,1	12,4	11,5	48,1	100
Övrig befolkning	22,3	19,6	14,1	11,5	32,5	100
Hela befolkningen	20,1	18,1	13,6	11,5	36,7	100

varaktighet, varmed avses den tid som förflutit mellan vigseln och folkräknings-tidpunkten; drygt hälften av äktenskapen i denna grupp hade nämligen vid folkräkningstidpunkten varat i minst 20 år.

Sambandet mellan äktenskapens varaktighet och hustruns levnadsålder framgår av följande tablå, som visar äktenskapens varaktighet i medeltal (mediana) vid olika levnadsåldrar för hustrun:

Hustruns ålder (år)	Äktenskapets varaktighet (år) median		
	Jordbruks- befolkning	Övrig befolkning	Hela be- folkningen
15—20	0,9	0,8	0,8
20—25	2,3	2,1	2,2
25—30	5,1	4,7	4,8
30—35	8,5	8,2	8,2
35—40	12,2	12,0	12,0
40—45	16,4	15,8	15,9

Fördelningen av de bestående äktenskapen efter vigselår och antal *hemmavarande barn under 16 år* framgår av tab. 14. Härvid ha såsom barn räknats icke endast makarnas gemensamma barn utan även mannens och hustruns barn i

föregående äktenskap och utom äktenskap ävensom adoptivbarn och fosterbarn. Den procentuella fördelningen efter antal *hemmavarande barn under 16 år* framgår av tab. I, som även innehåller uppgifter om antal dylika barn per 1 000 äktenskap.

Icke mindre än omkring 45 % av äktenskapen saknade helt hemmavarande barn under 16 år, och endast omkring 10 % hade mer än två dylika barn. Per 1 000 äktenskap funnos 1 004 barn under 16 år, d. v. s. ungefär ett barn per äktenskap, men om de äktenskap som saknade barn under 16 år ej medräknas, var antalet barn per 1 000 äktenskap 1 813. I de under den senaste femårsperioden ingångna äktenskapen var antalet hemmavarande barn under 16 år per 1 000 äktenskap 853 och i de båda därnäst följande grupperna 1 505 resp. 1 799, men sedan sjunker talet med ökad varaktighet, beroende på att allt flera av barnen överskridit 16-årsåldersgränsen. Antalet äktenskap utan barn under 16 år eller med ett eller två dylika var förhållandevis något högre inom tätorter

Tab. I. De bestående äktenskapens relativa fördelning efter antal hemmavarande barn under 16 år samt antal dylika barn per 1000 äktenskap

Relative distribution of marriages, by children under 16 years at home and number of such children per 1000 marriages

Vigselår	Relativ fördelning efter antal hemmavarande barn under 16 år									Antal hemmavarande barn under 16 år	
	0	1	2	3	4	5	6	Minst 7	Summa	per 1 000 äkten- skap	per 1 000 äkten- skap med hemma- varande barn under 16 år
<i>Hela riket</i>											
1950—1946	37,4	44,1	15,1	2,7	0,6	0,1	0,0	—	100	853	1 362
1945—1941	18,1	32,8	34,3	10,9	3,1	0,7	0,1	0,0	100	1 505	1 839
1940—1936	16,6	26,8	31,6	15,4	5,9	2,5	0,8	0,4	100	1 799	2 158
1935—1931	28,3	30,1	22,4	10,6	4,8	2,2	0,9	0,7	100	1 478	2 061
1930—1926	53,9	28,4	11,0	3,6	1,7	0,7	0,3	0,4	100	764	1 658
1925—1921	74,5	17,7	4,7	2,1	0,6	0,2	0,1	0,1	100	377	1 481
1920—1916	86,7	10,6	2,0	0,5	0,2	0,0	—	—	100	172	1 288
1915—1911	93,6	5,7	0,6	0,1	0,0	—	—	—	100	73	1 143
1910—1906	96,6	2,8	0,6	—	—	—	—	—	100	39	1 170
1905—1901	98,3	1,5	0,1	0,1	—	—	—	—	100	20	1 156
1900—	99,3	0,7	—	—	—	—	—	—	100	7	1 000
Samtliga ¹	44,6	26,7	18,2	6,7	2,4	0,9	0,3	0,2	100	1 004	1 813
<i>Därav inom:</i>											
<i>Tälorter</i>											
1950—1946	39,5	43,8	14,0	2,2	0,4	0,1	0,0	—	100	804	1 330
1945—1941	19,6	35,1	33,4	9,2	2,2	0,4	0,1	0,0	100	1 412	1 755
1940—1936	18,2	28,7	32,3	13,8	4,6	1,7	0,5	0,2	100	1 661	2 030
1935—1931	31,2	31,6	22,2	9,0	3,7	1,4	0,5	0,4	100	1 307	1 899
1930—1926	57,6	28,1	9,9	2,6	1,0	0,4	0,2	0,2	100	644	1 519
1925—1921	80,2	15,3	3,0	1,0	0,3	0,1	0,1	—	100	265	1 336
1920—1916	90,2	8,2	1,2	0,2	0,2	—	—	—	100	121	1 227
1915—1911	95,8	3,8	0,4	0,0	—	—	—	—	100	47	1 125
1910—1906	97,1	2,4	0,5	—	—	—	—	—	100	34	1 177
1905—1901	98,9	0,9	0,2	—	—	—	—	—	100	12	1 142
1900—	99,7	0,3	—	—	—	—	—	—	100	3	1 000
Samtliga ¹	45,2	28,0	18,2	5,9	1,8	0,6	0,2	0,1	100	941	1 717
<i>Glesbebyggelse</i>											
1950—1946	31,1	45,0	18,4	4,3	1,0	0,2	—	—	100	999	1 448
1945—1941	14,4	26,9	36,6	15,2	5,4	1,4	0,1	0,0	100	1 748	2 044
1940—1936	12,8	22,1	30,2	19,1	9,1	4,3	1,5	0,9	100	2 131	2 445
1935—1931	22,6	27,3	22,9	13,6	6,8	3,6	1,7	1,5	100	1 811	2 339
1930—1926	47,1	28,8	13,1	5,5	2,9	1,4	0,5	0,7	100	984	1 861
1925—1921	65,0	21,7	7,7	3,9	1,1	0,4	0,1	0,1	100	567	1 619
1920—1916	80,9	14,4	3,3	1,0	0,3	0,1	—	—	100	256	1 340
1915—1911	90,2	8,6	1,0	0,1	0,1	—	—	—	100	113	1 156
1910—1906	96,0	3,3	0,7	—	—	—	—	—	100	46	1 162
1905—1901	97,3	2,5	—	0,2	—	—	—	—	100	31	1 165
1900—	98,9	1,1	—	—	—	—	—	—	100	11	1 000
Samtliga ¹	43,5	24,0	18,0	8,5	3,6	1,5	0,5	0,4	100	1 137	2 012

¹ Äktenskap med okänt vigselår inräknade.

Vigselår	Relativ fördelning efter antal hemmavarande gemensamma barn under 16 år							Antal hemmavarande gemens. barn under 16 år	
	0	1	2	3	4	Minst 5	Summa	per 1000 äktenskap	per 1000 äkt. m. hemmav. gem. barn under 16 år
1950—1946	40,7	43,9	13,3	1,8	0,2	0,1	100	772	1 300
1945—1941	20,0	32,6	33,7	10,3	2,7	0,7	100	1 452	1 816
1940—1936	19,4	25,2	31,0	15,1	5,8	3,5	100	1 752	2 173
1935—1931	31,1	28,1	21,8	10,5	4,7	3,8	100	1 438	2 088
1930—	81,0	12,4	4,1	1,5	0,6	0,4	100	300	1 581
Samtliga ¹	47,3	25,4	17,4	6,4	2,2	1,3	100	955	1 814
Därav: Tötorter	47,7	26,7	17,6	5,5	1,7	0,8	100	898	1 716
Glesbebyggelse ..	46,6	22,4	17,2	8,1	3,3	2,4	100	1 077	2 018

¹ Äktenskap med okänt vigselår inräknade.

än inom glesbebyggelse, varigenom antalet barn per 1 000 äktenskap blir högre för glesbebyggelsen.

Såsom nämnts ha icke endast makarnas gemensamma barn utan även ena makens barn i föregående äktenskap eller utom äktenskapet samt adoptivbarn och fosterbarn inräknats. Medräknas endast makarnas gemensamma barn, bli talen de i ovanstående tablå angivna.

I 40 % av de äktenskap, som ingåtts under de senaste 5 åren, funnos icke några gemensamma barn under 16 år, men i de två följande grupperna var detta antal endast 20 %. I de äldre äktenskapen var talet högre, beroende på att en del av barnen överskridit 16-årsåldersgränsen. Mer än två barn funnos i omkring en fjärdedel av de äktenskap, som ingåtts 1936—1940, samt i 19 resp. 14 % av de äktenskap, som ingåtts 1931—1935 resp. 1941—1945. Vidare framgår, att högre barnantal var vanligare inom glesbebyggelse än inom tätorter.

Sammanlagt uppgingo de gemensamma barnen till 1 510 900. De övriga barnens antal var endast 77 500. Såsom framgår av vad som tidigare nämnts, utgöras dessa dels av mannens eller hustruns barn i föregående äktenskap eller utom äktenskap, dels av adoptivbarn och fosterbarn. Såsom fosterbarn ha därvid

räknats alla i familjen ingående barn, som varken äro egna barn eller adoptivbarn till någon av makarna, under förutsättning att ingen av barnets verkliga föräldrar tillhör familjen. Bl. a. ingå de fall, där barn till frånvarande ogifta döttrar äro bosatta och skrivna hos morföräldrarna; barnbarnen ha därvid räknats såsom fosterbarn. Närmare uppgifter om de icke gemensamma barnen lämnas i följande sammanställning:

Vigselår	Antal hemmavarande icke gemensamma barn under 16 år	
	per 1000 äktenskap	i % av samtliga hemmavarande barn under 16 år
1950—1946	81	9,5
1945—1941	53	3,5
1940—1936	47	2,6
1935—1931	40	2,7
1930—	35	10,4
Samtliga ¹	49	4,8
Därav: Tötorter	43	4,6
Glesbebyggelse ..	59	5,2

¹ Äktenskap med okänt vigselår inräknade.

De icke gemensamma barnens andel av samtliga barn sjunker med stigande äktenskapsvaraktighet, beroende dels på att antalet gemensamma barn ökas, dels på att en del av de icke gemensamma barnen överskridit 16-årsåldersgränsen.

Tab. J. Relativ fördelning av barn under 16 år efter familjetyper och ålder

Relative distribution of children under 16 years, by age and type of family

Barnens ålder (år)	Barn inom bestående äkten-skap	Barn inom övriga familjer, där familjeföreståndaren är					Barn ej ingående i familj	Samtliga barn	Barnens födelseår	
		man	gift ej samboende kv.	ogift kv.	änka	från-skild kv.				Samtliga
<i>A) Räknet på 1 000 barn inom samma ålder</i>										
0—1	903	1	24	60	3	6	94	3	1 000	1950
1—2	932	1	16	40	5	5	67	1	1 000	1949
2—3	938	3	14	31	5	9	62	0	1 000	1948
3—4	939	5	15	25	6	9	60	1	1 000	1947
4—5	941	4	16	19	8	11	58	1	1 000	1946
5—6	934	7	15	16	14	14	66	0	1 000	1945
6—7	933	8	15	16	15	13	67	0	1 000	1944
7—8	926	9	12	14	21	17	73	1	1 000	1943
8—9	926	9	10	12	20	22	73	1	1 000	1942
9—10	921	10	16	12	20	21	79	—	1 000	1941
10—11	908	15	8	16	30	22	91	1	1 000	1940
11—12	917	16	9	15	22	20	82	1	1 000	1939
12—13	908	15	9	12	35	19	90	2	1 000	1938
13—14	893	20	12	16	38	20	106	1	1 000	1937
14—15	884	24	10	16	43	19	112	4	1 000	1936
15—16	856	19	9	16	56	21	121	23	1 000	1935
Samtliga	919	10	14	21	19	15	79	2	1 000	
<i>Därav inom tätorter</i>										
0—5	934	3	18	29	5	10	65	1	1 000	1950—1946
5—10	924	8	16	12	17	22	75	1	1 000	1945—1941
10—15	894	19	12	12	33	28	104	2	1 000	1940—1936
15—16	836	15	14	14	57	34	134	30	1 000	1935
Samtliga	917	9	16	18	18	20	81	2	1 000	
<i>B) Räknet på 1 000 barn inom samma familjetyper</i>										
0—1	64	9	117	182	8	26	78	77	65	1950
1—2	69	7	78	125	19	23	57	26	68	1949
2—3	74	22	76	103	20	43	57	9	72	1948
3—4	74	39	79	83	24	45	55	26	72	1947
4—5	74	29	86	65	30	54	54	17	72	1946
5—6	76	53	86	55	53	71	62	17	75	1945
6—7	74	61	83	55	55	64	62	9	74	1944
7—8	72	70	63	47	77	82	67	17	71	1943
8—9	63	61	47	36	66	91	59	17	63	1942
9—10	56	57	65	31	58	79	56	—	56	1941
10—11	54	84	34	41	85	80	63	43	55	1940
11—12	55	92	37	38	63	73	57	43	55	1939
12—13	53	86	35	29	96	68	61	52	54	1938
13—14	51	110	45	38	102	71	70	26	52	1937
14—15	48	126	38	38	110	64	71	104	50	1936
15—16	43	94	31	34	134	66	71	517	46	1935
Samtliga	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
<i>Därav inom tätorter</i>										
0—5	375	124	416	586	110	189	296	148	368	1950—1946
5—10	345	304	355	217	323	379	317	87	342	1945—1941
10—15	242	504	192	164	439	361	319	198	248	1940—1936
15—16	38	68	37	33	128	71	68	567	42	1935
Samtliga	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	

Stegringen i fråga om de äldsta äkten- skapen beror på att även de gemensam- ma barnen successivt överskridit näm- da åldersgräns, medan däremot i en del fall nya fosterbarn, bl. a. ogifta döttrars barn, tillförts familjen.

I den andra kolumnen av tab. 15 ha barnen under 16 år i de bestående äk- tenskapen fördelats efter *ålder* i ettårs- klasser och femårsklasser. Hur många av 1 000 barn i olika åldersklasser som i familjehänseende tillhörde bestående äktenskap, framgår av andra kolumnen i övre avdelningen av *tab. J*. I den lägsta ettårsklassen tillhörde 903 av 1 000 barn bestående äktenskap, vilket tal är rela- tivt lågt, beroende på att många före äktenskapet födda barn ännu ej hunnit att genom föräldrarnas giftermål legiti- meras. Redan i nästa ettårsklass har emellertid talet stigit till 932 och sti- ger därefter långsammare och uppnår maximum 941 för åldersklassen 4—5 år. Därefter sjunker talet åter, huvudsakli- gen på grund av med varje åldersklass ökat antal genom döden eller på grund av skilsmässa upplösta äktenskap. Den relativa fördelningen av barnen efter ål- der meddelas i samma kolumn av tabel- lens nedre avdelning.

Av tab. J framgår vidare, att inom tät-

orterna en förhållandevis något större andel av barnen tillhörde bestående äk- tenskap än inom glesbebyggelse, när det gäller de lägsta åldrarna, beroende på att familjer med ogift kvinnlig förestän- dare förekommo förhållandevis något oftare inom glesbebyggelse än inom tät- orterna. I övriga åldrar var förhållandet omvänt, vilket sammanhänger med att familjer med fränskild eller gift ej sam- boende kvinnlig familjeföreståndare hu- vudsakligen förekomma inom tätorterna.

Övriga familjer. Med benämningen »öv- riga familjer» avses i föreliggande be- rättelse de fall, där en ogift, förut gift eller gift ej samboende person vid folk- räkningstidpunkten hade hemmavarande barn under 16 år, inräknat styvbarn, adoptivbarn och fosterbarn. Denna de- finition innebär att »övriga familjer» utan barn under den angivna ålders- gränsen ej kunna förekomma. Samman- lagt uppgingo dessa familjer till 89 600. Av samtliga personer över 16 år med undantag av gifta samboende hade 4 % hemmavarande barn under 16 år. Mot- svarande uppgifter med fördelning efter kön och civilstånd framgå av följande sammanställning:

Kön och civilstånd	Hela riket			Därav inom tätorter		
	Hela antalet	Därav med hem- mavarande barn under 16 år	I %	Hela antalet	Därav med hem- mavarande barn under 16 år	I %
<i>Män</i>						
Gifta ej samboende	37 100	1 600	4,2	29 600	1 200	3,8
Ogifta över 16 år	827 300	400	0,1	468 400	200	0,1
Änklingar	128 100	6 600	5,2	70 500	3 100	4,5
Fränskilda	40 500	2 100	5,2	32 500	1 600	4,7
Samtliga	1 033 000	10 700	1,0	601 000	6 100	1,0
<i>Kvinnor</i>						
Gifta ej samboende	43 700	16 200	37,1	34 500	12 400	35,9
Ogifta över 16 år	739 600	25 700	3,5	512 400	15 400	3,0
Änkor	267 400	20 600	7,7	177 900	13 700	7,7
Fränskilda	57 000	16 400	28,8	50 300	14 000	27,9
Samtliga	1 107 700	78 900	7,1	775 100	55 500	7,2

Som jämförelse kan nämnas, att 55,4 % av de gifta samboende männen resp. kvinnorna hade hemmavarande barn under 16 år; för tätorter och glesbebyggelse voro motsvarande tal 54,8 resp. 56,5 %.

Av de i föregående tablå upptagna grupperna hade de gifta ej samboende kvinnorna det högsta procenttalet; icke mindre än 37 % av dessa kvinnor hade hemmavarande barn under 16 år. Av de gifta ej samboende männen hade 4 % barn i nämnda ålder. De sistnämnda båda talen bli tillsammans 41 %, och även om man tar hänsyn till att i en del fall ej samboende makar hade flera barn, av vilka en del bodde hos fadern och en del hos modern, samt att i vissa fall endast den ena av makarna var skriven inom riket, visar detta tal, att i omkring 40 % av de äktenskap, där makarna ej sammanbodde, fanns ett eller flera barn under 16 år, som bodde hos någon av föräldrarna.

Av de fränskilda kvinnorna hade 29 % och av de fränskilda männen 5 % hemmavarande barn under 16 år. En sammanslagning av dessa tal i likhet med vad som gjordes i fråga om de ej samboende ger intet besked om barnantalet i de upplösta äktenskapen, då man kan utgå ifrån att i många fall den ena av makarna vid folkräkningstidpunkten var omgift eller avliden. Änkornas procenttal var endast 8 och således betydligt lägre än de gifta ej samboende och fränskilda kvinnornas motsvarande tal. Orsaken till änkornas låga tal är, att de i relativt stor utsträckning hade nått en sådan ålder, att de icke längre hade några hemmavarande barn under 16 år. Änklingarnas tal var 5 % och alltså ännu lägre än änkornas. Vad slutligen de ogifta beträffar, så hade praktiskt taget inga av männen och 4 % av kvinnorna hemma-

varande barn under 16 år. Det bör dock nämnas, att i de fall, där en ogift man och en ogift kvinna med gemensamma barn sammanbo, ha barnen räknats såsom kvinnans.

Tablåen visar även, att för de olika civilstånden både i fråga om männen och kvinnorna det procentuella antalet hemmavarande barn under 16 år i allmänhet är något lägre inom enbart tätorter än inom riket i dess helhet.

Uppgifter om fördelningen av »övrige familjer» efter antal hemmavarande barn under 16 år i kombination med familjeföreståndarens kön och civilstånd finnas i tab. 14. I tab. K ha olika absoluta och relativa tal m. m. rörande dessa familjer sammanställts. Av sistnämnda tabell framgår bl. a., att antalet »övrige familjer» uppgick till 5 % av samtliga familjer samt att familjeföreståndaren i betydligt mer än en fjärdedel av »övrige familjer» var ogift kvinna, i en dryg femtedel änka, i en knapp femtedel gift ej samboende kvinna och i likaledes en knapp femtedel fränskild kvinna. Endast en åttondel av dessa familjer hade manlig föreståndare, i de flesta fall änking.

Om man jämför tätorter och glesbebyggelse, finner man den olikheten, att medan inom tätorterna alla de fyra slagen av kvinnlig föreståndare voro ungefär lika vanliga och vardera motsvarade mellan 20 och 25 % av »övrige familjer», så var däremot bland glesbebyggelsens kvinnliga familjeföreståndare ogift kvinna ojämförligt oftast förekommande; 37 % av glesbebyggelsens »övrige familjer» hade ogift kvinnlig föreståndare. Motsvarande tal för de övrige civilstånden voro 25 % för änka, 14 % för gift ej samboende kvinna och endast 8 % för fränskild kvinna. Änking såsom familjeföreståndare var betydligt vanligare inom glesbebyggelse än inom tätorter.

Tab. K. »Övriga familjer» samt antal hemmavarande barn i dessa

»Other families» and their number of children at home

Familjeföreståndarens kön och civilstånd	»Övriga familjer»			Hemmavarande barn under 16 år			
	Antal	I % av samtliga familjer	I % av »övriga familjer»	Antal	I % av barn i »övriga familjer»	Medeltal per 1 000 familjer	Barnens median-ålder
<i>Hela riket</i>							
Gift ej samboende man	1 600	0,1	1,8	2 100	1,5	1 326	7,8
Ogift man	400	0,0	0,5	1 000	0,8	..	11,0
Änkling	6 600	0,4	7,4	10 800	7,9	1 621	11,7
Fränskild man	2 100	0,1	2,3	2 600	1,9	1 261	10,8
Samtliga med manlig föreståndare	10 700	0,6	12,0	16 500	12,1	1 539	11,1
Gift ej samboende kvinna	16 200	1,0	18,1	23 400	17,2	1 438	5,7
Ogift kvinna	25 700	1,5	28,7	37 100	27,2	1 439	4,1
Änka	20 600	1,2	22,9	33 400	24,6	1 627	11,1
Fränskild kvinna	16 400	1,0	18,3	25 700	18,9	1 569	9,0
Samtliga med kvinnlig föreståndare	78 900	4,7	88,0	119 600	87,9	1 515	7,7
Samtliga	89 600	5,3	100,0	136 100	100,0	1 518	8,1
Därav inom:							
<i>Tätorter</i>							
Gift ej samboende man	1 200	0,1	1,8	1 700	1,8	1 486	7,6
Ogift man	200	0,0	0,4	400	0,5	..	11,3
Änkling	3 100	0,3	5,2	6 100	6,7	1 914	11,4
Fränskild man	1 600	0,1	2,4	2 100	2,3	1 380	10,9
Samtliga med manlig föreståndare	6 100	0,5	9,8	10 300	11,3	1 695	10,8
Gift ej samboende kvinna	12 400	1,1	20,1	17 300	19,2	1 399	5,9
Ogift kvinna	15 400	1,4	25,1	20 300	22,4	1 314	3,7
Änka	13 700	1,2	22,2	20 600	22,8	1 507	10,7
Fränskild kvinna	14 000	1,2	22,8	22 000	24,3	1 568	9,1
Samtliga med kvinnlig föreståndare	55 500	4,9	90,2	80 200	88,7	1 445	7,7
Samtliga	61 600	5,4	100,0	90 500	100,0	1 469	8,1
<i>Glesbebyggelse</i>							
Gift ej samboende man	400	0,1	1,6	400	0,9	1 000	8,5
Ogift man	200	0,0	0,6	600	1,3	..	10,0
Änkling	3 500	0,7	12,3	4 700	10,3	1 351	12,0
Fränskild man	500	0,1	2,1	500	1,2	1 000	10,8
Samtliga med manlig föreståndare	4 600	0,9	16,6	6 200	13,7	1 338	11,5
Gift ej samboende kvinna	3 800	0,7	13,7	6 100	13,2	1 567	5,1
Ogift kvinna	10 300	1,9	36,8	16 800	36,8	1 626	4,6
Änka	6 900	1,3	24,5	12 800	28,1	1 867	11,7
Fränskild kvinna	2 400	0,4	8,4	3 700	8,2	1 577	8,5
Samtliga med kvinnlig föreståndare	23 400	4,3	83,4	39 400	86,3	1 682	7,7
Samtliga	28 000	5,2	100,0	45 600	100,0	1 625	8,3

¹ Samtliga familjer utom bestående äktenskap.

Icke mindre än 72 % av »övriga familjer» hade endast ett hemmavarande barn under 16 år, medan 20 % hade två barn, 5 % tre barn, 2 % fyra barn och 1 % minst 5 barn. Om uppdelning sker

efter familjeföreståndarens kön och civilstånd, blir fördelningen efter hemmavarande barn under 16 år följande:

Familjeföreståndarens kön och civilstånd	Hela riket		Därav inom tätorter					
	1 barn	2 barn	Minst 3 barn	Sum- ma	1 barn	2 barn	Minst 3 barn	Sum- ma
<i>Manlig familjeföreståndare</i>	72,3	19,8	7,9	100	75,5	16,5	8,0	100
<i>Kvinnlig familjeföreståndare</i>								
Gift ej samboende kvinna	67,9	23,1	9,0	100	67,5	23,5	9,0	100
Ogift kvinna	86,9	10,1	3,0	100	90,4	8,0	1,6	100
Änka	60,6	25,4	14,0	100	61,7	26,8	11,5	100
Frånskild kvinna	64,3	24,4	11,3	100	67,4	23,5	9,1	100
Samtliga	71,5	19,7	8,8	100	72,4	20,0	7,6	100

Av familjer med ogift kvinnlig föreståndare hade endast en åttondel mer än ett barn och ej mer än 3 % minst 3 barn. I övriga typer av familjer var den procentuella andelen av två- eller flerbarnsfamiljer betydligt större. Särskilt gäller detta änkoras familjer, där nästan 40 % hade minst 2 barn och 14 % minst 3 barn. Med undantag för familjer med gift ej samboende kvinnlig föreståndare voro ettbarnsfamiljerna relativt sett flera inom tätorter än inom riket i dess helhet.

Barnantalet framgår även av näst sista kolumnen i tab. K, som visar *medelantalet hemmavarande barn under 16 år* per 1 000 familjer. Detta antal var störst för änkor och änklingar med 1 627 resp. 1 621 och lägst för frånskilda män med 1 261. Det var högre för glesbebyggelse än för tätorter i fråga om kvinnliga familjeföreståndare (även för varje särskilt civilstånd), medan i fråga om manliga föreståndare förhållandena i detta avseende voro omvända.

Sammanlagt uppgingo barnen under 16 år till 136 100. Hur de fördelade sig efter familjeföreståndarens civilstånd framgår av tab. K, vars femte och sjätte kolumner innehålla absoluta och relativa tal i detta avseende. Av barnen tillhörde 27 % familjer, där föreståndaren var ogift kvinna, medan motsvarande procenttal äro resp. 25 %, 19 % och 17 % för barn i familjer, där föreståndaren var resp. änka, frånskild kvinna och

gift ej samboende kvinna. Endast 12 % av barnen tillhörde familjer med manlig föreståndare.

Barnens fördelning efter *ålder* i ettårs- och femårsklasser framgår av tab. 15. Hur stor andel av barnen i de särskilda åldersklasserna som tillhörde de olika familjetyperna, meddelas i tab. J, där även för varje familjetypp den relativa fördelningen av barnen efter ålder anges. Sambandet mellan barnens ålder och familjetypen framgår även av uppgifterna om barnens medianålder i sista kolumnen av tab. K.

De genomsnittligt yngsta barnen voro de, vilka tillhörde familj med ogift kvinnlig föreståndare; dessa barns medianålder var endast 4 år. I den lägsta ettårsklassen hade 60 av 1 000 barn ogift kvinna såsom familjeföreståndare, men redan i nästa åldersklass hade detta tal sjunkit till 40, och sedan sjunker talet ytterligare, så att det i de fyra följande klasserna, vilka omfatta åldrarna 2—6 år, utgör resp. 31, 25, 19 och 16. Orsaken torde i regel ha varit, att barn till ogifta kvinnor genom föräldrarnas giftermål legitimerats eller att barnen genom moderns giftermål med annan man blivit räknade såsom barn i styvfaderns familj eller att barnen överförts till adoptiv- eller fosterhem. I de högre barnåldrar-na har däremot ingen nedgång skett av det procentuella antalet barn, som tillhöra familj med ogift kvinnlig föreståndare.

I de familjer, där föreståndaren var gift ej samboende kvinna, var barnens medianålder 6 år. Att denna ålder är så låg sammanhänger med att bland dessa kvinnor även ingå hustrur i nyingångna äktenskap, där någon gemensam bostad ännu icke hunnit ordnas. Detta framgår av att i den lägsta åldersklassen ej mindre än 24 av 1 000 barn tillhörde familjer med gift ej samboende kvinnlig föreståndare, men redan i nästa åldersklass har talet sjunkit till 16.

Barnen i de familjer, vilkas föreståndare var änka, uppgingo endast till 3 på 1 000 barn i den lägsta ettårsklassen,

men detta tal stiger successivt med barnens ålder och utgör i den högsta åldersklassen 56 på 1 000 barn. Medianåldern för änkornas resp. änkringarnas barn var icke mindre än 11 resp. 12 år. Även för de frånskilda kvinnornas barn stiga talen med barnens ålder, men stegringen är mindre stark än för änkornas barn.

Medianåldern för ogifta kvinnors samt änkors och änkringars barn var något lägre för tätorter än för glesbebyggelse; för gifta ej samboende och frånskilda kvinnors barn var förhållandet det motsatta.

Tab. 1. Folkmängden efter ålder i ettårsklasser samt efter kön inom landsbygden, städerna och hela riket den 31 december 1950 enligt indelningen den 1 januari 1952

Population in rural and urban districts and in the whole country, by age and sex

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Åldersår	Landsbygden		Städerna		Hela riket	Åldersår	Landsbygden		Städerna		Hela riket
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor			Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
0—1	30 521	26 885	28 267	26 328	112 001	45—46	27 310	25 042	22 269	26 752	101 373
1—2	30 583	29 461	28 418	28 480	116 942	46—47	26 219	24 193	22 117	24 026	96 555
2—3	32 068	31 826	30 691	30 085	124 670	47—48	24 552	23 618	20 723	23 995	92 888
3—4	33 826	31 885	29 510	29 843	125 064	48—49	26 551	25 042	20 694	23 087	95 374
4—5	33 432	32 492	30 297	28 508	124 729	49—50	27 492	24 254	21 208	23 329	96 283
5—6	35 948	33 706	31 025	29 054	129 733	50—51	25 432	23 794	20 056	22 814	92 096
6—7	35 190	33 644	29 387	28 601	126 822	51—52	24 795	21 824	19 026	22 208	87 853
7—8	33 433	31 736	30 326	27 813	123 308	52—53	23 309	22 005	19 086	20 268	84 668
8—9	31 371	30 523	24 086	22 328	108 308	53—54	25 886	22 127	18 603	20 723	87 339
9—10	27 188	27 007	21 875	20 511	96 581	54—55	23 764	21 036	17 572	19 419	81 791
10—11	27 947	26 583	19 663	20 814	95 007	55—56	20 642	20 006	16 512	20 056	77 216
11—12	29 735	26 826	20 178	18 693	95 432	56—57	21 037	21 006	17 119	19 601	78 763
12—13	27 766	26 795	19 087	19 148	92 796	57—58	20 521	20 732	16 451	18 482	76 186
13—14	27 704	26 552	17 755	18 057	90 068	58—59	20 764	20 834	14 240	18 421	74 279
14—15	26 977	25 582	16 966	17 027	86 552	59—60	18 763	19 126	14 602	18 330	70 821
15—16	24 976	23 854	15 027	16 118	79 975	60—61	18 521	17 702	13 482	17 845	67 550
16—17	25 462	21 854	15 785	17 087	80 188	61—62	17 794	18 490	13 451	17 238	66 973
17—18	23 855	22 794	16 089	16 936	79 674	62—63	18 582	18 096	13 331	16 541	66 550
18—19	23 491	22 339	18 117	21 421	85 368	63—64	17 551	18 763	13 754	15 875	65 943
19—20	25 856	21 673	19 815	21 964	89 308	64—65	18 005	16 308	12 300	14 421	61 034
20—21	23 824	21 822	19 239	22 601	87 486	65—66	17 430	16 156	12 130	15 754	61 520
21—22	24 339	19 125	19 693	22 510	85 667	66—67	15 429	16 519	11 361	13 423	56 732
22—23	24 764	22 701	22 995	24 874	95 334	67—68	15 854	15 762	9 967	13 209	54 792
23—24	24 582	22 944	21 966	24 994	94 486	68—69	13 580	13 579	10 725	12 089	49 973
24—25	22 915	21 065	23 723	25 147	92 850	69—70	13 640	13 306	8 422	12 816	48 184
25—26	25 431	23 459	26 843	27 267	103 000	70—71	13 640	12 943	8 908	11 391	46 882
26—27	24 369	20 883	28 267	28 479	101 998	71—72	13 034	12 579	8 665	11 482	45 760
27—28	25 006	23 610	28 056	31 053	107 725	72—73	12 489	11 034	7 816	10 362	41 701
28—29	25 582	23 884	27 479	30 993	107 938	73—74	10 943	12 247	7 666	9 665	40 521
29—30	27 067	23 944	29 448	32 509	112 968	74—75	10 396	11 549	6 453	8 816	37 214
30—31	29 794	26 878	32 600	33 871	123 143	75—76	10 579	9 125	5 848	7 483	33 035
31—32	26 673	22 484	28 449	27 631	105 237	76—77	10 004	9 307	5 606	6 241	31 158
32—33	24 097	21 181	26 268	27 387	98 933	77—78	7 821	8 245	4 151	5 696	25 913
33—34	27 037	25 424	27 813	30 388	110 662	78—79	7 426	7 336	3 484	5 998	24 244
34—35	26 097	23 817	26 933	26 450	103 297	79—80	6 123	6 608	3 453	5 726	21 910
35—36	27 158	25 920	26 933	29 631	109 642	80—81	5 305	4 941	2 727	4 241	17 214
36—37	28 007	27 285	29 508	30 479	115 279	81—82	4 759	5 123	2 242	3 514	15 638
37—38	30 249	24 799	26 389	28 963	110 400	82—83	3 183	3 759	1 969	3 212	12 123
38—39	29 098	25 770	27 692	27 509	110 069	83—84	4 123	4 093	1 182	2 545	11 943
39—40	27 036	24 496	28 691	28 601	108 824	84—85	3 243	3 607	1 606	2 575	11 031
40—41	29 462	26 727	26 781	28 207	111 177	85—86	2 819	3 515	1 030	1 970	9 334
41—42	33 614	25 212	27 055	30 175	116 056	86—87	2 516	3 030	970	1 606	8 122
42—43	29 219	25 908	24 662	28 842	108 631	87—88	2 091	2 001	818	1 515	6 425
43—44	28 885	26 151	25 298	28 085	108 419	88—89	1 516	1 455	424	818	4 213
44—45	27 734	25 090	24 176	26 540	103 540	89—90	1 000	1 212	303	788	3 303
						90—ω	2 880	3 090	726	1 636	8 332
						Summa	1 918 681	1 790 735	1 594 619	1 740 004	7 044 039

Tab. 2. Folkmängden efter ålder i femårsklasser samt efter kön och civilstånd inom jordbruksbefolkning, övrig landsbygdsbefolkning och stadsbefolkning den 31 december 1950 enligt indelningen den 1 januari 1952

Åldersår	Män				Kvinnor				Båda könen	Födelseår
	Ogifta	Gifta	Förut gifta	Summa	Ogifta	Gifta	Förut gifta	Summa		
<i>Jordbruksbefolkning (jordbruksbefolkningen i städerna inräknad)</i>										
0—5	63 694	—	—	63 694	59 056	—	—	59 056	122 750	1950—1946
5—10	69 759	—	—	69 759	67 696	—	—	67 696	137 455	1945—1941
10—15	68 851	—	—	68 851	63 453	—	—	63 453	132 304	1940—1936
15—20	56 026	60	—	56 086	38 867	940	—	39 807	95 893	1935—1931
20—25	44 718	3 063	—	47 781	19 039	12 127	30	31 196	78 977	1930—1926
25—30	33 228	15 430	121	48 779	9 306	27 830	182	37 318	86 097	1925—1921
30—35	23 251	30 074	212	53 537	5 489	34 137	212	39 838	93 375	1920—1916
35—40	19 613	37 712	606	57 931	6 123	41 292	576	47 991	105 922	1915—1911
40—45	17 916	43 535	1 182	62 633	5 426	45 202	1 334	51 962	114 595	1910—1906
45—50	16 796	43 867	1 425	62 088	7 034	42 684	1 971	51 689	113 777	1905—1901
50—55	13 189	46 414	2 545	62 148	6 215	40 200	3 757	50 172	112 320	1900—1896
55—60	12 249	41 382	3 639	57 270	5 852	36 561	5 791	48 204	105 474	1895—1891
60—65	9 943	37 804	5 669	53 416	4 820	31 314	8 459	44 593	98 009	1890—1886
65—70	8 004	32 376	6 701	47 081	3 911	23 708	11 093	38 712	85 793	1885—1881
70—75	6 819	24 071	10 489	41 379	2 848	14 735	13 338	30 921	72 300	1880—1876
75—80	4 700	14 188	10 701	29 589	1 609	7 698	11 821	21 128	50 717	1875—1871
80—85	1 668	5 738	7 184	14 580	1 030	2 577	8 398	12 005	26 585	1870—1866
85— ω	1 061	2 123	6 669	9 853	274	969	5 790	7 033	16 886	1865—
Summa	471 485	377 827	57 143	906 455	308 048	361 974	72 752	742 774	1 649 229	
<i>Övrig landsbygdsbefolkning</i>										
0—5	100 524	—	—	100 524	97 251	—	—	97 251	197 775	1950—1946
5—10	97 250	—	—	97 250	92 495	—	—	92 495	189 745	1945—1941
10—15	74 643	—	—	74 643	72 886	—	—	72 886	147 529	1940—1936
15—20	69 948	121	—	70 069	71 525	3 364	—	74 889	144 958	1935—1931
20—25	63 463	12 213	60	75 736	44 703	32 971	181	77 855	153 591	1930—1926
25—30	39 763	41 883	486	82 132	20 639	58 671	1 212	80 522	162 654	1925—1921
30—35	22 185	61 185	697	84 067	12 123	67 489	2 365	81 977	166 044	1920—1916
35—40	16 489	69 400	1 363	87 252	11 124	69 731	2 698	83 553	170 805	1915—1911
40—45	13 791	74 276	1 758	89 825	12 517	65 125	3 182	80 824	170 649	1910—1906
45—50	10 275	61 580	2 273	74 128	15 002	54 185	4 334	73 521	147 649	1905—1901
50—55	8 607	53 096	3 122	64 825	15 549	42 032	6 306	63 887	128 712	1900—1896
55—60	6 274	39 426	3 092	48 792	13 669	34 549	9 273	57 941	106 283	1895—1891
60—65	5 547	31 003	4 092	40 642	12 760	25 005	10 849	48 614	89 256	1890—1886
65—70	3 971	23 578	5 334	32 883	10 669	17 635	11 911	40 215	73 098	1885—1881
70—75	2 698	13 666	6 395	22 759	9 670	10 667	12 274	32 611	55 370	1880—1876
75—80	1 727	7 394	5 910	15 031	6 334	4 791	10 396	21 521	36 552	1875—1871
80—85	939	2 759	3 729	7 427	2 971	1 547	6 577	11 095	18 522	1870—1866
85— ω	546	818	2 394	3 758	1 939	453	5 668	8 060	11 818	1865—
Summa	538 640	492 398	40 705	1 071 743	523 826	488 215	87 226	1 099 267	2 171 010	

Agricultural population, other rural population and urban population, by age, sex and marital status

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Åldersår	Män				Kvinnor				Båda könen	Födelseår
	Ogifta	Gifta	Förut gifta	Summa	Ogifta	Gifta	Förut gifta	Summa		
<i>Stadsbefolkning (jordbruksbefolkning ej inräknad)</i>										
0—5	143 395	—	—	143 395	139 486	—	—	139 486	282 881	1950—1946
5—10	132 820	—	—	132 820	124 732	—	—	124 732	257 552	1945—1941
10—15	90 284	—	—	90 284	89 738	—	—	89 738	180 022	1940—1936
15—20	81 833	485	—	82 318	87 890	3 393	61	91 344	173 662	1935—1931
20—25	83 982	20 117	424	104 523	71 986	45 837	909	118 732	223 255	1930—1926
25—30	57 230	77 316	2 091	136 637	41 355	103 129	3 757	148 241	284 878	1925—1921
30—35	28 421	106 493	3 243	138 157	26 297	112 249	5 150	143 696	281 853	1920—1916
35—40	18 846	111 521	5 211	135 578	22 269	111 975	7 665	141 909	277 487	1915—1911
40—45	15 179	103 917	5 332	124 428	22 965	105 947	9 239	138 151	262 579	1910—1906
45—50	11 785	86 407	4 727	102 919	24 238	83 044	10 846	118 128	221 047	1905—1901
50—55	9 179	76 529	4 848	90 556	22 753	65 137	14 269	102 159	192 715	1900—1896
55—60	7 392	61 563	5 634	74 589	20 177	53 322	17 420	90 919	165 508	1895—1891
60—65	6 150	48 807	7 756	62 713	18 662	37 749	21 661	78 072	140 785	1890—1886
65—70	5 059	35 720	7 845	48 624	14 937	26 116	22 633	63 686	112 310	1885—1881
70—75	3 818	22 087	9 967	35 872	12 453	14 239	21 844	48 536	84 408	1880—1876
75—80	1 454	11 210	7 211	19 875	8 512	5 758	14 846	29 116	48 991	1875—1871
80—85	1 121	3 000	4 211	8 332	4 029	1 544	8 937	14 510	22 842	1870—1866
85— ∞	424	877	2 181	3 482	1 939	394	5 210	7 543	11 025	1865—
Summa	698 372	766 049	70 681	1 535 102	754 418	769 833	164 447	1 688 698	3 223 800	
<i>Hela befolkningen</i>										
0—5	307 613	—	—	307 613	295 793	—	—	295 793	603 406	1950—1946
5—10	299 829	—	—	299 829	284 923	—	—	284 923	584 752	1945—1941
10—15	233 778	—	—	233 778	226 077	—	—	226 077	459 855	1940—1936
15—20	207 807	666	—	208 473	198 282	7 697	61	206 040	414 513	1935—1931
20—25	192 163	35 393	484	228 040	135 728	90 935	1 120	227 783	455 823	1930—1926
25—30	130 221	134 629	2 698	267 548	71 300	189 630	5 151	266 081	533 629	1925—1921
30—35	73 857	197 752	4 152	275 761	43 909	213 875	7 727	265 511	541 272	1920—1916
35—40	54 948	218 633	7 180	280 761	39 516	222 998	10 939	273 453	554 214	1915—1911
40—45	46 886	221 728	8 272	276 886	40 908	216 274	13 755	270 937	547 823	1910—1906
45—50	38 856	191 854	8 425	239 135	46 274	179 913	17 151	243 338	482 473	1905—1901
50—55	30 975	176 039	10 515	217 529	44 517	147 369	24 332	216 218	433 747	1900—1896
55—60	25 915	142 371	12 365	180 651	39 698	124 432	32 484	196 614	377 265	1895—1891
60—65	21 640	117 614	17 517	156 771	36 242	94 068	40 969	171 279	328 050	1890—1886
65—70	17 034	91 674	19 880	128 588	29 517	67 459	45 637	142 613	271 201	1885—1881
70—75	13 335	59 824	26 851	100 010	24 971	39 641	47 456	112 068	212 078	1880—1876
75—80	7 881	32 792	23 822	64 495	16 455	18 247	37 063	71 765	136 260	1875—1871
80—85	3 728	11 487	15 124	30 339	8 030	5 668	23 912	37 610	67 949	1870—1866
85— ∞	2 031	3 818	11 244	17 093	4 152	1 816	16 668	22 636	39 729	1865—
Summa	1 708 497	1 636 274	168 529	3 513 300	1 586 292	1 620 022	324 425	3 530 739	7 044 039	

Tab. 3. Folkmängden efter ålder i femårsklasser samt efter kön och civilstånd inom tätbebyggelse och glesbebyggelse den 31 december 1950

Concentrated and dispersed population, by age, sex and marital status

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Åldersår	Män				Kvinnor				Båda könen	Födelseår
	Ogifta	Gifta	Förut gifta	Summa	Ogifta	Gifta	Förut gifta	Summa		
<i>Tätbebyggelse</i>										
0—5	207 922	—	—	207 922	202 408	—	—	202 408	410 330	1950—1946
5—10	198 258	—	—	198 258	183 443	—	—	183 443	381 701	1945—1941
10—15	138 544	—	—	138 544	137 574	—	—	137 574	276 118	1940—1936
15—20	123 214	606	—	123 820	127 788	5 574	61	133 423	257 243	1935—1931
20—25	122 033	28 358	454	150 845	97 221	67 135	999	165 355	316 200	1930—1926
25—30	80 224	104 581	2 516	187 321	52 896	141 937	4 575	199 408	386 729	1925—1921
30—35	41 688	149 937	3 696	195 321	32 660	157 995	6 272	196 927	392 248	1920—1916
35—40	28 115	157 358	5 786	191 259	27 449	160 144	9 301	196 894	388 153	1915—1911
40—45	23 570	154 722	6 453	184 745	30 266	152 056	11 118	193 440	378 185	1910—1906
45—50	18 269	128 122	6 272	152 663	31 478	121 366	13 391	166 235	318 898	1905—1901
50—55	14 269	112 761	7 180	134 210	29 963	96 099	18 692	144 754	278 964	1900—1896
55—60	11 149	91 009	7 908	110 066	26 327	79 680	23 631	129 638	239 704	1895—1891
60—65	9 604	72 104	10 755	92 463	24 721	57 926	30 054	112 701	205 164	1890—1886
65—70	7 756	55 897	11 542	75 195	19 602	41 051	32 145	92 798	167 993	1885—1881
70—75	6 240	35 326	15 724	57 290	16 633	23 238	31 629	71 500	128 790	1880—1876
75—80	2 757	17 996	12 422	33 175	10 785	9 514	22 873	43 172	76 347	1875—1871
80—85	1 666	5 817	7 089	14 572	5 332	2 939	14 513	22 784	37 356	1870—1866
85— ω	1 000	1 605	5 120	7 725	2 576	969	8 967	12 512	20 237	1865—
Summa	1036 278	1116 199	102 917	2 255 394	1059 122	1117 623	228 221	2 404 966	4 660 360	
<i>Glesbebyggelse</i>										
0—5	99 691	—	—	99 691	93 385	—	—	93 385	193 076	1950—1946
5—10	101 571	—	—	101 571	101 480	—	—	101 480	203 051	1945—1941
10—15	95 234	—	—	95 234	88 503	—	—	88 503	183 737	1940—1936
15—20	84 593	60	—	84 653	70 494	2 123	—	72 617	157 270	1935—1931
20—25	70 130	7 035	30	77 195	38 507	23 800	121	62 428	139 623	1930—1926
25—30	49 997	30 048	182	80 227	18 404	47 693	576	66 673	146 900	1925—1921
30—35	32 169	47 815	456	80 440	11 249	55 880	1 455	68 584	149 024	1920—1916
35—40	26 833	61 275	1 394	89 502	12 067	62 854	1 638	76 559	166 061	1915—1911
40—45	23 316	67 006	1 819	92 141	10 642	64 218	2 637	77 497	169 638	1910—1906
45—50	20 587	63 732	2 153	86 472	14 796	58 547	3 760	77 103	163 575	1905—1901
50—55	16 706	63 278	3 335	83 319	14 554	51 270	5 640	71 464	154 783	1900—1896
55—60	14 766	51 362	4 457	70 585	13 371	44 752	8 853	66 976	137 561	1895—1891
60—65	12 036	45 510	6 762	64 308	11 521	36 142	10 915	58 578	122 886	1890—1886
65—70	9 278	35 777	8 338	53 393	9 915	26 408	13 492	49 815	103 208	1885—1881
70—75	7 095	24 498	11 127	42 720	8 338	16 403	15 827	40 568	83 288	1880—1876
75—80	5 124	14 796	11 400	31 320	5 670	8 733	14 190	28 593	59 913	1875—1871
80—85	2 062	5 670	8 035	15 767	2 698	2 729	9 399	14 826	30 593	1870—1866
85— ω	1 031	2 213	6 124	9 368	1 576	847	7 701	10 124	19 492	1865—
Summa	672 219	520 075	65 612	1 257 906	527 170	502 399	96 204	1 125 773	2 383 679	

Tab. 4. Folkmängden efter näringsgren (huvudgrupper), yrkeställning och familjeställning den 31 december 1950

Population by industry (major groups), occupational status and position in the family

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Näringsgrenar (huvudgrupper)	Före- tagare	Tjäns- temän	Arbe- tare	Summa förvärs- arbetande befolkn. ¹	Själv- ständ. yrkes- lösa	Hus- mödrar	Barn under 15 år ¹	Övriga familje- med- lemmar	Hela befolk- ningen
<i>Hela befolkningen</i>									
Män									
Jordbruk med binärningar	317 908	23 186	244 198	585 292	99 398	—	202 153	19 612	906 455
Gruvbrytning	30	1 576	11 666	13 272	2 212	—	5 241	607	21 332
Industri och hantverk ...	94 152	147 974	805 194	1 047 320	91 147	—	366 640	28 575	1 533 682
Samfärdsel	22 669	45 629	139 052	207 350	31 996	—	73 664	6 847	319 857
Handel	69 753	125 980	66 869	262 602	18 604	—	94 350	13 998	389 554
Offentliga tjänster m. m. .	13 362	120 134	26 845	160 341	17 846	—	71 567	14 270	264 114
Husligt arbete	—	30	242	272	—	—	8 487	303	9 062
Ospecificerad verksamhet .	153	5 090	14 303	19 546	31 426	—	15 907	2 365	69 244
Summa	518 027	469 599	1 308 369	2 295 995	292 629	—	838 099	86 577	3 513 300
Kvinnor									
Jordbruk med binärningar	32 077	1 363	21 100	54 540	48 984	349 877	190 205	99 168	742 774
Gruvbrytning	—	181	213	394	1 121	9 969	5 031	1 059	15 574
Industri och hantverk....	20 152	48 418	148 040	216 610	71 175	616 375	353 219	58 059	1 315 438
Samfärdsel	424	37 663	4 970	43 057	16 603	132 263	70 057	11 939	273 919
Handel	26 570	144 673	50 959	222 202	26 208	145 918	92 471	19 817	506 616
Offentliga tjänster m. m. .	7 635	135 015	39 299	181 949	32 118	102 350	71 353	17 606	405 376
Husligt arbete	—	3 970	91 309	95 279	31 821	30	8 215	908	136 253
Ospecificerad verksamhet	61	5 424	4 333	9 818	90 910	12 727	14 394	4 940	132 789
Summa	86 919	376 707	360 223	823 849	318 940	1 369 509	804 945	213 496	3 530 739
Båda könen									
Jordbruk med binärningar	349 985	24 549	265 298	639 832	148 382	349 877	392 358	118 780	1 649 229
Gruvbrytning	30	1 757	11 879	13 666	3 333	9 969	10 272	1 666	38 906
Industri och hantverk....	114 304	196 392	953 234	1 263 930	162 322	616 375	719 859	86 634	2 849 120
Samfärdsel	23 093	83 292	144 022	250 407	48 599	132 263	143 721	18 786	593 776
Handel	96 323	270 653	117 828	484 804	44 812	145 918	186 821	33 815	896 170
Offentliga tjänster m. m. .	20 997	255 149	66 144	342 290	49 964	102 350	143 010	31 876	669 490
Husligt arbete	—	4 000	91 551	95 551	31 821	30	16 702	1 211	145 315
Ospecificerad verksamhet	214	10 514	18 636	29 364	122 336	12 727	30 301	7 305	202 033
Summa	604 946	846 306	1 668 592	3 119 844	611 569	1 369 509	1 643 044	300 073	7 044 039
<i>Tätortsbefolkning</i>									
Män									
Jordbruk med binärningar	33 447	9 513	36 083	79 043	26 055	—	26 389	3 907	135 394
Gruvbrytning	—	1 545	8 877	10 422	1 727	—	4 271	546	16 966
Industri och hantverk....	65 742	137 423	632 371	895 536	70 408	—	291 842	23 480	1 221 266
Samfärdsel	14 786	41 899	108 005	164 690	27 054	—	56 502	5 726	253 972
Handel	56 685	113 822	59 410	229 917	16 239	—	83 587	12 694	342 437
Offentliga tjänster m. m. .	12 210	106 127	23 994	141 331	15 208	—	63 864	12 573	232 976
Husligt arbete	—	30	121	151	—	—	3 697	121	3 969
Ospecificerad verksamhet	122	4 605	8 846	13 573	20 541	—	12 421	1 879	48 414
Summa	182 992	414 964	876 707	1 474 663	177 232	—	542 573	60 926	2 255 394
Kvinnor									
Jordbruk med binärningar	3 605	1 091	3 242	7 938	16 087	55 290	26 084	11 544	116 943
Gruvbrytning	—	151	182	333	909	7 998	4 151	848	14 239
Industri och hantverk ...	14 604	45 476	131 001	191 081	59 441	499 886	278 451	42 960	1 071 819
Samfärdsel	333	31 296	4 060	35 689	14 784	106 491	54 624	8 695	220 283
Handel	24 114	129 605	47 927	201 646	24 358	129 940	82 466	17 057	455 467
Offentliga tjänster m. m. .	7 059	115 943	32 508	155 510	27 691	89 768	62 713	14 239	349 921
Husligt arbete	—	3 181	56 290	59 471	18 602	—	3 393	424	81 890
Ospecificerad verksamhet	61	4 818	3 575	8 454	63 713	9 058	10 301	2 878	94 404
Summa	49 776	331 561	278 785	660 122	225 585	898 431	522 183	98 645	2 404 966

¹ I den förvärsarbetande befolkningen ingår 3 121 män och 1 848 kvinnor under 15 år.

Tab. 5. Förvärvsarbetande befolkning efter näringsgren (huvudgrupper och undergrupper) samt yrkesställning den 31 december 1950

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Näringsgrenar	Män						Kvinnor	
	Egentliga yrkesutövare				Med- hjal- pande familje- med- lemmar	Summa förvärvs- arbe- tande män	Egentliga yr-	
	Före- tagare	Tjänste- män	Arbe- tare	Summa			Före- tagare	Tjäns- temän
<i>Jordbruk med binäringar</i>								
1 Jordbruk o. boskapskötsel	305 178	11 883	93 040	410 101	81 433	491 534	31 956	303
2 Skogsbruk	152	10 941	67 603	78 696	30	78 726	30	969
3 Fiske	12 578	90	1 333	14 001	1 031	15 032	91	—
4 Summa	317 908	22 914	161 976	502 798	82 494	585 292	32 077	1 272
5 <i>Gruvbrytning</i>	30	1 576	11 636	13 242	30	13 272	—	181
<i>Industri och hantverk</i>								
6 Metallindustri	22 273	61 169	265 874	349 316	2 273	351 589	181	17 451
7 Jord- o. stenindustri	3 061	5 636	38 155	46 852	424	47 276	61	1 273
8 Träindustri m. m.	12 608	7 939	73 367	93 914	939	94 853	212	1 424
9 Pappersindustri	212	7 271	43 300	50 783	30	50 813	—	2 031
10 Grafisk industri	2 454	4 333	21 722	28 509	212	28 721	455	2 303
11 Livsmedelsindustri	8 122	9 695	42 208	60 025	1 394	61 419	1 787	5 241
12 Dryckesvaru- o. tobaksindustri ...	363	1 606	6 939	8 908	91	8 999	61	575
13 Textil- o. sömnadsindustri	6 817	12 816	43 935	63 568	425	63 993	17 212	7 909
14 Läder-, hår- o. gummivaruindustri	10 848	4 484	26 693	42 025	365	42 390	60	1 788
15 Kemisk-teknisk industri	606	7 029	17 392	25 027	—	25 027	61	3 242
16 Byggnadsverksamhet	26 394	15 755	189 518	231 667	2 546	234 213	31	2 818
17 El-, gas- o. vattenverk m. m.	121	7 332	20 242	27 695	—	27 695	31	1 606
18 Ej specificerad industri	273	2 333	7 696	10 302	30	10 332	—	151
19 Summa	94 152	147 398	797 041	1 038 591	8 729	1 047 320	20 152	47 812
<i>Samfärdsel</i>								
20 Landtransport	21 182	20 330	90 360	131 872	1 515	133 387	394	2 757
21 Sjötransport m. m.	1 122	11 877	18 605	31 604	121	31 725	—	454
22 Lufttransport	—	1 424	1 272	2 696	—	2 696	—	545
23 Post o. telegraf m. m.	—	8 423	19 333	27 756	—	27 756	—	32 695
24 Andra samfärdseln tillh. tjänster ..	365	3 545	7 876	11 786	—	11 786	30	1 151
25 Summa	22 669	45 599	137 446	205 714	1 636	207 350	424	37 602
<i>Handel</i>								
26 Partihandel	13 635	47 536	30 087	91 258	606	91 864	666	21 026
27 Detaljhandel	44 664	48 207	19 635	112 506	3 667	116 173	16 877	92 473
28 Bank- o. försäkringsverksamhet ...	335	13 786	392	14 513	—	14 513	31	13 844
29 Förmedl-, uppdrags- o. reklamverks.	4 514	7 301	970	12 785	30	12 815	484	4 151
30 Fastighetsförvaltning m. m.	3 939	1 393	6 271	11 603	61	11 664	1 302	727
31 Hotell- o. restaurangrörelse	2 666	4 000	8 756	15 422	151	15 573	7 210	6 786
32 Summa	69 753	122 223	66 111	258 087	4 515	262 602	26 570	139 007
<i>Offentliga tjänster m. m.</i>								
33 Förvalt., ej annorstädes redovisad	—	34 267	3 817	38 084	—	38 084	—	18 238
34 Försvärsväsen	—	25 238	8 424	33 662	—	33 662	—	4 000
35 Socialvård	61	2 000	1 363	3 424	—	3 424	30	12 969
36 Hälso- o. sjukv. samt personl. hygien	8 149	13 361	6 726	28 236	61	28 297	5 605	53 931
37 Religionsvård	—	7 576	2 758	10 334	—	10 334	—	2 455
38 Undervisning o. vetenskaplig verks.	606	26 059	1 363	28 028	—	28 028	546	36 059
39 Litterär o. konstnärlig verksamhet samt rekreations- o. nöjesföretag	4 546	8 452	2 000	14 998	60	15 058	1 454	4 121
40 Organisationer för intressegemen- skap, ej annorstädes redovisade .	—	3 181	273	3 454	—	3 454	—	2 909
41 Summa	13 362	120 134	26 724	160 220	121	160 341	7 635	134 682
42 <i>Husligt arbete</i>	—	30	242	272	—	272	—	3 970
43 <i>Ospecificerad verksamhet</i>	153	5 090	14 303	19 546	—	19 546	61	5 424
44 Samtliga näringsgrenar	518 027	464 964	1 215 479	2 198 470	97 525	2 295 995	86 919	369 950

*Economically active population by industry
(major and sub-groups) and occupational status*

kesutöväre		Med- hjal- pande familje- med- lemmar	Summa förvävs- arbe- tande kvinnor	Därav								
Arbe- tare	Summa			Giftna				Icke giftna				
				Före- tagare	Tjäns- temän	Arbe- tare	Summa	Före- tagare	Tjäns- temän	Arbe- tare	Summa	
5 850	38 109	15 038	53 147	3 033	92	7 943	11 068	28 923	302	12 854	42 079	1
183	1 182	—	1 182	30	181	30	241	—	788	153	941	2
30	121	90	211	—	—	60	60	91	—	60	151	3
6 063	39 412	15 128	54 540	3 063	273	8 033	11 369	29 014	1 090	13 067	43 171	4
213	394	—	394	—	91	60	151	—	90	153	243	5
18 331	35 963	212	36 175	121	5 696	8 635	14 452	60	11 876	9 787	21 723	6
2 120	3 454	—	3 454	—	274	1 211	1 485	61	999	909	1 969	7
1 576	3 212	121	3 333	31	424	696	1 151	181	1 061	940	2 182	8
5 272	7 303	30	7 333	—	697	2 151	2 848	—	1 364	3 121	4 485	9
7 332	10 090	272	10 362	121	697	2 152	2 970	334	1 636	5 422	7 392	10
13 240	20 268	214	20 482	484	1 424	5 666	7 574	1 303	3 909	7 696	12 908	11
1 848	2 484	—	2 484	—	333	878	1 211	61	242	970	1 273	12
78 324	103 445	423	103 868	3 424	2 453	31 146	37 023	13 788	5 546	47 511	66 845	13
12 605	14 453	61	14 514	—	607	5 606	6 213	60	1 181	7 060	8 301	14
4 302	7 605	91	7 696	61	1 000	2 152	3 213	—	2 333	2 150	4 483	15
575	3 424	91	3 515	31	757	454	1 242	—	2 122	151	2 273	16
303	1 940	30	1 970	—	605	182	787	31	1 031	121	1 183	17
1 273	1 424	—	1 424	—	30	485	515	—	121	788	909	18
147 101	215 065	1 545	216 610	4 273	14 997	61 414	80 684	15 879	33 421	86 626	135 926	19
2 697	5 848	91	5 939	—	1 090	1 485	2 575	394	1 728	1 242	3 364	20
576	1 030	—	1 030	—	121	152	273	—	333	424	757	21
121	666	—	666	—	182	30	212	—	363	91	454	22
1 394	34 089	—	34 089	—	12 028	334	12 362	—	20 667	1 060	21 727	23
152	1 333	—	1 333	—	182	31	213	30	969	121	1 120	24
4 940	42 966	91	43 057	—	13 603	2 032	15 635	424	24 060	2 938	27 422	25
3 151	24 843	151	24 994	212	5 968	1 546	7 726	454	15 209	1 605	17 268	26
7 968	117 318	5 211	122 529	6 151	29 054	2 817	38 022	10 726	68 509	5 272	84 507	27
1 060	14 935	30	14 965	—	4 332	454	4 786	31	9 542	606	10 179	28
393	5 028	61	5 089	151	1 273	181	1 605	333	2 939	212	3 484	29
1 635	3 664	31	3 695	242	122	1 060	1 424	1 060	636	575	2 271	30
36 237	50 233	697	50 930	2 726	1 939	9 393	14 058	4 484	5 150	27 238	36 872	31
50 444	216 021	6 181	222 202	9 482	42 688	15 451	67 621	17 088	101 985	35 508	154 581	32
1 818	20 056	—	20 056	—	6 725	758	7 483	—	11 513	1 060	12 573	33
1 878	5 878	—	5 878	—	1 425	696	2 121	—	2 575	1 182	3 757	34
5 517	18 516	30	18 546	—	1 697	879	2 576	30	11 302	4 638	15 970	35
16 634	76 170	576	76 746	3 060	11 724	4 060	18 844	2 545	42 510	12 847	57 902	36
878	3 333	—	3 333	—	273	242	515	—	2 182	636	2 818	37
8 848	45 453	—	45 453	182	13 878	4 514	18 574	364	22 181	4 334	26 879	38
2 818	8 393	30	8 423	546	1 425	1 787	3 758	908	2 696	1 061	4 665	39
605	3 514	—	3 514	—	848	303	1 151	—	2 061	302	2 363	40
38 996	181 313	636	181 949	3 788	37 995	13 239	55 022	3 847	97 020	26 060	126 927	41
91 309	95 279	—	95 279	—	213	3 605	3 818	—	3 757	87 704	91 461	42
4 333	9 818	—	9 818	—	1 303	607	1 910	61	4 121	3 726	7 908	43
343 399	800 268	23 581	823 849	20 606	111 163	104 441	236 210	66 313	265 544	255 782	587 639	44

Tab. 6. Folkmängden efter näringsgren (huvudgrupper) samt efter ålder, kön och civilstånd den 31 december 1950

A. Förvärvsarbetsande befolkning

Civilstånd Åldersår	Män							Därav		
	Jord- bruk med binä- ringar	Industri och hantverk samt gruvbrytn.	Sam- färdseel	Handel	Offent- liga tjänster m. m.	Samt- liga närings- grenar ¹		före- tagare	tjäns- temän	arbe- tare
<i>Ogifta</i>										
Under 20	45 112	69 786	12 121	23 393	5 999	158 139	1 032	22 422	134 685	
20—25	40 655	78 513	18 121	18 665	9 483	169 255	3 851	33 541	131 863	
25—30	31 772	55 362	14 848	11 695	7 514	123 100	9 337	25 330	88 433	
30—35	22 130	29 455	7 606	5 939	3 969	69 735	10 338	11 876	47 521	
35—40	18 553	22 455	3 939	3 757	2 212	51 735	9 367	6 151	36 217	
40—45	16 461	17 152	3 485	3 091	1 879	42 825	9 760	4 303	28 762	
45—50	15 006	12 758	2 182	2 818	1 182	34 461	9 611	3 393	21 457	
50—55	11 946	9 273	1 575	1 758	1 151	26 399	8 639	2 061	15 699	
55—60	10 370	6 210	1 243	2 242	727	21 126	7 640	2 333	11 153	
60—65	8 004	4 212	636	1 393	425	15 094	5 669	1 212	8 213	
65—70	4 973	2 666	182	788	272	9 063	4 305	636	4 122	
70— <i>o</i>	5 245	878	121	424	122	6 851	4 728	243	1 880	
Summa	230 227	308 720	66 059	75 963	34 935	727 783	84 277	113 501	530 005	
<i>Gifta</i>										
Under 25	3 062	18 997	4 364	5 332	3 242	35 392	1 971	8 150	25 271	
25—30	15 400	69 357	16 785	18 088	12 786	133 023	15 035	37 750	80 238	
30—35	29 983	99 989	23 635	23 905	18 299	196 902	34 370	54 689	107 843	
35—40	37 651	112 081	19 696	27 481	19 694	217 482	51 223	52 659	113 600	
40—45	43 081	111 959	17 695	27 450	18 906	219 970	59 195	52 689	108 086	
45—50	43 444	90 598	15 696	23 452	15 512	189 399	56 377	41 904	91 118	
50—55	45 232	78 448	14 969	18 421	13 423	171 130	55 472	37 782	77 876	
55—60	39 078	58 874	13 573	13 361	9 546	134 947	45 739	30 147	59 061	
60—65	32 377	42 087	5 697	9 666	5 848	96 250	38 405	17 785	40 060	
65—70	22 160	22 393	1 940	5 999	1 910	54 765	26 401	6 515	21 849	
70— <i>o</i>	18 434	8 212	545	3 334	1 181	31 947	21 978	2 788	7 181	
Summa	329 902	712 995	134 595	176 489	120 347	1 481 207	406 166	342 858	732 183	
<i>Förut gifta</i>										
Under 40	909	6 878	1 848	2 879	1 272	14 150	1 395	4 484	8 271	
40—50	2 516	9 001	1 576	1 696	1 121	16 151	2 940	2 575	10 636	
50—60	5 457	9 241	1 940	2 332	1 242	20 425	5 547	2 757	12 121	
60—70	8 005	10 635	1 181	1 818	1 000	22 881	8 305	2 606	11 970	
70— <i>o</i>	8 276	3 122	151	1 425	424	13 398	9 397	818	3 183	
Summa	25 163	38 877	6 696	10 150	5 059	87 005	27 584	13 240	46 181	
<i>Samtliga</i>										
Under 20	45 142	70 059	12 212	23 575	6 059	158 775	1 093	22 573	135 109	
20—25	43 687	97 509	22 455	23 815	12 695	204 435	5 761	41 601	157 073	
25—30	47 293	125 931	31 967	30 419	20 543	258 729	24 433	64 080	170 216	
30—35	52 325	131 505	31 725	30 784	22 601	270 667	45 193	67 838	157 636	
35—40	56 780	137 869	24 604	32 541	22 572	276 307	61 439	60 960	153 908	
40—45	60 664	133 657	22 059	31 449	21 179	270 734	70 259	58 385	142 090	
45—50	59 844	107 811	18 575	27 058	17 421	232 072	67 624	46 479	117 969	
50—55	59 542	92 387	17 545	21 209	15 301	207 438	66 627	40 994	99 817	
55—60	52 541	69 659	15 755	16 905	10 788	166 589	56 410	34 086	76 093	
60—65	44 686	52 572	7 030	11 938	6 939	124 315	48 469	20 512	55 334	
65—70	30 833	29 421	2 606	7 726	2 516	73 738	34 616	8 242	30 880	
70— <i>o</i>	31 955	12 212	817	5 183	1 727	52 196	36 103	3 849	12 244	
Summa	585 292	1 060 592	207 350	262 602	160 341	2 295 995	518 027	469 599	1 308 369	

¹ Här ingår även huvudgrupperna husligt arbete och ospecificerad verksamhet.

Population by industry (major groups), age, sex and marital status

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Kvinnor										Civilstånd Åldersår
Jord- bruk med binä- ringar	Industri och hantverk samt gruvbrytn.	Sam- färdse!	Handel	Offent- liga tjänster m. m.	Hus- ligt arbete	Samt- liga närings- grenar ¹	Därav			
							före- tagare	tjäns- temän	arbe- tare	
										<i>Ogifta</i>
4 032	29 908	5 909	40 087	15 575	15 940	113 087	546	59 783	52 758	Under 20
3 123	24 877	7 847	28 693	25 452	13 334	105 417	1 455	62 811	41 151	20—25
1 393	13 877	3 515	14 119	17 301	6 546	57 751	1 666	33 752	22 333	25—30
1 274	8 423	1 212	8 332	10 665	5 182	35 573	2 000	18 815	14 758	30—35
1 091	6 969	940	6 513	9 575	4 728	30 089	2 273	14 665	13 151	35—40
1 515	7 211	818	7 544	8 242	5 303	30 967	3 425	13 361	14 181	40—45
2 183	7 000	1 090	7 544	8 484	7 001	33 544	4 636	12 848	16 060	45—50
3 001	6 273	1 545	5 786	7 545	7 304	31 787	5 606	11 817	14 364	50—55
2 547	4 515	848	5 696	5 787	6 031	25 545	5 788	8 636	11 121	55—60
2 304	3 301	425	3 363	2 575	4 728	16 818	4 819	3 303	8 696	60—65
1 850	1 697	152	1 576	758	2 514	8 698	3 698	1 181	3 819	65—70
1 638	878	61	939	212	1 546	5 304	2 940	394	1 970	70— ω
25 951	114 929	24 362	130 192	112 171	80 157	494 580	38 852	241 366	214 362	Summa
										<i>Gifta</i>
333	9 362	3 030	7 453	5 514	545	26 782	424	17 814	8 544	Under 25
334	13 846	3 121	11 057	8 908	576	38 206	1 636	23 571	12 999	25—30
637	11 817	2 121	10 513	7 331	304	33 148	1 970	17 088	14 090	30—35
971	12 573	1 637	8 756	8 059	485	32 723	3 242	13 422	16 059	35—40
1 910	11 998	1 545	9 635	8 665	423	34 358	3 152	13 239	17 967	40—45
2 061	10 422	1 606	8 484	7 029	425	30 088	3 665	11 151	15 272	45—50
1 940	6 180	1 544	6 363	4 576	576	21 209	2 212	8 635	10 362	50—55
1 333	3 302	667	3 362	3 607	242	12 544	2 060	4 606	5 875	55—60
1 061	911	212	1 423	1 212	91	4 940	1 212	1 273	2 455	60—65
546	364	121	454	121	91	1 697	729	273	695	65—70
243	60	31	121	—	60	515	304	91	120	70— ω
11 369	80 835	15 635	67 621	55 022	3 818	236 210	20 606	111 163	104 441	Summa
										<i>Förut gifta</i>
607	5 240	787	6 120	3 485	2 516	19 028	1 272	7 908	9 848	Under 40
2 244	5 485	757	5 938	4 089	2 242	21 089	4 213	6 575	10 301	40—50
4 698	6 787	940	7 272	4 757	3 728	28 424	7 790	6 817	13 817	50—60
4 911	3 273	455	3 999	2 242	2 243	17 274	7 911	2 757	6 606	60—70
4 760	455	121	1 060	183	575	7 244	6 275	121	848	70— ω
17 220	21 240	3 060	24 389	14 756	11 304	93 059	27 461	24 178	41 420	Summa
										<i>Samtliga</i>
4 062	30 514	6 030	40 723	15 939	16 031	115 026	546	60 903	53 577	Under 20
3 456	33 935	10 817	35 843	30 663	13 910	131 199	1 879	79 929	49 391	20—25
1 788	28 965	6 969	26 267	27 088	7 546	100 078	3 423	59 171	37 484	25—30
2 093	21 755	3 454	20 693	18 996	6 334	74 296	4 424	38 085	31 787	30—35
2 396	21 723	2 849	18 117	19 179	6 335	71 205	6 212	31 541	33 452	35—40
4 335	21 754	2 817	20 027	18 845	6 817	75 283	8 486	30 024	36 753	40—45
5 578	20 362	2 999	19 118	17 664	8 577	74 783	10 605	27 150	37 028	45—50
6 971	15 816	3 635	15 967	14 848	9 638	67 359	11 152	24 421	31 786	50—55
6 548	11 241	1 909	12 512	11 424	8 243	52 150	12 304	16 090	23 756	55—60
5 882	6 454	940	7 301	5 302	6 152	32 304	10 213	6 515	15 576	60—65
4 790	3 092	425	3 514	1 606	3 515	17 123	8 156	2 272	6 695	65—70
6 641	1 393	213	2 120	395	2 181	13 063	9 519	606	2 938	70— ω
54 540	217 004	43 057	222 202	181 949	95 279	823 849	86 919	376 707	360 223	Summa

¹ Här ingår även huvudgruppen ospecificerad verksamhet.

TAB. 6 (forts.). FOLKMÄNGDEN EFTER NÄRINGSÖREN (HUVUDGRUPPER) SAMT EFTER
B. Hela folkmängden

Civilstånd Åldersår	Män						
	Jord- bruk med binä- ringar	Industri och hantverk samt gruvbrytn.	Sam- färdsel	Handel	Offent- liga tjänster m. m.	Övriga nä- ringar	Samt- liga närings- grenar
<i>Ogifta</i>							
0—15.....	202 304	373 517	73 755	95 502	71 748	24 394	841 220
15—20.....	56 026	86 726	16 090	31 118	13 452	4 395	207 807
20—25.....	44 718	85 692	19 879	22 028	13 755	6 091	192 163
25—30.....	33 228	56 907	15 273	12 604	8 604	3 605	130 221
30—35.....	23 251	30 365	7 969	6 273	4 241	1 758	73 857
35—40.....	19 613	23 243	4 121	3 908	2 364	1 699	54 948
40—45.....	17 916	18 001	3 637	3 363	1 939	2 030	46 886
45—50.....	16 796	13 516	2 454	3 090	1 303	1 697	38 856
50—55.....	13 189	10 514	1 847	1 941	1 364	2 120	30 975
55—60.....	12 249	7 090	1 455	2 363	969	1 789	25 915
60—65.....	9 943	6 274	1 181	1 847	728	1 667	21 640
65—70.....	8 004	4 848	697	1 183	635	1 667	17 034
70— <i>ω</i>	14 248	6 817	1 272	1 576	669	2 393	26 975
Summa	471 485	723 510	149 630	186 796	121 771	55 305	1 708 497
<i>Gifta</i>							
Under 25.....	3 123	19 208	4 425	5 332	3 454	517	36 059
25—30.....	15 430	69 569	16 846	18 239	13 180	1 365	134 629
30—35.....	30 074	100 232	23 726	24 088	18 390	1 242	197 752
35—40.....	37 712	112 717	19 787	27 541	19 755	1 121	218 633
40—45.....	43 535	112 596	17 816	27 571	18 998	1 212	221 728
45—50.....	43 867	91 690	15 999	23 634	15 603	1 061	191 854
50—55.....	46 414	80 338	15 332	19 118	13 666	1 121	176 039
55—60.....	41 392	60 933	14 452	14 211	10 181	1 212	142 371
60—65.....	37 804	47 995	11 060	11 181	8 029	1 545	117 614
65—70.....	32 376	34 422	8 666	8 695	5 575	1 940	91 674
70— <i>ω</i>	46 110	34 332	8 362	8 605	6 210	4 302	107 921
Summa	377 827	764 082	156 471	188 215	133 041	16 638	1 636 274
<i>Förut gifta</i>							
Under 40.....	939	6 940	1 908	2 909	1 303	515	14 514
40—50.....	2 607	9 243	1 606	1 757	1 121	363	16 697
50—60.....	6 184	9 908	2 274	2 726	1 272	516	22 880
60—70.....	12 370	15 757	3 271	2 605	1 788	1 606	37 397
70— <i>ω</i>	35 043	25 574	4 697	4 546	3 818	3 363	77 041
Summa	57 143	67 422	13 756	14 543	9 302	6 363	168 529
<i>Samtliga</i>							
0—15.....	202 304	373 517	73 755	95 502	71 748	24 394	841 220
15—20.....	56 086	86 999	16 181	31 300	13 512	4 395	208 473
20—25.....	47 781	104 899	24 304	27 208	17 179	6 669	228 040
25—30.....	48 779	127 719	32 453	31 479	22 058	5 060	267 548
30—35.....	53 537	132 689	32 179	31 301	22 964	3 091	275 761
35—40.....	57 931	139 293	24 907	32 752	22 785	3 093	280 761
40—45.....	62 633	135 264	22 362	31 873	21 331	3 423	276 886
45—50.....	62 088	109 782	19 150	27 542	17 633	2 940	239 135
50—55.....	62 148	95 720	18 241	22 150	15 757	3 513	217 523
55—60.....	57 270	73 113	17 119	18 209	11 695	3 245	180 651
60—65.....	53 416	61 906	13 635	14 240	9 726	3 848	156 771
65—70.....	47 081	47 390	11 240	11 271	7 029	4 577	128 588
70— <i>ω</i>	95 401	66 723	14 351	14 727	10 697	10 068	211 937
Summa	906 455	1 555 014	319 857	389 554	264 114	78 306	3 513 300

ÅLDER, KÖN OCH CIVILSTÅND DEN 31 DECEMBER 1950

Kvinnor								Civilstånd Åldersår
Jordbruk med binnedringar	Industri och hantverk samt gruvbrytn.	Samfärdsel	Handel	Offentliga tjänster m. m.	Husligt arbete	Ospecificerad verksamhet	Samtliga näringsgrenar	
								<i>Ogifta</i>
190 205	358 856	70 118	93 198	71 444	8 578	14 394	806 793	0—15
38 867	54 119	11 181	48 571	24 877	16 214	4 453	198 282	15—20
19 039	30 241	9 271	31 451	28 392	13 516	3 818	135 728	20—25
9 306	16 211	4 060	14 665	18 028	6 636	2 394	71 300	25—30
5 489	10 423	1 697	8 817	10 816	5 303	1 364	43 909	30—35
6 123	9 000	1 152	6 907	9 939	4 941	1 454	39 516	35—40
5 426	9 755	970	8 089	8 606	6 060	2 002	40 908	40—45
7 034	9 545	1 483	8 453	9 121	8 305	2 333	46 274	45—50
6 215	8 545	1 848	6 634	8 575	8 971	3 729	44 517	50—55
5 852	7 030	1 211	6 969	7 241	8 365	3 030	39 698	55—60
4 820	6 087	1 031	5 666	5 848	9 061	3 729	36 242	60—65
3 911	5 908	577	3 364	4 121	7 333	4 303	29 517	65—70
5 761	11 577	1 304	5 240	6 757	13 910	9 059	53 608	70— <i>ω</i>
308 048	537 297	105 903	248 024	213 765	117 193	56 062	1 586 292	Summa
								<i>Gifta</i>
13 067	45 815	11 454	15 663	9 604	545	2 484	98 632	Under 25
27 830	85 264	22 756	29 237	21 148	637	2 758	189 630	25—30
34 137	101 415	21 029	31 753	22 752	334	2 455	213 875	30—35
41 292	105 867	18 726	30 510	23 937	485	2 181	222 998	35—40
45 202	98 325	15 786	31 056	23 482	423	2 000	216 274	40—45
42 684	80 872	13 122	23 359	18 269	425	1 182	179 913	45—50
40 200	60 418	13 359	18 786	12 636	637	1 333	147 369	50—55
36 561	49 692	11 545	13 935	10 970	272	1 457	124 432	55—60
31 314	35 514	8 425	8 724	8 151	91	1 849	94 068	60—65
23 708	23 693	7 302	5 697	4 272	91	2 696	67 459	65—70
25 979	21 486	4 969	5 425	4 030	301	3 182	65 372	70— <i>ω</i>
361 974	708 361	148 473	214 145	159 251	4 241	23 577	1 620 022	Summa
								<i>Förut gifta</i>
1 000	6 784	1 119	6 575	3 821	2 607	3 092	24 998	Under 40
3 305	8 122	1 394	6 878	4 936	2 332	3 939	30 906	40—50
9 548	15 756	3 243	9 816	7 179	4 213	7 061	56 816	50—60
19 552	24 089	6 394	10 876	7 848	3 637	14 210	86 606	60—70
39 347	32 603	7 393	10 302	8 576	2 030	24 848	125 099	70— <i>ω</i>
72 752	87 354	19 543	44 447	32 360	14 819	53 150	324 425	Summa
								<i>Samtliga</i>
190 205	358 856	70 118	93 198	71 444	8 578	14 394	806 793	0—15
39 807	57 968	12 029	49 661	25 453	16 305	4 817	206 040	15—20
31 196	72 539	19 938	46 387	37 572	14 092	6 059	227 783	20—25
37 318	103 140	27 209	45 084	40 117	7 697	5 516	266 081	25—30
39 838	113 808	22 998	42 570	34 660	6 515	5 122	265 511	30—35
47 991	117 684	20 271	40 447	35 512	6 609	4 939	273 453	35—40
51 962	111 625	17 453	42 508	34 207	7 604	5 578	270 937	40—45
51 689	94 994	15 302	35 327	30 207	9 941	5 878	243 338	45—50
50 172	75 417	16 601	30 147	24 543	11 487	7 851	216 218	50—55
48 204	66 024	14 605	25 993	22 058	10 971	8 759	196 614	55—60
44 593	53 568	12 547	19 874	18 150	11 152	11 395	171 279	60—65
38 712	41 723	11 182	14 453	12 090	9 061	15 392	142 613	65—70
71 087	65 666	13 666	20 967	19 363	16 241	37 089	244 079	70— <i>ω</i>
742 774	1 333 012	273 919	506 616	405 376	136 253	132 789	3 530 739	Summa

Tab. 7. Förvärvsarbetande befolkning efter näringsgren (huvudgrupper och undergrupper) samt efter yrkesställning, ålder och kön den 31 december 1950

Economically active population by industry (major and sub-groups), occupational status, age and sex

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Näringsgren och yrkesställning	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—65 år	65—∞ år	Summa
M ä n							
I—VIII. Samliga näringsgrenar	158 775	463 164	546 974	502 806	498 342	125 934	2295 995
Företagare	1 093	30 194	106 632	137 883	171 506	70 719	518 027
Tjänstemän	22 573	105 681	128 798	104 864	95 592	12 091	469 599
Arbetare	135 109	327 289	311 544	260 059	231 244	43 124	1308 369
I. Jordbruk med bindningar	45 142	90 980	109 105	120 508	156 769	62 788	585 292
Företagare	820	15 615	56 966	77 915	114 842	51 750	317 908
Tjänstemän	758	4 728	6 303	5 759	5 121	517	23 186
Arbetare	43 564	70 637	45 836	36 834	36 806	10 521	244 198
Jordbruk och boskapsskötsel	37 593	70 004	88 039	101 777	136 275	57 846	491 534
Företagare	486	14 010	54 208	74 915	110 932	50 627	305 178
Tjänstemän	243	2 303	3 303	3 608	2 392	306	12 155
Arbetare	36 864	53 691	30 528	23 254	22 951	6 913	174 201
Skogsbruk	6 640	18 674	17 733	15 459	16 401	3 819	78 726
Därav: tjänstemän	515	2 425	2 970	2 151	2 669	211	10 941
arbetare	6 125	16 218	14 733	13 276	13 673	3 608	67 633
Fiske	909	2 302	3 333	3 272	4 093	1 123	15 032
Därav: företagare	334	1 574	2 728	2 968	3 851	1 123	12 578
II. Gruvbrytning	484	2 363	3 456	3 274	3 332	363	13 272
Därav: arbetare	333	2 242	3 153	2 730	2 876	332	11 666
Malmbrytning	484	2 272	3 273	3 063	2 817	272	12 181
Därav: arbetare	333	2 151	2 970	2 578	2 392	272	10 696
III. Industri och hantverk	69 575	221 077	265 918	238 194	211 286	41 270	1047 320
Företagare	152	6 607	22 151	27 182	28 091	9 969	94 152
Tjänstemän	5 151	30 933	42 570	34 903	30 085	4 332	147 974
Arbetare	64 272	183 537	201 197	176 109	153 110	26 969	805 194
Metallindustri	27 150	88 898	98 469	69 323	57 507	10 242	351 589
Företagare	30	2 182	6 211	6 698	5 363	1 789	22 273
Tjänstemän	2 485	14 119	19 450	13 209	10 967	1 181	61 411
Arbetare	24 635	72 597	72 808	49 416	41 177	7 272	267 905
Jord- och stenindustri	1 940	8 031	10 455	11 910	12 698	2 242	47 276
Företagare	—	213	818	849	1 000	181	3 061
Tjänstemän	333	696	1 424	1 546	1 424	213	5 636
Arbetare	1 607	7 122	8 213	9 515	10 274	1 848	38 579
Träindustri m. m.	8 031	18 971	21 729	20 909	20 485	4 728	94 853
Företagare	30	1 030	3 698	3 394	3 152	1 304	12 608
Tjänstemän	303	1 000	1 819	2 181	2 303	363	7 969
Arbetare	7 698	16 941	16 212	15 334	15 030	3 061	74 276
Pappersindustri	2 970	8 453	11 151	12 514	14 149	1 576	50 813
Därav: tjänstemän	334	1 242	1 878	1 727	1 847	243	7 271
arbetare	2 636	7 211	9 212	10 726	12 242	1 303	43 330

TAB. 7 (forts.). FÖRVÄRVSARBETANDE BEFOLKNING EFTER NÄRINGSGRÄN (HUVUDGRUPPER OCH UNDERGRUPPER) SAMT EFTER YRKESSTÄLLNING, ÅLDER OCH KÖN
DEN 31 DECEMBER 1950

Näringsgren och yrkesställning	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—65 år	65— ∞ år	Summa
Grafisk industri	3 515	7 545	5 816	5 544	5 211	1 090	28 721
Företagare	—	364	546	636	787	121	2 454
Tjänstemän	212	848	1 151	1 121	879	152	4 363
Arbetare	3 303	6 333	4 119	3 787	3 545	817	21 904
Livsmedelsindustri	6 333	13 787	14 544	12 938	11 423	2 394	61 419
Företagare	—	637	2 151	2 211	2 365	758	8 122
Tjänstemän	454	1 333	2 606	3 061	1 818	484	9 756
Arbetare	5 879	11 817	9 787	7 666	7 240	1 152	43 541
Dryckesvaru- och tobaksindustri	303	1 636	1 636	2 697	2 334	393	8 999
Därav: arbetare	273	1 424	1 272	2 122	1 606	333	7 030
Textil- och sömnadsindustri	4 394	13 302	16 210	14 634	12 120	3 333	63 993
Företagare	31	181	1 363	1 999	2 091	1 152	6 817
Tjänstemän	303	2 151	3 606	3 666	2 667	484	12 877
Arbetare	4 060	10 970	11 241	8 969	7 362	1 697	44 299
Läder-, hår- och gummivaruindustri ..	2 939	8 484	9 000	9 029	9 575	3 363	42 390
Företagare	—	424	1 698	2 939	3 788	1 999	10 848
Tjänstemän	121	1 000	1 030	1 152	1 030	212	4 545
Arbetare	2 818	7 060	6 272	4 938	4 757	1 152	26 997
Kemisk-teknisk industri	1 182	4 727	7 059	6 060	5 060	939	25 027
Därav: tjänstemän	122	1 696	2 273	1 393	1 333	212	7 029
arbetare	1 060	2 970	4 666	4 575	3 484	637	17 392
Byggnadsverksamhet	8 697	37 304	59 819	65 151	53 151	10 091	234 213
Företagare	61	1 485	5 394	8 060	8 909	2 485	26 394
Tjänstemän	272	3 939	4 393	3 757	2 818	667	15 846
Arbetare	8 364	31 880	50 032	53 334	41 424	6 939	191 973
El-, gas- och vattenverk m. m.	970	5 394	7 848	6 212	6 544	727	27 695
Därav: tjänstemän	151	1 637	1 940	1 423	2 151	30	7 332
arbetare	819	3 757	5 908	4 728	4 333	697	20 242
Ej specificerad industri	1 151	4 545	2 182	1 273	1 029	152	10 332
Därav: tjänstemän	31	1 060	636	212	363	31	2 333
arbetare	1 120	3 455	1 455	999	636	61	7 726
IV. Samfärdsel	12 212	54 422	56 329	40 634	40 330	3 423	207 350
Företagare	—	1 970	6 790	8 152	4 788	969	22 669
Tjänstemän	1 515	7 787	12 088	8 453	14 756	1 030	45 629
Arbetare	10 697	44 665	37 451	24 029	20 786	1 424	139 052
Landtransport	4 454	36 027	37 453	26 272	27 392	1 789	133 387
Företagare	—	1 848	6 243	7 698	4 484	909	21 182
Tjänstemän	364	2 696	5 181	3 090	8 786	243	20 360
Arbetare	4 090	31 483	26 029	15 484	14 122	637	91 845
Sjötransport m. m.	3 818	9 273	6 696	5 667	5 637	634	31 725
Därav: tjänstemän	272	2 303	3 000	2 849	3 061	392	11 877
arbetare	3 546	6 879	3 302	2 394	2 393	212	18 726
Lufttransport	121	789	1 423	242	121	—	2 696

TAB. 7 (forts.). FÖRVÄRVSARBETANDE BEFOLKNING EFTER NÄRINGSGRÄN (HUVUDGRUPPER OCH UNDERGRUPPER) SAMT EFTER YRKESSTÄLLNING, ÅLDER OCH KÖN
DEN 31 DECEMBER 1950

Näringsgren och yrkesställning	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—65 år	65— ∞ år	Summa
Post och telegraf m. m.	3 212	6 455	7 878	5 575	4 242	394	27 756
Tjänstemän	485	1 485	2 302	1 636	2 242	273	8 423
Arbetare	2 727	4 970	5 576	3 939	2 000	121	19 333
Andra samfärdseln tillh. tjänster ...	607	1 878	2 879	2 878	2 938	606	11 786
Därav: tjänstemän	364	818	817	787	637	122	3 545
Arbetare	243	1 029	1 909	2 061	2 180	454	7 876
V. Handel	23 575	54 234	63 325	58 507	50 052	12 909	262 602
Företagare	91	4 607	17 120	20 574	20 270	7 091	69 753
Tjänstemän	11 665	33 358	32 268	25 633	19 450	3 606	125 980
Arbetare	11 819	16 269	13 937	12 300	10 332	2 212	66 869
Partihandel	5 363	18 603	23 723	21 845	18 149	4 181	91 864
Företagare	31	667	3 332	3 606	4 060	1 939	13 635
Tjänstemän	1 878	10 604	13 422	11 968	8 453	1 605	47 930
Arbetare	3 454	7 332	6 969	6 271	5 636	637	30 299
Detaljhandel	16 060	25 088	26 664	24 755	18 484	5 122	116 173
Företagare	60	3 273	11 242	14 483	11 908	3 698	44 664
Tjänstemän	8 818	17 210	11 847	7 575	5 000	1 030	51 480
Arbetare	7 182	4 605	3 575	2 697	1 576	394	20 029
Bank- och försäkringsverksamhet ...	759	2 332	3 060	3 303	4 423	636	14 513
Därav: tjänstemän	637	2 332	3 030	3 243	3 998	546	13 786
Förmedling-, uppdrags- och reklam- verksamhet	242	3 151	3 575	2 515	2 817	515	12 815
Därav: företagare	—	395	1 060	1 151	1 575	333	4 514
Tjänstemän	211	2 576	2 333	1 181	879	121	7 301
Fastighetsförvaltning m. m.	242	1 212	1 940	2 665	3 696	1 909	11 664
Därav: företagare	—	151	638	666	1 576	908	3 939
Arbetare	212	940	1 000	1 575	1 787	788	6 302
Hotell- och restaurangrörelse	909	3 848	4 363	3 424	2 483	546	15 573
Företagare	—	121	818	637	908	182	2 666
Tjänstemän	91	515	1 334	1 242	787	91	4 060
Arbetare	818	3 212	2 211	1 545	788	273	8 847
VI. Offentliga tjänster m. m.	6 059	33 238	45 173	38 600	33 028	4 243	160 341
Företagare	30	1 364	3 544	4 000	3 515	909	13 362
Tjänstemän	2 999	26 239	34 357	28 905	25 179	2 455	120 134
Arbetare	3 030	5 635	7 272	5 695	4 334	879	26 845
Förvaltning, ej annorstädes redovisad	849	8 029	11 483	9 270	7 847	606	38 084
Tjänstemän	576	6 696	10 452	8 695	7 302	546	34 267
Arbetare	273	1 333	1 031	575	545	60	3 817
Försvarsväsen	3 605	11 482	10 271	5 060	3 153	91	33 662
Tjänstemän	1 757	9 604	7 878	3 485	2 454	60	25 238
Arbetare	1 848	1 878	2 393	1 575	699	31	8 424
Socialvård	30	606	848	818	940	182	3 424

TAB. 7 (forts.). FÖRVARVSARBETANDE BEFOLKNING EFTER NÄRINGSGRÄN (HUVUDGRUPPER OCH UNDERGRUPPER) SAMT EFTER YRKESSTÄLLNING, ÅLDER OCH KÖN
DEN 31 DECEMBER 1950

Näringsgren och yrkesställning	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—65 år	65— ∞ år	Summa
Hälso- och sjukvård samt personlig hygien	788	4 698	7 846	8 272	5 966	727	28 297
Företagare	—	788	1 969	2 787	2 211	394	8 149
Tjänstemän	273	2 424	3 999	3 787	2 696	182	13 361
Arbetare	515	1 486	1 878	1 698	1 059	151	6 787
Religionsvård	91	484	2 545	3 000	3 092	1 122	10 334
Tjänstemän	60	364	2 121	2 364	1 970	697	7 576
Arbetare	31	120	424	636	1 122	425	2 758
Undervisning och vetenskaplig verk- samhet	151	4 787	6 848	7 484	8 121	637	28 028
Därav: tjänstemän	91	4 666	6 090	6 969	7 728	515	26 059
Litterär och konstnärlig verksamhet samt rekreations- och nöjesföretag .	545	2 819	4 302	3 696	2 909	787	15 058
Därav: företagare	30	515	1 394	1 000	1 153	454	4 546
tjänstemän	212	1 940	2 454	2 120	1 453	273	8 452
Organisationer för intressegemenskap, ej annorstädes redovisade	—	333	1 030	1 000	1 000	91	3 454
Därav: tjänstemän	—	333	939	939	910	60	3 181
VIII. <i>Ospecificerad verksamhet</i>	1 698	6 789	3 638	3 029	3 515	877	19 546
Därav: tjänstemän	334	2 515	909	667	545	120	5 090
arbetare	1 364	4 243	2 668	2 332	2 970	726	14 303
K v i n n o r							
I—VIII. <i>Samtliga näringsgrenar</i>	115 026	231 277	145 501	150 046	151 813	30 186	823 849
Företagare	546	5 302	10 636	19 091	33 669	17 675	86 919
Tjänstemän	60 903	139 100	69 626	57 174	47 026	2 878	376 707
Arbetare	53 577	86 875	65 239	73 781	71 118	9 633	360 223
I. <i>Jordbruk med binärningar</i>	4 062	5 244	4 489	9 913	19 401	11 431	54 540
Därav: företagare	91	363	1 696	5 065	14 098	10 764	32 077
arbetare	3 789	4 366	2 550	4 667	5 061	667	21 100
Jordbruk och boskapsskötsel	3 850	4 790	4 307	9 671	19 098	11 431	53 147
Därav: företagare	91	363	1 666	5 035	14 037	10 764	31 956
arbetare	3 728	4 306	2 550	4 576	4 970	667	20 797
III. <i>Industri och hantverk</i>	30 514	62 688	43 418	42 025	33 480	4 485	216 610
Företagare	334	2 334	3 424	4 697	6 938	2 425	20 152
Tjänstemän	9 756	20 117	8 575	5 879	3 818	273	48 418
Arbetare	20 424	40 237	31 419	31 449	22 724	1 787	148 040
Metallindustri	5 998	12 331	7 695	6 121	3 848	182	36 175
Därav: tjänstemän	4 150	7 514	3 363	1 606	878	61	17 572
arbetare	1 818	4 817	4 332	4 424	2 910	121	18 422
Jord- och stenindustri	788	1 000	394	818	454	—	3 454
Träindustri m. m.	546	1 212	485	605	455	30	3 333

TAB. 7 (forts.). FÖRVÄRVSARBETANDE BEFOLKNING EFTER NÄRINGSÖREN (HUVUDGRUPPER OCH UNDERGRUPPER) SAMT EFTER YRKESSTÄLLNING, ÅLDER OCH KÖN
DEN 31 DECEMBER 1950

Näringsgren och yrkesställning	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—65 år	65— ∞ år	Summa
Pappersindustri	1 485	2 363	1 303	1 364	818	—	7 333
Tjänstemän	606	939	364	61	91	—	2 061
Arbetare	879	1 424	939	1 303	727	—	5 272
Grafisk industri	1 970	3 424	1 545	1 757	1 545	121	10 362
Därav: arbetare	1 606	2 455	1 151	1 272	999	91	7 574
Livsmedelsindustri	2 453	5 212	4 030	4 575	3 909	303	20 482
Därav: tjänstemän	938	1 940	637	1 030	727	61	5 333
Arbetare	1 515	3 181	3 061	3 090	2 424	91	13 362
Dryckesvaru- och tobaksindustri	333	575	212	849	485	30	2 484
Textil- och sömnadsindustri	12 666	26 906	21 937	20 360	18 513	3 486	103 868
Företagare	304	2 182	2 940	3 938	5 665	2 183	17 212
Tjänstemän	1 122	2 967	1 787	1 183	910	30	7 999
Arbetare	11 240	21 757	17 210	15 239	11 938	1 273	78 657
Läder-, hår- och gummivaruindustri ..	2 031	4 121	3 121	3 000	2 029	212	14 514
Därav: arbetare	1 698	3 424	2 788	2 727	1 878	151	12 666
Kemisk-teknisk industri	940	2 666	1 727	1 636	697	30	7 696
Därav: tjänstemän	455	1 515	727	454	182	—	3 333
Arbetare	485	1 151	969	1 182	485	30	4 302
Byggnadsverksamhet	667	1 393	576	365	454	60	3 515
El-, gas- och vattenverk m. m.	303	697	333	454	152	31	1 970
Ej specificerad industri	334	788	60	121	121	—	1 424
IV. Samfärdsel	6 030	17 786	6 303	5 816	6 484	638	43 057
Därav: tjänstemän	5 424	17 180	5 242	4 303	5 030	484	37 663
Arbetare	576	576	999	1 333	1 393	93	4 970
Landtransport	606	1 454	1 212	1 242	1 303	122	5 939
Därav: arbetare	152	333	636	849	726	31	2 727
Post och telegraf m. m.	5 243	14 968	4 667	4 091	4 666	454	34 089
Därav: tjänstemän	4 819	14 907	4 515	3 758	4 273	423	32 695
V. Handel	40 723	62 110	38 810	39 145	35 780	5 634	222 202
Företagare	30	970	3 211	7 422	10 997	3 940	26 570
Tjänstemän	33 300	49 263	25 389	20 876	14 907	938	144 673
Arbetare	7 393	11 877	10 210	10 847	9 876	756	50 959
Partihandel	4 544	8 877	4 302	3 878	3 030	363	24 994
Därav: tjänstemän	4 029	8 513	3 544	2 939	2 000	152	21 177
Arbetare	485	303	697	788	818	60	3 151
Detailhandel	27 999	33 572	20 117	21 118	16 784	2 939	122 529
Företagare	—	546	2 151	5 303	6 574	2 303	16 877
Tjänstemän	26 151	31 542	16 421	14 210	8 664	575	97 563
Arbetare	1 848	1 484	1 545	1 605	1 546	61	8 089
Bank- och försäkringsverksamhet....	2 211	5 271	3 151	1 939	2 302	91	14 965
Därav: tjänstemän	2 090	5 211	3 090	1 635	1 818	30	13 874

TAB. 7 (forts.). FÖRÄRVÄRSARBETANDE BEFOLKNING EFTER NÄRINGSGRÄN (HUVUDGRUPPER OCH UNDERGRUPPER) SAMT EFTER YRKESSTÄLLNING, ÅLDER OCH KÖN
DEN 31 DECEMBER 1950

Näringsgren och yrkesställning	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—65 år	65— år	Summa
Förmedlings-, uppdrags- och reklam- verksamhet	576	2 059	758	484	1 000	212	5 089
Därav: tjänstemän	546	1 999	637	363	606	61	4 212
Fastighetsförvaltning m. m.	30	454	666	455	1 545	545	3 695
Hotell- och restaurangrörelse	5 363	11 877	9 816	11 271	11 119	1 484	50 930
Företagare	—	273	909	1 783	3 305	940	7 210
Tjänstemän	454	1 756	1 515	1 729	1 574	61	7 089
Arbetare	4 909	9 848	7 392	7 759	6 240	483	36 631
VI. Offentliga tjänster m. m.	15 939	57 751	38 175	36 509	31 574	2 001	181 949
Företagare	61	1 575	2 212	1 727	1 575	485	7 635
Tjänstemän	11 090	48 206	28 753	24 572	21 484	910	135 015
Arbetare	4 788	7 970	7 210	10 210	8 515	606	39 299
Förvaltning, ej annorstädes redovisad	2 000	8 240	3 878	3 090	2 757	91	20 056
Därav: tjänstemän	1 939	8 180	3 666	2 575	1 848	30	18 238
Försvarsväsen	486	2 515	1 393	848	636	—	5 878
Därav: tjänstemän	395	1 940	939	393	333	—	4 000
Socialvård	1 910	5 909	4 424	3 909	2 242	152	18 546
Därav: tjänstemän	879	4 303	3 303	2 575	1 787	152	12 999
arbetare	1 031	1 606	1 091	1 334	455	—	5 517
Hälso- och sjukvård samt personlig hygien	10 089	28 117	16 967	12 937	7 999	637	76 746
Företagare	61	1 423	1 819	1 272	818	212	5 605
Tjänstemän	6 817	21 996	12 270	8 000	4 787	364	54 234
Arbetare	3 211	4 698	2 878	3 665	2 394	61	16 907
Religionsvård	151	636	606	727	1 031	182	3 333
Undervisning och vetenskaplig verk- samhet	697	9 243	7 878	12 786	14 485	364	45 453
Därav: tjänstemän	394	8 424	6 211	9 636	11 212	182	36 059
arbetare	303	819	1 636	2 969	3 000	121	8 848
Litterär och konstnärlig verksamhet samt rekreations- och nöjesföretag .	515	2 091	1 908	1 727	1 788	394	8 423
Därav: tjänstemän	424	1 757	940	545	394	61	4 121
arbetare	91	182	636	909	909	121	2 848
Organisationer för intressegemenskap, ej annorstädes redovisade	91	1 000	1 121	485	636	181	3 514
Därav: tjänstemän	91	970	879	363	516	90	2 909
VII. Husligt arbete	16 031	21 456	12 669	15 394	24 033	5 696	95 279
Tjänstemän	182	788	667	848	1 303	182	3 970
Arbetare	15 849	20 668	12 002	14 546	22 730	5 514	91 309
VIII. Ospecificerad verksamhet	1 727	4 030	1 577	1 153	1 030	301	9 818
Därav: tjänstemän	969	2 880	727	515	242	91	5 424
arbetare	758	1 120	819	638	788	210	4 333

Tab. 9. Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk och boskapsskötsel (i husligt arbete inom jordbruket inräknade) efter yrkesställning och näringsgren (detaljgrupper) den 31 december 1950

Economically active agricultural population (including domestic service) by occupational status and industry (specified groups)

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Näringsgren (detaljgrupper)	Företagare		Tjänstemän	Arbetare	I husligt arbete	Summa	Därav medhj. fam.-medl.
	Samtliga	Därav ägare ¹					
<i>Män</i>							
Jordbruk med över 100 ha åker	2 061	1 485	4 305	17 039	30	23 435	212
» » 50—100 » »	5 639	3 426	1 274	12 369	—	19 282	2 092
» » 30—50 » »	12 188	7 671	455	14 431	—	27 074	4 760
» » 20—30 » »	18 343	12 825	151	12 976	30	31 500	6 579
» » 15—20 » »	20 527	15 857	60	11 551	—	32 138	7 610
» » 10—15 » »	37 564	30 409	91	16 948	—	54 603	12 795
» » 5—10 » »	87 226	76 371	30	31 894	—	119 150	26 861
» » 2—5 » »	76 764	68 669	30	17 191	—	93 985	14 764
» » högst 2 » »	27 012	24 800	—	3 275	—	30 287	2 729
Trädgårdsskötsel	8 152	—	2 425	11 243	—	21 820	939
Renskötsel, påsldjursuppfödning m. m.	2 184	—	424	1 152	—	3 760	303
Jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad ...	7 518	—	2 910	24 132	30	34 590	1 789
Summa jordbruk o. boskapsskötsel	305 178	241 513	12 155	174 201	90	491 624	81 433
<i>Kvinnor</i>							
Jordbruk med över 100 ha åker	274	243	91	879	1 940	3 184	—
» » 50—100 » »	667	637	—	484	1 092	2 243	91
» » 30—50 » »	940	758	—	849	1 516	3 305	545
» » 20—30 » »	1 364	1 273	—	1 274	1 061	3 699	1 092
» » 15—20 » »	1 425	1 334	—	1 697	880	4 002	1 576
» » 10—15 » »	3 062	3 062	30	2 516	1 758	7 366	2 456
» » 5—10 » »	7 912	7 730	—	5 670	4 184	17 766	5 032
» » 2—5 » »	9 065	8 853	—	3 668	3 032	15 765	3 154
» » högst 2 » »	6 245	6 063	—	729	1 515	8 489	455
Trädgårdsskötsel	91	—	121	1 939	563	2 714	425
Renskötsel, påsldjursuppfödning m. m.	243	—	92	151	103	589	61
Jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad ...	668	—	60	941	4 121	5 790	151
Summa jordbruk o. boskapsskötsel	31 956	29 953	394	20 797	21 765	74 912	15 038
<i>Båda könen</i>							
Jordbruk med över 100 ha åker	2 335	1 728	4 396	17 918	1 970	26 619	212
» » 50—100 » »	6 306	4 063	1 274	12 853	1 092	21 525	2 183
» » 30—50 » »	13 128	8 429	455	15 280	1 516	30 379	5 305
» » 20—30 » »	19 707	14 098	151	14 250	1 091	35 199	7 671
» » 15—20 » »	21 952	17 191	60	13 248	880	36 140	9 186
» » 10—15 » »	40 626	33 471	121	19 464	1 758	61 969	15 251
» » 5—10 » »	95 138	84 101	30	37 564	4 184	136 916	31 893
» » 2—5 » »	85 829	77 522	30	20 859	3 032	109 750	17 918
» » högst 2 » »	33 257	30 863	—	4 004	1 515	38 776	3 184
Trädgårdsskötsel	8 243	—	2 546	13 182	563	24 534	1 364
Renskötsel, påsldjursuppfödning m. m.	2 427	—	516	1 303	103	4 349	364
Jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad ...	8 186	—	2 970	25 073	4 151	40 380	1 940
Summa jordbruk o. boskapsskötsel	337 134	271 466	12 549	194 998	21 855	566 536	96 471

¹ Avser endast företagare i egentliga jordbruk.

Tab. 10. Förvärvsarbetande gifta kvinnor efter näringsgren (huvudgrupper) och yrkesställning i kombination med vigselår och levnadsår den 31 dec. 1950

Economically active married women by industry (major groups); occupational status, year of marriage and age

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Ålder den 31 december 1950	Jordbruk med binärningar	Industri och hantverk samt gruvbrytning	Samfärdsel	Handel	Offentliga tjänster m. m.	Samtliga näringsgrenar ¹	Därav		
							företagare	tjänstemän	arbetare
Ålder under 35 år									
Vigda 1950	304	6 908	1 576	6 271	5 060	21 026	514	13 815	6 697
» 1949	243	4 848	1 574	3 788	3 850	14 514	487	9 968	4 059
» 1948	60	4 396	1 455	4 119	3 240	13 422	575	8 756	4 091
» 1947	121	3 514	971	2 512	2 213	9 696	363	6 122	3 211
» 1946	61	3 363	696	2 456	1 876	8 725	242	4 968	3 515
» 1941/45	183	8 634	1 636	7 422	4 666	23 118	1 334	12 512	9 272
» 1940 eller tidigare ..	332	3 362	364	2 455	848	7 635	515	2 332	4 788
Summa	1 304	35 025	8 272	29 023	21 753	98 136	4 030	58 473	35 633
Ålder 35—50 år									
Vigda 1950	30	696	61	728	545	2 091	365	909	817
» 1949	60	880	91	546	544	2 152	272	910	970
» 1948	31	998	91	757	697	2 665	121	1 060	1 484
» 1947	122	1 150	151	577	514	2 545	364	1 150	1 031
» 1946	61	939	182	696	971	2 849	242	1 486	1 121
» 1941/45	636	4 909	728	4 485	4 393	15 574	1 939	6 756	6 879
» 1940 eller tidigare ..	4 002	25 421	3 484	19 086	16 089	69 293	6 756	25 541	36 996
Summa	4 942	34 993	4 788	26 875	23 753	97 169	10 059	37 812	49 298
Ålder 50 år och däröver									
Vigda 1946 eller senare...	91	576	60	693	548	1 968	394	817	757
» 1941/45	120	759	60	1 000	394	2 363	546	667	1 150
» 1940 eller tidigare ..	4 912	9 482	2 455	10 030	8 574	36 574	5 577	13 394	17 603
Summa	5 123	10 817	2 575	11 723	9 516	40 905	6 517	14 878	19 510
Samtliga åldersgrupper									
Tätbebyggelse									
Vigda 1950	61	6 998	1 576	6 664	5 151	21 328	728	13 814	6 786
» 1949	121	5 393	1 635	4 273	3 939	15 603	636	10 332	4 635
» 1948	60	5 151	1 364	4 544	3 786	15 117	605	9 240	5 272
» 1947	61	4 513	1 000	3 028	2 636	11 482	727	6 847	3 908
» 1946	30	4 272	848	3 211	2 697	11 240	424	6 301	4 515
» 1941/45	152	13 483	2 060	12 240	8 391	37 022	3 090	18 511	15 421
» 1940 eller tidigare ..	1 666	35 871	4 908	30 205	21 995	96 645	10 150	36 507	49 988
Summa	2 151	75 681	13 391	64 165	48 595	208 437	16 360	101 552	90 525
Glesbebyggelse									
Vigda 1950	304	758	61	455	576	2 214	273	1 122	819
» 1949	182	365	30	211	516	1 304	213	637	454
» 1948	31	363	182	393	273	1 273	91	697	485
» 1947	212	212	122	242	182	1 122	121	546	455
» 1946	122	243	90	122	302	970	121	425	424
» 1941/45	787	819	364	667	1 062	4 033	729	1 424	1 880
» 1940 eller tidigare ..	7 580	2 394	1 395	1 366	3 516	16 857	2 698	4 760	9 399
Summa	9 218	5 154	2 244	3 456	6 427	27 773	4 246	9 611	13 916
Hela riket									
Vigda 1950	365	7 756	1 637	7 119	5 727	23 542	1 001	14 936	7 605
» 1949	303	5 758	1 665	4 484	4 455	16 907	849	10 969	5 089
» 1948	91	5 514	1 546	4 937	4 059	16 390	696	9 937	5 757
» 1947	273	4 725	1 122	3 270	2 818	12 604	848	7 393	4 363
» 1946	152	4 515	938	3 333	2 999	12 210	545	6 726	4 939
» 1941/45	939	14 302	2 424	12 907	9 453	41 055	3 819	19 935	17 301
» 1940 eller tidigare ..	9 246	38 265	6 303	31 571	25 511	113 502	12 848	41 267	59 387
Summa	11 369	80 835	15 635	67 621	55 022	236 210	20 606	111 163	104 441

¹ Häre ingå även huvudgrupperna husligt arbete och ospecificerad verksamhet.

Tab. 11. Förförärsarbetande gifta kvinnor (samböende) efter dels eget, dels makens yrke den 31 december 1950

Economically active married women by occupation of wife and husband

Mindre tal böra användas med försiktighet (se texten).

Mannens yrke	Hustruns yrke								
	Jordbruk med binärningar	Industri och hantverk samt gruvbrytning	Samfärd-sel	Hand-del	Offentliga tjänster m. m.	Samtliga näringsgrenar ¹	Därav		
							företagare	tjänstemän	arbetare
<i>Hela riket</i>									
Jordbruk med binärningar	8 549	1 304	607	1 030	2 396	14 007	2 335	3 244	8 428
Byggnadsverksamhet	243	6 848	1 393	5 424	3 665	17 846	1 576	6 028	10 242
Industri o. hantverk i övrigt samt gruvbrytning	728	46 839	5 089	22 602	15 180	91 227	5 547	36 207	49 473
Samfärd-sel	212	5 606	3 182	6 119	3 938	19 390	1 607	10 361	7 422
Handel	242	6 726	2 151	16 695	7 028	32 963	3 848	20 904	8 211
Allmän förvaltningstjänst	61	2 452	1 244	3 271	10 967	18 238	847	14 058	3 333
Fria yrken	—	969	455	1 364	3 000	5 849	727	3 971	1 151
Samtliga näringsgrenar ¹	10 035	70 865	14 151	56 776	46 478	200 368	16 607	95 167	88 594
Därav: företagare	7 064	4 878	1 970	8 545	5 484	28 003	4 576	12 514	10 913
tjänstemän	455	12 331	5 666	18 207	22 663	59 838	4 575	45 659	9 604
arbetare	2 516	53 656	6 515	30 024	18 331	112 527	7 456	36 994	68 077
Maken ej förförärsarbetande ..	454	2 244	514	3 150	2 515	9 027	1 818	4 088	3 121
Samtliga män med förförärsarbetande hustrur	10 489	73 109	14 665	59 926	48 993	209 395	18 425	99 255	91 715
<i>Tätbebyggelse</i>									
Jordbruk med binärningar	969	728	182	667	940	3 486	606	1 273	1 607
Byggnadsverksamhet	91	6 333	1 151	5 272	3 029	16 149	1 303	5 270	9 576
Industri o. hantverk i övrigt samt gruvbrytning	485	44 354	4 544	22 146	14 209	86 406	5 031	34 630	46 745
Samfärd-sel	121	5 241	2 636	5 756	3 575	17 601	1 303	9 604	6 694
Handel	182	6 484	1 969	15 482	6 816	31 054	3 697	19 449	7 908
Allmän förvaltningstjänst	61	2 452	1 152	3 211	9 937	17 025	847	13 118	3 060
Fria yrken	—	939	455	1 333	2 606	5 394	667	3 607	1 120
Samtliga näringsgrenar ¹	1 909	66 652	12 119	54 138	41 294	177 841	13 574	87 345	76 922
Därav: företagare	788	4 242	1 151	7 271	4 120	17 634	3 333	9 664	4 637
tjänstemän	364	11 998	5 363	17 692	20 783	56 655	4 363	43 021	9 271
arbetare	757	50 412	5 605	29 175	16 391	103 552	5 878	34 660	63 014
Maken ej förförärsarbetande ...	60	2 061	302	2 938	1 969	7 450	1 302	3 512	2 636
Samtliga män med förförärsarbetande hustrur	1 969	68 713	12 421	57 076	43 263	185 291	14 876	90 857	79 558

¹ Här i ingå även huvudgrupperna husligt arbete och ospecificerad verksamhet.

Tab. 12. Bestående äktenskap inom olika befolkningsgrupper efter makarnas ålder den 31 december 1950
 Marriages of different population groups by age of husband and wife

Mannens Åldersår (år)	Hustruns ålder (år) och födelseår												Summa	Mannens födelseår	
	Und. 25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60	60-65	65-70	70-75	75-80			80- ω
	-1926	1925- 1921	1920- 1916	1915- 1911	1910- 1906	1905- 1901	1900- 1896	1895- 1891	1890- 1886	1885- 1881	1880- 1876	1875- 1871			1870-
<i>Jordbruksbefolkning</i>															
Under 25	2 092	606	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 728	—1926
25-30	6 245	6 912	1 333	273	61	—	30	—	—	—	—	—	—	14 854	1925-1921
30-35	3 274	11 915	10 520	3 153	484	121	—	—	—	—	—	—	—	29 467	1920-1916
35-40	849	6 154	14 612	11 642	3 790	363	61	—	—	—	—	—	—	37 471	1915-1911
40-45	212	1 242	7 640	15 795	13 551	4 183	546	61	30	—	—	—	—	43 260	1910-1906
45-50	—	243	1 941	7 700	16 189	12 793	3 730	576	121	30	30	—	—	43 353	1905-1901
50-55	—	182	576	2 091	7 943	16 887	13 764	3 698	637	152	31	—	—	45 961	1900-1896
55-60	—	31	242	697	2 638	6 518	14 369	12 248	3 487	697	151	—	—	41 078	1895-1891
60-65	—	30	61	122	545	2 365	7 185	12 035	11 277	3 395	546	61	—	37 622	1890-1886
65-70	—	—	—	60	243	879	2 303	6 246	11 399	7 700	2 971	394	—	32 195	1885-1881
70-75	—	—	—	61	61	364	819	1 880	4 698	7 670	6 032	1 939	243	23 767	1880-1876
75-80	—	—	—	30	30	91	212	727	1 091	3 274	4 275	3 578	758	14 036	1875-1871
80- ω	—	—	—	—	—	31	91	91	364	970	1 485	2 486	2 182	7 700	1870-
Summa	12 672	27 315	36 955	41 594	45 535	44 595	43 110	37 562	33 104	23 888	15 521	8 458	3 183	373 492	
<i>Övrig befolkning</i>															
Under 25	22 271	5 302	667	61	30	30	—	—	—	—	—	—	—	28 361	—1926
25-30	38 755	60 599	11 725	1 363	182	61	30	30	—	—	—	—	—	112 745	1925-1921
30-35	12 696	65 326	66 203	16 180	2 393	303	—	—	—	—	—	—	—	163 101	1920-1916
35-40	2 575	20 604	67 842	64 417	17 543	2 879	455	—	—	—	—	—	—	176 315	1915-1911
40-45	394	5 303	23 605	64 449	63 872	14 968	2 272	151	60	30	—	—	—	175 104	1910-1906
45-50	151	1 000	6 363	20 453	55 147	47 541	12 332	1 727	273	91	—	—	—	145 078	1905-1901
50-55	61	303	1 363	5 302	19 332	48 420	40 118	10 787	1 636	243	60	—	—	127 625	1900-1896
55-60	—	31	485	1 181	4 696	15 089	36 270	31 906	8 635	1 151	91	—	—	99 535	1895-1891
60-65	—	60	182	516	2 000	4 666	11 666	26 907	24 058	6 878	1 424	333	—	78 690	1890-1886
65-70	—	30	30	30	516	1 303	3 302	8 666	20 634	17 847	5 424	757	121	58 660	1885-1881
70-75	—	—	—	60	181	545	1 484	2 273	5 515	11 908	9 726	3 030	395	35 117	1880-1876
75-80	—	—	—	—	60	61	273	878	1 333	3 697	6 545	4 243	939	18 029	1875-1871
80- ω	—	—	—	—	—	—	61	91	485	788	1 576	2 636	1 636	7 273	1870-
Summa	76 903	158 558	178 465	174 012	165 952	135 866	108 263	83 416	62 629	42 633	24 846	10 999	3 091	1 225 633	

Hela befolkningen

Under 25	24 363	5 908	697	61	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31 089	—1926
25—30	45 000	67 511	13 058	1 636	243	61	60	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	127 599	1925—1921
30—35	15 970	77 241	76 723	19 333	2 877	424	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	192 568	1920—1916
35—40	3 424	26 758	82 454	76 059	21 333	3 242	516	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	215 786	1915—1911
40—45	606	6 545	31 245	80 244	77 423	19 151	2 818	212	90	30	—	—	—	—	—	—	—	218 364	1910—1906
45—50	151	1 243	8 304	28 153	71 336	60 334	16 062	2 303	394	121	30	—	—	—	—	—	—	188 431	1905—1901
50—55	61	485	1 939	7 393	27 275	65 307	53 882	14 485	2 273	395	91	—	—	—	—	—	—	173 586	1900—1896
55—60	—	62	727	1 878	7 334	21 607	50 639	44 154	12 122	1 848	242	—	—	—	—	—	—	140 613	1895—1891
60—65	—	90	243	638	2 545	7 031	18 851	38 942	35 335	10 273	1 970	394	—	—	—	—	—	116 312	1890—1886
65—70	—	30	30	90	759	2 182	5 605	14 912	32 033	25 547	8 395	1 151	121	—	—	—	—	90 855	1885—1881
70—75	—	—	—	121	242	909	2 303	4 153	10 213	19 578	15 758	4 969	638	—	—	—	—	58 884	1880—1876
75—80	—	—	—	—	90	152	485	1 605	2 424	6 971	10 820	7 821	1 697	—	—	—	—	32 065	1875—1871
80— <i>ω</i>	—	—	—	—	—	31	152	182	849	1 758	3 061	5 122	3 818	—	—	—	—	14 973	1870—
Summa	89 575	185 873	215 420	215 606	211 487	180 461	151 373	120 978	95 733	66 521	40 367	19 457	6 274	1 599 125					

Därav inom tätorter

Under 25	19 269	4 877	606	61	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24 873	—1926
25—30	32 477	54 140	10 603	1 242	152	61	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98 735	1925—1921
30—35	10 603	57 715	60 593	14 421	2 150	333	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	145 815	1920—1916
35—40	2 181	16 753	58 684	56 836	15 906	2 575	303	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	153 238	1915—1911
40—45	273	4 453	20 147	55 927	55 654	13 118	2 151	121	60	30	—	—	—	—	—	—	—	151 934	1910—1906
45—50	91	818	4 786	17 147	48 232	41 627	10 816	1 485	212	61	—	—	—	—	—	—	—	125 275	1905—1901
50—55	61	212	1 242	4 574	16 663	41 930	34 750	9 695	1 575	182	91	—	—	—	—	—	—	110 975	1900—1896
55—60	—	31	424	1 060	4 302	13 633	31 902	29 206	7 877	1 181	151	—	—	—	—	—	—	89 767	1895—1891
60—65	—	60	121	425	1 848	3 969	10 695	23 964	22 328	6 089	1 424	212	—	—	—	—	—	71 135	1890—1886
65—70	—	30	30	30	455	1 212	3 059	8 362	19 784	16 542	5 090	636	121	—	—	—	—	55 351	1885—1881
70—75	—	—	—	30	181	606	1 545	2 060	5 605	11 664	9 695	2 999	334	—	—	—	—	34 719	1880—1876
75—80	—	—	—	—	60	91	243	787	1 272	3 999	6 332	3 879	818	—	—	—	—	17 481	1875—1871
80— <i>ω</i>	—	—	—	—	—	—	30	91	515	910	1 575	2 575	1 575	—	—	—	—	7 271	1870—
Summa	64 955	139 089	157 236	151 753	145 633	119 185	95 524	75 801	59 228	40 658	24 358	10 301	2 848	1 086 569					

Tab. 13. Bestående äktenskap inom olika befolkningsgrupper efter vigselår och hustruns ålder den 31 december 1950

Marriages of different population groups-by year of marriage and age of wife

Vigselår	Hustruns ålder (år) och födelseår								Summa
	Und. 20	20—25	25—30	30—35	35—40	40—45	45—50	50— ω	
	—1931	1930— 1926	1925— 1921	1920— 1916	1915— 1911	1910— 1906	1905— 1901	1900—	
<i>Jordbruksbefolkning</i>									
1950—1946	697	11 156	13 035	6 397	3 819	2 305	1 637	1 243	40 289
1945—1941	—	819	13 461	17 946	9 337	5 002	2 851	2 060	51 476
1940—1936	—	—	819	12 036	17 160	10 550	5 091	4 062	49 718
1935—1931	—	—	—	545	10 793	16 977	9 246	6 793	44 354
1930—	—	—	—	—	485	10 671	25 740	150 638	187 534
Summa ¹	697	11 975	27 315	36 955	41 594	45 535	44 595	164 826	373 492
<i>Övrig befolkning</i>									
1950—1946	4 788	66 903	85 475	37 056	16 300	11 058	5 788	5 879	233 247
1945—1941	—	5 212	69 689	87 292	40 965	18 998	9 424	7 395	238 975
1940—1936	—	—	3 273	52 268	77 567	42 057	16 695	11 998	203 858
1935—1931	—	—	—	1 728	36 846	60 084	29 724	16 635	145 017
1930—	—	—	—	—	2 273	33 573	74 144	293 819	403 809
Summa ¹	4 788	72 115	158 558	178 465	174 012	165 952	135 866	335 877	1 225 633
<i>Hela befolkningen</i>									
1950	3 424	18 909	12 605	4 909	2 363	1 848	759	1 091	45 908
1949	1 667	19 969	15 878	6 272	3 363	2 061	1 393	1 425	52 028
1948	364	19 030	20 182	8 424	3 454	2 879	1 514	1 121	56 968
1947	30	12 363	24 271	11 242	5 000	2 970	1 758	1 757	59 391
1946	—	7 788	25 574	12 606	5 939	3 605	2 001	1 728	59 241
1945	—	4 182	26 180	16 394	8 181	4 303	1 576	1 728	62 544
1944	—	1 605	21 606	20 393	8 000	4 303	2 030	2 153	60 090
1943	—	152	17 849	21 514	9 364	3 970	2 364	1 696	56 909
1942	—	92	11 333	24 362	11 545	5 515	3 365	2 121	58 333
1941	—	—	6 182	22 575	13 212	5 909	2 940	1 757	52 575
1940	—	—	2 879	20 454	16 970	6 910	3 424	2 969	53 606
1939	—	—	1 152	18 364	20 454	8 909	3 546	3 241	55 666
1938	—	—	61	12 818	18 183	10 546	4 423	2 970	49 001
1937	—	—	—	7 728	20 848	12 727	4 697	3 273	49 273
1936	—	—	—	4 940	18 272	13 515	5 696	3 607	46 030
1935	—	—	—	1 727	16 153	16 636	6 484	4 153	45 153
1934	—	—	—	546	13 484	15 484	6 214	4 001	39 729
1933	—	—	—	—	8 728	15 638	7 757	4 394	36 517
1932	—	—	—	—	5 637	15 121	8 970	4 606	34 334
1931	—	—	—	—	3 637	14 182	9 545	6 274	33 638
1930—	—	—	—	—	2 758	44 244	99 884	444 457	591 343
Summa ¹	5 485	84 090	185 873	215 420	215 606	211 487	180 461	500 703	1 599 125
<i>Därav inom tätorter</i>									
1950—1946	3 908	56 714	76 740	33 114	15 086	9 907	5 091	5 211	205 771
1945—1941	—	4 333	59 501	77 617	36 082	17 482	8 211	6 635	209 861
1940—1936	—	—	2 727	44 990	68 046	37 446	15 147	10 724	179 080
1935—1931	—	—	—	1 424	30 781	52 260	26 205	14 241	124 911
1930—	—	—	—	—	1 697	28 417	64 440	271 786	366 340
Summa ¹	3 908	61 047	139 089	157 236	151 753	145 633	119 185	308 718	1 086 569

¹ Äktenskap med okänt vigselår inräknade.

Tab. 14. Familjer efter familjeföreståndarens kön och civilstånd, vigselår (för gifta samboende) och antal hemmavarande barn under 16 år den 31 december 1950

Families by sex, marital status and age of marriage (of married men cohabiting with their wives) of head of family and number of children under 16 years at home

Familjeföreståndarens civilstånd samt vigselår	Familjer med nedanstående antal hemmavarande barn under 16 år						Summa
	0 ¹	1	2	3	4	Minst 5	
<i>Hela riket</i>							
<i>Gifta samboende män efter vigselår</i>							
1950—1946	102 357	120 603	41 334	7 424	1 454	364	273 536
1945—1941	52 664	95 358	99 606	31 548	8 911	2 364	290 451
1940—1936	42 150	67 876	80 271	38 972	15 063	9 244	253 576
1935—1931	53 545	57 092	42 457	20 033	9 031	7 213	189 371
1930—1926	84 819	44 638	17 396	5 728	2 637	2 183	157 401
1925—1921	97 881	23 276	6 213	2 698	788	455	131 311
1920—1916	96 580	11 760	2 243	546	273	30	111 432
1915—1911	71 126	4 304	485	61	31	—	76 007
1910—1906	56 974	1 636	334	—	—	—	58 944
1905—1901	33 003	516	30	30	—	—	33 579
1900—	22 518	151	—	—	—	—	22 669
Summa gifta samboende män ²	713 829	427 513	290 581	107 161	38 188	21 853	1 599 125
Änklingar	4 637	1 425	333	212	30	6 637
Övriga män ³	3 122	698	182	90	—	4 092
<i>Gifta ej samboende kvinnor</i>							
Gifta kvinnor	11 030	3 758	878	333	242	16 241
Ogifta kvinnor	22 365	2 607	546	91	121	25 730
Änkor	12 455	5 212	1 848	789	242	20 546
Fränskilda kvinnor	10 544	3 999	1 243	454	152	16 392
Summa hela riket	713 829	491 666	308 280	112 191	40 157	22 640	1 688 763
<i>Därav inom tätorter</i>							
<i>Gifta samboende män efter vigselår</i>							
1950—1946	81 315	90 101	28 842	4 544	757	212	205 771
1945—1941	41 021	73 710	70 075	19 329	4 545	1 181	209 861
1940—1936	32 599	51 412	57 744	24 782	8 271	4 272	179 080
1935—1931	38 991	39 476	27 721	11 301	4 635	2 787	124 911
1930—1926	58 592	28 599	10 089	2 666	1 030	758	101 734
1925—1921	66 136	12 664	2 454	818	242	152	82 466
1920—1916	62 531	5 696	848	121	152	—	69 348
1915—1911	43 990	1 727	182	30	—	—	45 929
1910—1906	34 204	848	182	—	—	—	35 234
1905—1901	19 814	182	30	—	—	—	20 026
1900—	11 573	30	—	—	—	—	11 603
Summa gifta samboende män ²	490 948	304 627	198 318	63 682	19 632	9 362	1 086 569
Änklingar	2 363	545	182	91	—	3 181
Övriga män ³	2 212	456	121	90	—	2 879
<i>Gifta ej samboende kvinnor</i>							
Gifta kvinnor	8 362	2 909	757	242	121	12 391
Ogifta kvinnor	13 936	1 242	243	—	—	15 421
Änkor	8 453	3 666	1 151	303	121	13 694
Fränskilda kvinnor	9 452	3 302	788	333	152	14 027
Summa inom tätorter	490 948	349 405	210 438	66 924	20 691	9 756	1 148 162

¹ I denna kolumn kunna uppgifter endast förekomma för bestående äktenskap. Jämför definitionen på »övriga familjer» på sid. 51. — ² Äk-

tenskap med okänt vigselår inräknade. — ³ Gifta ej samboende, ogifta och fränskilda män.

Tab. 15. I familjer ingående barn under 16 år efter ålder och familjeföreståndarens civilstånd den 31 december 1950

Children under 16 years at home by age and marital status of head of family

Barnets ålder (år)	Barn inom bestående äktenskap	Barn inom övriga familjer, där familjeföreståndaren var					Summa	Barnets födelseår
		man	gift ej samboende kvinna	ogift kvinna	änka	från-skild kvinna		
<i>Hela riket</i>								
0—1	101 153	153	2 727	6 757	273	666	10 576	1950
1—2	109 033	120	1 818	4 636	637	606	7 817	1949
2—3	116 882	363	1 788	3 819	666	1 121	7 757	1948
3—4	117 456	637	1 848	3 092	788	1 152	7 517	1947
4—5	117 396	484	2 000	2 394	1 000	1 395	7 273	1946
5—6	121 187	878	2 001	2 031	1 758	1 817	8 485	1945
6—7	118 338	1 000	1 938	2 031	1 848	1 637	8 454	1944
7—8	114 186	1 151	1 485	1 728	2 577	2 121	9 062	1943
8—9	100 276	1 000	1 091	1 334	2 213	2 333	7 971	1942
9—10	89 005	939	1 515	1 152	1 939	2 031	7 576	1941
10—11	86 249	1 395	788	1 515	2 848	2 060	8 606	1940
11—12	87 492	1 516	878	1 395	2 121	1 878	7 788	1939
12—13	84 311	1 425	819	1 091	3 212	1 757	8 304	1938
13—14	80 461	1 818	1 061	1 425	3 394	1 818	9 516	1937
14—15	76 523	2 090	878	1 393	3 668	1 636	9 665	1936
15—16	68 462	1 547	727	1 242	4 485	1 696	9 697	1935
Summa	1 588 410	16 516	23 362	37 035	33 427	25 724	136 064	
<i>Därav:</i>								
0—5	561 920	1 757	10 181	20 698	3 364	4 940	40 940	1950—1946
5—10	542 992	4 968	8 030	8 276	10 335	9 939	41 548	1945—1941
10—15	415 036	8 244	4 424	6 819	15 243	9 149	43 879	1940—1936
<i>Därav inom tätorter</i>								
0—1	69 772	122	1 878	4 241	273	545	7 059	1950
1—2	76 045	60	1 242	2 484	515	485	4 786	1949
2—3	80 013	242	1 363	2 212	363	970	5 150	1948
3—4	79 072	514	1 424	1 667	515	879	4 999	1947
4—5	78 284	333	1 302	1 272	606	1 273	4 786	1946
5—6	79 497	636	1 667	1 121	1 242	1 666	6 332	1945
6—7	77 922	545	1 484	1 030	1 303	1 333	5 695	1944
7—8	75 952	788	1 121	939	1 576	1 727	6 151	1943
8—9	63 652	514	727	697	1 546	1 909	5 393	1942
9—10	55 805	637	1 151	606	999	1 697	5 090	1941
10—11	52 897	879	667	666	1 878	1 848	5 938	1940
11—12	53 140	969	697	728	1 121	1 696	5 211	1939
12—13	49 352	818	607	485	1 969	1 575	5 454	1938
13—14	46 471	1 152	788	697	1 787	1 424	5 848	1937
14—15	44 930	1 363	575	757	2 303	1 393	6 391	1936
15—16	38 839	698	636	666	2 636	1 575	6 211	1935
Summa	1 021 643	10 270	17 329	20 268	20 632	21 995	90 494	
<i>Därav:</i>								
0—5	383 186	1 271	7 209	11 876	2 272	4 152	26 780	1950—1946
5—10	352 828	3 120	6 150	4 393	6 666	8 332	28 661	1945—1941
10—15	246 790	5 181	3 334	3 333	9 058	7 936	28 842	1940—1936

Schema över fördelningen efter näringsgren

0. . Jordbruk med binärningar

00—07. Jordbruk och boskapsskötsel

000	Jordbruk med över 100 hektar åker
001	» » 50—100 » »
012	» » 30— 50 » »
023	» » 20— 30 » »
034	» » 15— 20 » »
045	» » 10— 15 » »
056	» » 5— 10 » »
067	» » 2— 5 » »
068	» » högst 2 » »
070	Trädgårdsskötsel
071	Renskötsel
072	Pälsdjursuppfödning
073	Annan djurskötsel
074	Jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad

08. Skogsbruk

080	Skogsavverkning och skogsvård
081	Flottning

09. Fiske

090	Saltsjöfiske
091	Insjöfiske

1. . Gruvbrytning

10. Malmbrytning

100	Järnmalmgruvor, anriknings-, briketterings- och sintringsverk
101	Andra malmgruvor och anrikningsverk

11. Kolbrytning

110	Kolgruvor
-----	-----------

2. . Industri och hantverk

20. Metallindustri

200	Järn- och stålverk
201	Andra metallverk
202	Bleck- och plåtvarufabriker
$20\frac{x}{2}$	Bleck-, plåt- och kopparslagerier
203	Järn- och stålmanufaktur
204	Annan metallmanufaktur
205	Guld-, silver- och nysilverindustri
206	Galvanisering, förmickling, förtenning o. d.
207	Tillverkning och reparation av maskiner och motorer, andra än elektriska
208	Tillverkning och reparation av transportmedel, andra än fartyg
209	Andra mekaniska verkstäder och gjuterier
20x	Skeppsvarv och båtbyggerier
20y	Elektroteknisk industri
$20\frac{0}{1}$	Instrument- och urtillverkning

21. Jord- och stenindustri

210	Torvframställning
211	Sand-, grus- och lertag
212	Stenbrott och stenförädling
213	Kalk- och kritbruk
214	Cementfabriker
215	Cement- och lättbetongvarufabriker
216	Tegelbruk
217	Porslins-, kakel- och lergodsindustri
218	Glasindustri
219	Annan jord- och stenindustri

22. Träindustri m. m.

220	Sågverk och hyvlerier
221	Lådämnes- och lådfabriker
222	Fanér- och plywoodfabriker
223	Möbelfabriker
224	Trähusfabriker
225	Andra snickerier
226	Läst-, träsko- och trätöffeltillverkning
227	Annan träindustri
228	Korgfabriker och korgmakerier
229	Korkindustri

23. Pappersindustri

230	Träsliperier
231	Cellulosafabriker
232	Pappersbruk och pappfabriker
233	Wallboardfabriker
234	Papp- och pappersvarutillverkning

$2\frac{x}{3}$ Grafisk industri

$2\frac{x}{3}0$	Bokbinderier
$2\frac{x}{3}1$	Bok- och accidenstryckerier
$2\frac{x}{3}2$	Tidningstryckerier
$2\frac{x}{3}3$	Annan grafisk industri
$2\frac{x}{3}4$	Fotografering

24. Livsmedelsindustri

240	Kvarnar
241	Bagerier
242	Sockerindustri
243	Choklad-, konfekt- och glasstillverkning
244	Mejerier
245	Slakterier och köttvarutillverkning
246	Fiskberedningsanstalter
247	Konservtillverkning
248	Margarinindustri
249	Annan livsmedelsindustri

$\frac{x}{4}$ 2 Dryckesvaru- och tobaksindustri

$\frac{x}{4}$ 2-0 Brännerier, sprit- och vinfabriker

$\frac{x}{4}$ 2-1 Bryggerier och malfabriker

$\frac{x}{4}$ 2-2 Läskedrycks- och vattenfabriker

$\frac{x}{4}$ 2-3 Tobaksindustri

25. Textil- och sömnadsindustri

250 Ylleindustri

251 Bomullsindustri

252 Linne-, hamp- och juteindustri

253 Sidenväverier

$\frac{x}{3}$ 253 Konstfiberfabriker

254 Triksåindustri

255 Repslagerier och bindgarnfabriker

256 Snörmakerier, band- och gardinfabriker

257 Annan textilindustri

258 Färgerier, blekerier, impregneringsfabriker
och kemiska tvättanstalter¹

259 Annan tvätt och strykning

25x Beklädnadssömnad

25y Hatt- och möstillverkning

$\frac{0}{1}$ 25 Annan sömnadsindustri

26. Läder-, hår- och gummivaruindustri

260 Garverier

261 Päls- och skinnvarutillverkning

262 Skoindustri och skomakerier

263 Sadelmakerier, reseffektfabriker och tapetse-
rarverkstäder

264 Borstbinderier och penselfabriker

265 Gummivarufabriker

266 Annan läder-, hår- och gummivaruindustri

27. Kemisk-teknisk industri

270 Elektrokemisk industri

271 Fabriker för förtäta gaser

272 Konstgödsel-fabriker

273 Plastfabriker

274 Sprängämnesfabriker

275 Tändsticksfabriker

276 Framställning av vegetabiliska och animalis-
ka oljor

277 Petroleumraffinaderier och skifferoljeverk

278 Smörjmedelsfabriker

279 Färg- och fernissfabriker

27x Tvättmedels-, parfym- och ljusfabriker

27y Läkemedelsfabriker

$\frac{x}{y}$ 27 Ugnskolning och trädestillation

$\frac{0}{1}$ 27 Annan kemisk-teknisk industri

¹ I de fall då personalen vid kemiska tvätt-
anstalter kan utskiljas utsättes $\frac{x}{8}$.

28. Byggnadsverksamhet

280 Husbyggnadsverksamhet

281 Måleri

282 Glasmästeri

283 Rörledningsinstallation

284 Elektrisk installation

285 Väg- och vattenbyggnad

286 Annan byggnads- och anläggningsverksamhet

29. El-, gas- och vattenverk m. m.

290 Elektriska kraftverk och elverk

291 Gas- och koksverk

292 Vattenledningsverk

293 Renhållningsverk

2y0 Ej specificerad industri

3. . Samfärdsel

30. Landtransport

300 Järnväg

301 Spärväg

302 Busstrafik

303 Annan landtransport, persontrafik

304 Annan landtransport, godstrafik

31. Sjötransport m. m.

310 Sjöfart

311 Lots- och fyrväsen

312 Kanal- och hamnväsen

313 Annan hithörande verksamhet

320 Lufttransport

33. Post och telegraf m. m.

330 Post

331 Telegraf och telefon

332 Radio

34. Andra samfärdseln tillhörande tjänster

340 Rese- och turistbyråer

341 Skeppsmäkleri

342 Stuverirörelse, lastning och lossning

343 Annan hithörande verksamhet

4. -5. . Handel

40.—56. V a r u h a n d e l

40.—48. P a r t i h a n d e l

40. Livsmedel m. m.

400 Levande djur, kött, fläsk och charkuterivaror
samt tarmar

401 Fisk, skaldjur, vilt, fjäderfä, lax o. d.

402 Mejeriprodukter (inkl. ost) och ägg

403 Rot- och grönsaker, potatis, bär och frukt

404 Kolonialvaror (exkl. kaffe och te), mjöl, bröd,
salt, margarin o. d. samt konfektyrer

405 Kaffe och te

406 Spannmål, utsäde, fröer, foder, gödselmedel
o. d.

407 Vin, sprit-, malt- och läskedrycker

40x Blandade varuslag

41. Textil- och beklädnadsartiklar m. m.

- 410 Manufaktur, trikå, korta varor (inkl. garn), klädes- och fodervaror
- 411 Möbleringsmateriel och tapisserier
- 412 Konfektionsartiklar
- 413 Hattar, mössor och modevaror
- 414 Pälsvaror
- 415 Skodon och läder
- 416 Handskar, reseffekter m. m.
- 41x Blandade varuslag

42. Husgeråd m. m.

- 420 Glas och porslin (ej planglas) samt bosättningsartiklar
- 421 Järnmanufaktur, fiskredskap, vapen, sportartiklar och cyklar
- 422 Möbler
- 423 Radioapparater och -materiel
- 42x Blandade varuslag

43. Byggnadsmateriel, bränse, kemikalier m. m.

- 430 Järn och stål samt metaller
- 431 Värmeledningsmateriel (inkl. rör) och sanitetsgods
- 432 Elmateriel, armatur och hushållsmaskiner
- 433 Virke, trävaror m. m.
- 434 Annan byggnadsmateriel (ej trä- eller metallvaror)
- 435 Färger och kemikalier
- 436 Kemisk-tekniska artiklar, parfym, läkemedel o. d.
- 437 Mineraloljor och teknisk sprit
- 438 Stenkol, koks och ved
- 43x Blandade varuslag

44. Maskiner, verktyg, transportmedel, instrument m. m.

- 440 Maskiner (exkl. hushållsmaskiner) samt maskinförnödenheter
- 441 Transportmedel (exkl. cyklar) samt reservdelar
- 442 Ur, optik, instrument o. d.
- 44x Blandade varuslag

45. Pappersmassa, papp och papper

- 450 Tidningar, böcker och andra förlagsartiklar
- 451 Skriv-, kontors- och ritmateriel
- 452 Pappersmassa, grovpapper, finpapper och korta varor
- 453 Pappersavfall

46. Uppsamlingsgrosshandel

- 460 Lump och skrot
- 461 Spånadsämnen
- 462 Hudar och skinn

47. Diverse branscher

- 470 Guldsmedsarbeten och bijouterivaror
- 471 Leksaker
- 472 Blommor och binderiartiklar
- 473 Tobak

480 Blandade varuslag**50.—56. Detaljhandel****50. Livsmedel m. m.**

- 500 Specerier
- 501 Kött och charkuterivaror
- 502 Mejeriprodukter och ägg
- 503 Bröd och andra bageriprodukter
- 504 Fisk (även med grönsaker, frukt och blommor)
- 505 Frukt, grönsaker och rotfrukter (även med konfektyrer och blommor)
- 506 Konfektyrer
- 507 Spritdrycker
- 508 Övriga varuslag
- 50x Blandade varuslag

51. Textil- och beklädnadsartiklar m. m.

- 510 Garn, vävnader, trikå- och vitvaror, sybehör, tapisseriivaror o. d.
- 511 Herrkonfektionsvaror och herrekliperingsartiklar
- 512 Damkonfektionsvaror och barnkläder
- 513 Herr- och damkonfektionsvaror i kombination
- 514 Hattar, mössor och modevaror
- 515 Päls- och skinnvaror
- 516 Handskar, vantar, paraplyer o. d.
- 517 Skodon
- 51x Blandade varuslag

52. Möbler, bosättnings- och hushållsartiklar m. m.

- 520 Glas och porslin, diverse bosättningsartiklar samt leksaker
- 521 Möbler (även med mattor, gardiner, sängkläder o. d.)
- 522 Mattor, möbelytger, gardiner, sängkläder o. d.
- 523 Diverse snickeri- och träslöjdsarbeten, borst- och korgvaror m. m.
- 524 Radio (även med annan elektrisk materiel)
- 525 El- och belysningsmateriel i övrigt
- 52x Blandade varuslag

53.—54. Andra branschaffärer

- 530 Järnvaror, maskiner, redskap m. m.
- 531 Cyklar, vapen, sportartiklar o. d.
- 532 Guldsmedsarbeten, ur, optik och instrument (ej musik-)
- 533 Musikinstrument och musikaler
- 534 Böcker (även med pappersvaror, tidningar och skrivmateriel)
- 535 Pappersvaror, tidningar och tidskrifter
- 536 Tobaksvaror (även med tidningar och pappersvaror)
- 537 Målningar, gravyrer och andra konstverk
- 538 Blommor
- 539 Läder, reseffekter, väskor m. m.
- 540 Färger och kemikalier
- 541 Parfym, toalettartiklar och bijouterier
- 542 Sjukvårdsartiklar
- 543 Bränse, is, grus m. m.
- 544 Bensinstationer (ej i kombination med annan rörelse)

55. Handel med begagnade varor

- 550 Antika möbler och andra antikvaror
- 551 Antikverade böcker, frimärken o. d.
- 552 Auktions- och pantlånegods, begagnade kläder o. d.

56. Ej specificerad handel

- 560 Varuhus, enhetsprisaffärer och basarer
- 561 Diverse-, lant- och skeppshandel
- 562 Postorderaffärer
- 563 Kringföringshandel
- 564 Kiosk- och ståndhandel
- 56x Övrig handel

57. Bank- och försäkringsverksamhet

- 570 Riksbank och affärsbanker
- 571 Sparbanker och sparkassor
- 572 Annan kredit- och penningförmedling
- 573 Försäkring utom sjukkassor och övriga understödsföreningar
- 574 Erkända sjukkassor
- 575 Övriga understödsföreningar

58. Förmedlings-, uppdrags- och reklamverksamhet

- 580 Advokat- och inkasseringsverksamhet
- 581 Patent-, ingenjör- och arkitektbyråer
- 582 Bokförings- och revisionsverksamhet
- 583 Annonss-, reklam- och skrivbyråer
- 584 Annan uppdragsverksamhet

59. Fastighetsförvaltning m. m.

- 590 Fastighetsförvaltning
- 591 Fastighets- och hyresförmedling
- 592 Sotning
- 593 Annan hithörande verksamhet (golvböning, fönsterputsning o. d.)

5x. Hotell- och restaurangrörelse

- 5x0 Hotell
- 5x1 Restauranger
- 5x2 Pensionat och rumsuthyrning
- 5x3 Kaféer, konditorier och matserveringar

6. . Offentliga tjänster m. m.**60. Förvaltning, ej annorstädes redovisad**

- 600 Konungahus och hov
- 601 Diplomati och konsulatväsen
- 602 Rättsväsen
- 603 Polisväsen
- 604 Brandväsen
- 605 Tullväsen
- 606 Annan hithörande förvaltning

61. Försvarsväsen

- 610 Lantförsvaret
- 611 Sjöförsvaret och kustartilleri
- 612 Flygväsen

62. Socialvård

- 620 Samhällets barna- och ungdomsvård
- 621 Fångvård och liknande anstaltsvård
- 622 Äldershem o. d.
- 623 Annan socialvård

63. Hälso- och sjukvård samt personlig hygien

- 630 Läkarverksamhet och sjukvård
- 631 Apoteksväsen
- 632 Badinrättningar
- 633 Frisering och annan kroppsvård

64. Religionsvård

- 640 Svenska statskyrkan
- 641 Andra religiösa samfund

65. Undervisning och vetenskaplig verksamhet

- 650 Universitet och högskolor
- 651 Läroverk, seminarier och liknande
- 652 Folk- och småskolor
- 653 Andra skolor
- 654 Privat undervisning
- 655 Bibliotek, musei- och arkivväsen
- 656 Annan vetenskaplig verksamhet

66. Litterär och konstnärlig verksamhet samt rekreations- och nöjesföretag

- 660 Skriftställer och annan litterär verksamhet
- 661 Tidningsväsen (utom tryckerier)
- 662 Bildande konst
- 663 Musik och sång, ej annorstädes redovisade
- 664 Teatrar
- 665 Filminspelning, filmuthyrning och biografer
- 666 Annan konstnärlig verksamhet
- 667 Gymnastik och idrott
- 668 Nöjesföretag

67. Organisationer för intressegemenskap, ej annorstädes redovisade

- 670 Arbetsgivar- och personalorganisationer
- 671 Andra näringsorganisationer
- 672 Politiska organisationer
- 673 Andra organisationer

7. . Husligt arbete**70. Inom jordbruk med binärningar**

- 700 Inom jordbruk med över 100 hektar åker
- 701 » » » 50—100 » »
- 702 » » » 30— 50 » »
- 703 » » » 20— 30 » »
- 704 » » » 15— 20 » »
- 705 » » » 10— 15 » »
- 706 » » » 5— 10 » »
- 707 » » » 2— 5 » »
- 708 » » » högst 2 » »
- 709 » trädgårdsskötsel samt renskötsel, pälsdjursuppfödning och annan djurskötsel
- 70x » jordbruksverksamhet, ej ovan redovisad
- 70y » skogsbruk och fiske

710 Inom gruvbrytning**720 Inom industri och hantverk****730 Inom samfärdsl****740 Inom handel****760 Inom offentliga tjänster m. m.****780 Inom ospecificerad verksamhet****800 Ospecificerad verksamhet**

Intill den 7 augusti 1953 har offentliggjorts:

Sveriges officiella statistik¹

(Fullständig förteckning över samtliga i denna serie ingående berättelser finnes i Statistisk årsbok.)

Folkmängden och dess förändringar, av statistiska centralbyrån.

Folkräkningen: 1910: I—IV; 1920: I—V; 1930: I—IX; 1940: I—III; 1945: I, II: 1—3, III: 1—3, IV—VI, VII: 1, VIII: 1—2, IX, X: 1—2; 1950: I—II. [Litt. A.]

Särskilda folkräkningen 1935/36: I—VIII.

Folkmängden inom administrativa områden: åren 1910—1952. [Litt. A.]

Befolkningsrörelsen: åren 1911—1949; översikt för 1901—1910; 1911—1920; 1921—1930; 1931—1940. [Litt. A.]

Ut- och invandring: åren 1911—1938. [Litt. A.]

Dödsorsaker: åren 1911—1950.

Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondena 1901—1910; 1911—1920; 1921—1930; 1931—1940.

Hälsa- och sjukvård.

Allmän hälsa- och sjukvård, av medicinalstyrelsen: åren 1911—1951. [Litt. K.]

Det civila veterinärväsendet, av medicinalstyrelsen: åren 1916—1945; av veterinärstyrelsen: åren 1946—1949.

Sinnessjukvården i riket, av medicinalstyrelsen: åren 1911—1939. [Litt. K.]

Hälsa- och sjukvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse: åren 1911—1930.

Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och flygstyrelsen: åren 1931—1936 (betr. flygvapnet i årg. 1931 även uppg. för tiden $\frac{1}{7}$, 1926—¹¹/₁₂, 1930).

Hälsa- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, chefen för flygvapnet och överfältveterinären: åren 1937—1942.

Hälsa- och sjukvården vid marinen, av marinöverläkaren: åren 1911/1912—1942.

Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén, av försvarets sjukvårdsförvaltning och överfältveterinären: åren 1943—1944.

Hälsa- och sjukvård vid försvaret, av försvarets sjukvårdsstyrelse: åren 1945—1951.

Veterinärvård vid armén, av överfältveterinären: åren 1945—1951.

Lantmäteri, av lantmäteristyrelsen: åren 1911—1950. [Litt. O.]

Jordbruk och binärningar, av statistiska centralbyrån.

Jordbruk och boskapsskötsel: åren 1913—1937, 1940—1951. [Litt. N.]

Årsväxten, preliminär redogörelse: åren 1911—1952. [Litt. N.]

Mejerihantering: åren 1913—1939.

Fiske: åren 1914—1951.

Jordbruksräkningen: åren 1927, 1932, 1937 och 1944.

Arealinventeringen, kreatursräkningen och trädgårdsinventeringen år 1943.

Arealinventeringen och kreatursräkningen år 1945.

Skogshushållning.

Domänverket, av domänstyrelsen: åren 1922—1951.

Det enskilda skogsbruket, av skogsstyrelsen: åren 1942—1950.

Industri och bergshantering, av kommerskollegium.

Industri: åren 1911—1950. [Litt. D.]

Bergshantering: åren 1911—1950. [Litt. C.]

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930, specialundersökning.

Handel, av kommerskollegium: åren 1911—1950; 1951: II—III. [Litt. F.]

Sjöfart, av kommerskollegium: åren 1911—1951. [Litt. E.]

Lotsverket, av lotsstyrelsen: åren 1911—1951. [Litt. T.]

Allmänna väg- och vattenbyggnader, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: åren 1911—1939, [Litt. S.]

Väg- och vattenbyggnadsverket, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: åren 1944—³⁰/₁₀₀, 1947. [Forts. på: Allmänna väg- och vattenbyggnader.]

Järnvägar, av järnvägsstyrelsen.

Statens järnvägar: åren 1911—1951. [Litt. L.]

Bihang: Vagnslastgodstrafiken å statens järnvägar: åren 1913, 1916, 1919, 1924, 1929, 1934, 1937. [Litt. L.]

Allmän järnvägsstatistik: åren 1911—1951. [Litt. L.]

¹ Littera nedan avse serier i *Bidrag till Sveriges officiella statistik*.

Postverket, av generalpoststyrelsen: åren 1911—1951. [Litt. M.]

Telefon och telegraf, av telegrafstyrelsen: åren 1911—1943. [Litt. I.]

Telefon, telegraf och radio, av telegrafstyrelsen: åren 1944—1951/1952.

Statens vattenfallsverk, av vattenfallsstyrelsen: åren 1920—1951.

Sparbanker.

Allmän sparbanksstatistik, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1950. [Litt. Y: I.]

Försäkringsväsen.

Allmänna pensionsförsäkringen, av pensionsstyrelsen: åren 1918—1936.

Folkpensioneringen: åren 1937—1938. [Forts. på: Allmänna pensionsförsäkringen.]

Riksförsäkringsanstalten, av anstalten: åren 1911—1951.

Registrerade sjukkassor, av socialstyrelsen: åren 1911—1930.

Erkända sjukkassor, av pensionsstyrelsen: åren 1938—1950.

Enskilda försäkringsanstalter, av försäkringsinspektionen: åren 1912—1951.

Olycksfall i arbete,¹ av socialstyrelsen: åren 1910—1917; av riksförsäkringsanstalten: åren 1918—1949 (jämte reviderade sammandrag 1918—1922, 1923—1928, 1929—1933, 1934—1938, 1939—1943).

Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden,¹ av socialstyrelsen.

Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: åren 1923—1938.

Arbetslösheten inom fackförbunden samt därmed sammanhängande bestämmelser i förbundsstadgar och kollektivavtal (utgiv. 1931).

Lönestatistisk årsbok för Sverige: årg. 1929—1950.

Skogsbygdens arbets- och levnadsvillkor: I—II (utgiv. 1937—1938).

Undersökning rörande löneläget och lönevariationerna inom jordbruket: åren 1935—1936.

Undersökningar rörande vissa arbetstidsförhållanden inom bagerinäringen samt hotell- och restaurangnäringen (utgiv. 1938).

Arbetsstidsförhållandena inom detaljhandeln (utgiv. 1933).

Undersökningar rörande arbetstidsförhållanden och lönevillkor för privatanställda (utgiv. 1938).

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetets område (utgiv. 1936).

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetet å landsbygden (utgiv. 1939).

Anställnings- och avlöningsförhållandena för lägre personal i allmän tjänst (utgiv. 1931).

Inreasta utlåningar: åren 1938—1939.

Priser och konsumtion,¹ av socialstyrelsen.

Detaljpriser och indexberäkningar: åren 1913—1930.

Levnadskostnaderna i Sverige: åren 1913—1914: I—III.

Livsmedelsförbrukningen inom mindre bemedlade hushåll under krisåren 1914—1918.

Levnadskostnaderna på landsbygden i Sverige vid år 1920.

Levnadskostnaderna i städer och industriorter omkring år 1923.

Levnadsvillkor och hushållsvanor i städer och industriorter omkring år 1933.

Hushållsbudgeter och livsmedelskonsumtion i städer och tätorter: åren 1940—1942.

Levnadskostnaderna i tätortshushåll år 1948

Byggnadsverksamhet och bostadsförhållanden,¹ av socialstyrelsen där ej annat anges.

1912—14 års allmänna bostadsräkningar: I—II.

Allmänna bostadsräkningen år 1920.

Hyresräkningen år 1924: I och II; 1926.

Allmänna bostadsräkningen år 1933 och därmed sammanhängande undersökningar.

Bostäder och hushåll. Enligt allmänna bostadsräkningen 1945 och därtill anslutna undersökningar.

Byggnadsverksamheten i rikets stadssambällen: åren 1912—1920. [Seriens fortsättning ingår i Sociala meddelanden.]

Byggnadsverksamheten i Sverige: åren 1937—1948.

Bostadsbyggandet i Sverige, av bostadsstyrelsen: åren 1949 och 1950.

Socialvård.¹

Fattigvården, av statistiska centralbyrån: åren 1918—1935; av socialstyrelsen: åren 1936—1950. [Litt. U.]

Samhällets barnavård, av statistiska centralbyrån: åren 1928, 1931, 1934; av socialstyrelsen: åren 1937, 1940, 1943, 1946, 1949—1950. [Litt. U.]

Ålderdomshemmen och deras vårdtagare, av socialstyrelsen år 1950.

Ekonomiska och Ideella föreningar.¹

Kooperativ verksamhet i Sverige, av socialstyrelsen: åren 1908—1949; av kommerskollegium: år 1950.

¹ Dessa publikationer ha tidigare (t.o.m. 1947) förts under den gemensamma rubriken »Socialstatistik». För vinnande av större överskådlighet har denna rubrik numera uppdelats i de här angivna rubrikerna.

Inkomst och förmögenhet, av statistiska centralbyrån.

Skattetaxeringarna: åren 1922—1943.

Skattetaxeringarna samt inkomstfördelningen inom yrkesgrupper: taxeringsåren 1944—1948.

Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet inom yrkesgrupper: taxeringsåren 1949—1951.

Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet: taxeringsåret 1952.

Rättsväsen, av statistiska centralbyrån.

Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet: åren 1913—1918, 1921—1947. [Litt. B.]

Brottsligheten: åren 1913—1950. [Litt. B.]

Olyckor vid trafik med motorfordon åren 1935—1938. [Årg. 1935 = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd V: 2. Fortsättes av: Vägtrafikolyckor.]

Vägtrafikolyckor: åren 1939—1950. [Forts. på: Olyckor vid trafik med motorfordon.]

Fångvården, av fångvårdsstyrelsen: åren 1911—1947. [Litt. G.]

Undervisning, av skolöverstyrelsen där ej annat anges.

Det högre skolväsendet: läsåren 1927/1928; 1935/1936 jämte översikt för läsåren 1928—1935.

Läroarbetsutredningen, av ecklesiastikdepartementet: läsåren 1916/1917—1919/1920; av skolöverstyrelsen: 1920/1921, 1921/1922, 1927/1928, 1928/1929—1938/1939.

Yrkesundervisningen: åren 1919—1922; 1928/1929; 1936/1937 jämte översikt för läsåren 1929—1936.

Allmänna val, av statistiska centralbyrån.

Riksdagsmannavalen: åren 1909—1948. [Litt. R.]

Kommunala valen: åren 1919, 1920, 1922/1923, 1926/1927, 1930/1931, 1934/1935, 1938, 1942, 1946, 1950.

Finanser.

Accispiktiga näringar, av kontrollstyrelsen: åren 1911/1912—1951. [Litt. V.]

Rusdrycksförsäljningen m. m., av kontrollstyrelsen: åren 1923—1951.

Kommunernas finanser, av statistiska centralbyrån: åren 1918—1950. [Litt. U.]

Statistiska meddelanden

Ser. A. Tillfälliga statistiska undersökningar, av statistiska centralbyrån där ej annat anges

Band IV: 1. Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1916—1923; 2. Brödsädesförbrukningen vid vissa mindre jordbruk (utgiv. 1928); 3. Forsknings- och trolöshetsbrotten åren 1921—1927; 4. Undersökning angående mejerihanteringen (utgiv. 1930); 5. Svinräkningen den 15 sept. 1930; 6. Inventeringen av vete och råg den 1 febr. 1931; 7. Svinräkningen den 15 sept. 1931; 8. Kyrkofullmäktigvalen år 1931; 9. Svinräkningen den 15 sept. 1932; 10. 1931 års företagsräkning, av kommerskollegium. Band V: 1. Undersökning angående foderförsörjningen åren 1935—36; 2. Olyckor vid trafik med motorfordon år 1935; 3. Jordbrukets skuldsättning år 1933; 4. Pälsdjursräkningen den 15 sept. 1937; 5. Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1924—1937; 6. Undersökning angående skogsavverkningen år 1937; 7. Pälsdjursräkningen den 30 sept. 1939; 8. Den animaliska produktionen år 1937/1938. Band VI: 1. Priser och taxeringsvärden å jordbruksfastigheter $\frac{1}{2}$, 1938— $\frac{39}{4}$, 1944; 2. Pälsdjursräkningen den 30 sept. 1945; 3. Brottslighetens utveckling åren 1913—1947; 4. Minneskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd.

Ser. C. Månadsstatistik över handeln, av kommerskollegium: åren 1913—1952; 1953: 1—5.

Ser. D. Järnvägsstatistiska meddelanden, av järnvägsstyrelsen: åren 1912—1952; 1953: 1—3.

Ser. E. Uppgifter om bankerna, av bankspektionen: åren 1912—1952; 1953: 1—6.

Ser. F. Sociala meddelanden, av socialstyrelsen (kommerskollegii avdelning för arbetstatistik) åren 1912—1952; 1953: 1—7.

Statistisk årsbok för Sverige, *Statistical Abstract of Sweden*, av statistiska centralbyrån: årg. 1914—1952.

Årsbok för Sveriges kommuner, av statistiska centralbyrån: årg. 1918—1953.

Statistisk tidskrift, *Statistical review*, av statistiska centralbyrån. N. F. Årg. 1 (1952); 2 (1953): 1—6.

